

İÇİNDEKİLER

A. Namaz (Aralık)

Namaz, Dinin Direğidir	3
Dördüncü Söz ve 24 Altın Saat	4
Namaz, İmandan Sonra Gelen en Büyük Hakikattir	5
Niçin Namaz Kılmamız?	7
İbadet ve Namaz Kılmanın Yaşı Olur mu?	8
Namaz Kılmak, bir Tesbih, bir Ta'zim ve bir Şükürdür	9
Ek Döküman Namaz İlmihali (Temizlik Abdest Gusül)	11
Namazın Kılınışı	12
Namazın Farzları, vacipleri, sünnetleri ve namazı bozan şeyler	14
Sehiv Secdesi ve Nafile Namazlar	15
Cemaatle namaz kılınırken imama sonradan uyan kimse namazını nasıl tamamlamalı?	16

B. Peygamberimiz ve Ahlakı (Ocak)

Niçin Güzel Ahlâk?	17
Peygamberimizin (sav) Ahlakı	17
Efendimizi Sevip Örnek Almalıyız	19
Sahabenin Efendimiz Sevgisi Nasıldı?	21
Efendimiz Aleyhisselam'ı Sevmenin Alametleri	23
Efendimiz (sav) Güvenirliliği	24

C. Haram Helal Hassasiyeti, Zaman Tanzimi, Zararlı Alışkanlıklar (Şubat)

Helâl ve Haram Nedir?	25
Helal Yeme-İçme ve Kalbin Kâtili Haram Lokma	27
Zararlı Alışkanlık olan Sigara İçmek Haram mı?	29
Öldüren Zehir Alkol ve Uyuşturucu	29
Zaman ve Önemi, Zaman Tanzimi ve Planlaması	31
Eğlence	32

D. İslam ve Osmanlı Tarihi (Mart)

Tarih Şuuru	33
Hz Ebubekir ra.	33
Hz Ömer ra.	35
Hz Osman ra.	37
Hz Ali ra.	39
Tarihe Yön Verenler	41
Osman Gazi	41
1.Murad Hüdavendigâr	42
Fatih Sultan Mehmed	43
Tarih İnsanlığın ve Milletlerin Hafızasıdır	44
Selahattin Eyyübü	44
Yavuz Sultan Selim	45
Tarih Bilinci	46
Kanuni Sultan Süleyman	46
Sultan 2.Abdülhamid Han	47

A. Namaz (Aralık)

1. Namaz, Dinin Direğidir

O olmadan diğerk ibadetlerin bir kıymeti olmayacaktır. Namazsız bir adam, direksiz, sütunsuz bir binaya benzer ve yıkılıp gitmesi, an meselesidir. Hadislerde geçen bazı müjdeli haberler; mesela, cömertlerin cennete gideceğı haberi her ne kadar bir müjde olsa da bu, namaz kılan cömert için geçerlidir. Namazsız bir cömertlik işe yarsa da, insana cenneti garanti edemez.

Benim kalbim temiz deyip, o kalbi veren Allah'ın en çok istediğı ibadeti yapmayan insan, sadece kendini aldatır. Çünkü kalb ancak Allah'ı anmakla tatmin olur. Allah yoksa bir kalpte, o kalb dünya sevgisiyle dolu demektir. Bir insan namaz kılmıyorsa, kalbinde Allah'a karşı derin bir boşluk var demektir ve her an bu insanın küfür sathına geçmesi sözkonusudur. Efendimiz buyuruyor ki; " Namaz kılmayanla küfür arasında sadece bir perde kalmıştır." Belki de bunun için Sahabe, namaz kılmayana neredeyse müslüman değil nazarıyla bakıyordu.

Allah Resulü, " Namazı terkedene, Allah'ın huzuruna, Allah ona çok kızmış bir halde çıkar." buyurmuştu. Bunu bilen Abdullah bin Abbas, gözleri görmez olduğunda kendisine, sırt üstü yatıp bir kaç gün namazı ima ile kılması durumun da tedavisini yapabileceğini söyleyen doktora, "hayır bunu yapamam, çünkü Allah Resulü böyle buyurdu" demişti.

Müslümanlar namaza çok dikkat etmelidir. Zira kulun ilk defa hesaba çekileceğı amel namazdır. Zina değil, içki değil, başka bir şey de değil namaz.! Bundan diğerk hususların önemsiz şeyler olduğu anlaşılmalıdır; aksine namazın çok önemli anlaşılmalıdır. Bazıları şöyle birşey diyor: "Falan iyi bir insan ama, namaz kılmıyor." Bu, Allah ölçülerine göre yanlış bir düşünce...

Namazda ruhun ve kalbin ve aklın büyük bir rahatı vardır. Hem bedenene de o kadar ağır bir iş değildir. Hem namaz kılanın diğerk normal dünyevî amelleri, güzel bir niyyet ile ibâdet hükmünü alır. Bu sûrette bütün hayatı, âhirete mal edebilir. Fâni ömrünü, bir cihette ebedileştirir. Namaz kılınca her dakikası saniyesi sevap halini alır.

Beş Vakit Namaz Kılmak

Müslüman olduğunu söyleyen herkes namaz kılmakla mükelleftir (namaz kılmak zorundadır). Namaz günün belli vaktilerinde ve abdest alınarak yerine getirilen ibadettir. Dinimizde ilk emredilen farz namazdır. Namaz kılmak, akllı olan ve büluğ çağına giren her erkek ve kadın müslümâna farzdır ibadetlerin en üstünüdür. Namaz, islam dininde imandan sonra en kıymetli ibadettir. Allahü teala, kullarının yalnız kendisine ibadet etmeleri için namazı farz kıldı. Kur'an-ı Kerîmde yüzden fazla ayet-i kerimede (namaz kılınız!) buyurulmaktadır. "Namaz, müminlere belli vakitlerde farz kılındı." (Nisa, 103).

Peygamberimiz "(sav)" buyurdu ki; Namaz, dinin direğidir. Başsız insan olmadığı gibi, namazsız da din olmaz. Beş vakit namaz kılmamak Allah'a isyan etmektir, büyük günahdır. Yüce Allah Kur'ân'da, namazlarını kılmayan kimselerin cezasını çekeceklerini bildirmektedir: "Kendilerinden sonra yerlerine öyle bir nesil geldi ki namazı zâyı ettiler, şehvetlerinin peşine düştüler. İşte bunlar da azgınlıklarının cezasını bulacaklardır."

Selman Farisi" Bir gün Allah Resulü ile beraber bir ağacın altında bulunuyorduk. Ağacın bir dalını aldı ve salladı. Daldaki yapraklar dökülünce bana 'niçin böyle yaptığımı sormayacak mısınız?' dedi. Ben de niçin yaptığımı sordum. Buyurdu ki: "Bir müslüman güzelce abdest alır ve beş vakit namazı kılsa, şu yapraklar döküldüğü gibi onun da günahları dökülür."

İlk abdest ve ilk Namaz

Peygamberimiz, Hiradan döndüğü ve Mekke'nin yukarı tarafında bulunduğu sırada Cebrail as, gelip vadinin bir kösesinde ökçesini yere vurdu. Oradan, bir su kaynadı. Cebrail as, ondan Abdest aldı. Peygamberimiz, Cebrail as mın Abdest alışına bakıyordu. Cebrail as, Namaz için nasıl Abdest alınıp temizlenileceğini görsün diye, yüzünü dirseklerine kadar ellerini yıkadı. Ağzını, su ile çalkaladı. Burnuna, su çekti, ve ona, Abdest almayı, öğretti. Ardında da iki rekat namaz kılarak nasıl namaz kılınması gerektiğini bizzat Allah'ın meleğinden öğrenmiş oldu. Peygamberimiz de hanımı hazreti Hatice'ye, Cebrail'in öğrettiklerini öğretti.

Dördüncü Söz Namaz Bahsi ve 24 Altın saat

Namaz dinin direğidir! (Hadis) Namaz hem çok değerli ve önemlidir, hem de çok az bir masrafla kolayca pek çok sevap kazandırır. Hem namaz kılmayan insan çok zarar eder, çok şey kaybeder.

Bir zaman bir büyük hâkim, padişah varmış. Bu padişahın çok ama çok güzel bir çiftliği varmış. Ayrıca bu padişaha hizmet etmekle, onun söylediklerini yapmakla görevli iki tane hizmetkârı varmış.

Padişah bu iki hizmetkârını gidip orada kalsınlar diye o güzel çiftliğine göndermiş. Ama çiftlik uzak bir yerdeymiş. Yürüyerek gidersen iki ay sürüyormuş yolculuk. Padişah her ikisine de 24 tane altın vermiş ve "Şu para ile yolda gereken masraflarınızı karşılayın ve kendinize bilet alın. Çiftlikte size lazım olacak şeylerinizi alın ve ihtiyaçlarınızı karşılayın. Bir gün yürüyerek yolculuk yaptıktan sonra bir istasyon var. O istasyonda hem otobüs, hem tren, hem de uçak var. Paranız hangisine yetiyorsa ona bilet alır binersiniz." demiş.

İki hizmetkâr, padişahın söylediklerini dinledikten sonra yola çıkmışlar.

Birisi şanslı ve söz dinleyen birisiymiş, istasyona kadar az para harcamış. Fakat, o masraf içinde Efendisinin hoşuna gidecek öyle güzel bir ticaret yapmış ki: parası, birden bine çıktı.

Öteki hizmetkâr şanssız, söz dinlemeyen birisi olduğundan; istasyona kadar yirmiüç altınını harcamış. Gereksiz şeylere harcamış ve bitirmiş, bir tek altını kalmış.

İstasyonda ikisi de karşılaşmışlar. Arkadaşı ona demiş: "Yahu, şu bir altınını bir bilete ver. Yoksa bu uzun yolda iki ay yürümek zorunda kalırsın, aç kalırsın, yiyecek alacak paran bile kalmamış, iki ay yolda yetmez bu para yiyecek almana.

Hem bizim efendimiz ikram etmeyi çok sever, kerîmdir, belki sana merhamet eder, yaptığın hatayı bağışlar. Hem istasyonun sahibi de O'dur zaten, belki seni paran yetmese de yine de uçağa bindirirler. Uçağa binersek gideceğimiz o uzak çiftliğe bir günde varabiliriz. Yoksa iki aylık bir yolculuğu yürüyerek, aç ve yalnız gitmeye mecbur olursun."

Acaba şu adam o bir altınını ne yapmalı çocuklar? Bilet almak için vermeli mi?

Acaba şu adam inad edip, o tek altınını çok kıymetli olan bir bilete vermeyip, geçici bir lezzet için harcarsa, şeker veya oyuncak alsın; akılsız, zararlı, şanssız birisi olmaz mı? Evet olur. Akıllı olan herkes onun çok zararlı birşey yaptığını anlar ve bilir.

İşte ey namazsız adam ve ey namazdan hoşlanmayan içimdeki kötü huylu çocuk!

O hâkim ve padişah; Rabbimiz, bizi yaratan Allah'tır.

O iki hizmetkâr yolcu ise; biri yapması gerekenleri yapar, namazını severek kılar. Diğeri namazın önemini bilmeyen, namazsız insanlardır.

O yirmidört altın ise, bir gün içerisindeki yirmidört saattir. Yani hayatımızın her günüdür.

O güzel çiftlik ise, Cennet'tir.

O seyahat ise cennete, sonsuza gidecek insan yolculuğudur.

O bilet ise, namazdır. Birtek saat, bir günde abdestle beraber beş vakit namaza yeterli gelir.

Acaba yirmiüç saatini şu kısacık dünya hayatına harcayan ve o uzun hiç bitmeyen sonsuz cennet hayatına bir tek saatini harcamayan, yani namaz kılmayan; ne kadar zarar eder, ne kadar akılsızca hareket eder.

Halbuki namaz kıldığımızda hem ruhumuz, hem kalbimiz, hem de aklımız çok rahat eder. Hem vücudumuz için de o kadar ağır bir iş değildir. Hem namaz kılınca diğer yaptıklarımız da güzel bir niyet ile ibâdet gibi olur, sevap kazandırır. Yani namaz kıldığımızda, namazların arasında yemek yerken, oyun oynarken, çizgi film seyrederken ve okula giderken de sevap kazanırız. Böylece bütün hayatımız, yani her yaptığımız sevap kazandırır ve cenneti kazanırız. Kısacık ömrümüzle, hayatımızla sonsuz bir cennet kazanmış oluruz.

Yeşil Elbise

Yolda karşılaştığımızda, ezan okunuyordu.-Gel seni camiye götürüyüm, dedim. Bugün Cuma biliyorsun Daha önceki tekliflerimi de reddettiği için:-Sen de benim camiye gitmediğimi biliyorsun, dedi.-Biliyorum ama, dedim. Sebebini de merak ediyorum.-Ne bileyim olmuyor işte, diye karşılık verdi. Belki çevrenin de tesiri var. Hem pantolonumun ütüsü bozulup dizleri aşınır diye endişe ediyorum İster istemez gülerek:-Herhalde şaka yapıyorsun, dedim. Bunun için cami terk edilir mi hiç?-Ciddi söylüyorum, dedi. Giyimime ve özellikle "Yeşil"e çok düşkün olduğumu bilirsin. Gerçekten de öyleydi. Giydiği birbirinden güzel elbiseleri mutlaka yeşilin bir başka tonundan seçer ve her zaman ütülü tutardı.-Peki, dedim. Hayatında hiç camiye gitmedin mi?-Çocukken dedemle birkaç kere gitmiştim, diye cevap verdi. Fakat artık gidebileceğimi zannetmiyorum. Söyledikleri beni son derece şaşırtmış ve bu konuyu açtığıma pişman etmişti. Daha sonra el sıkışıp ayrıldık. Onunla konuşmamızdan iki ay sonra, kendisinin camide olduğunu söylediler. Hemen gittim. Bahçedeki namaz saflarının en önünde duruyordu ve üzerinde yine yeşiller vardı. Yavaşça yanına yaklaştım ve kısık bir sesle: Hani, dedim. Hiç camiye gelmeyecektin? Hiç sesini çıkartmadı. Çünkü musalla taşının üzerinde, yeşil örtülü bir tabut içinde yatıyordu.

2. Namaz, İmandan Sonra Gelen en Büyük Hakikattir

Namaz, İslâm'ın beş temel esasından biridir. O, dinin direği, duaların özü ve esası, insanı Allah'a yaklaştırmada hem bir vesile hem de yakınlaşmanın ta kendisidir. Bundan dolayı namaz, mü'min için büyük önem arz eder; o, dünyevî meşgaleler arasında geçirilecek bir iş değildir. Bırakın başka bir iş yüzünden onun ihmale uğramasını ya da aceleye getirilmesini, gerektiğinde her şey ona feda edilmelidir. Namaz, ibadet adına çok önemli bir esastır. Hatta içerdiği mânâlar itibarıyla ona "ibadetlerin özü" de denilebilir. Mü'min için her namaz bir miraç vesilesidir.

Namaz Farsça bir kelimedir. Farsçada "ta'zim (büyük saygı) için eğilmek, kulluk, ibadet" anlamındadır. Salât kelimesinin karşılığı olarak Türkçeye geçmiştir. Kelime Kur'ân'da da "salat" kelimesi ile ifade edilmektedir. Dinde ise namaz, Peygamberimizden görüle geldiği üzere kalbî, lisanî (dil), bedenî fiiller ve özel rükünlerden oluşan gayet muntazam bir ibadetin ismi olmuştur.

Allah pek çok yerde, imandan hemen sonra namazdan bahseder. Mü'minleri tarif ederken hep, "iman eden ve salih amel işleyen" şeklinde tarif eder. Salih amelin başı ise, namazdır. Pek çok yerde de, imandan sonra direk namazı getirir. Daha Bakara Suresi'sinin başında 'gayba iman edenler ve namazı dosdoğru kılanlar' şeklinde, Allah mü'minleri tarif eder.

Ensardan bir zat hurma bahçesinde namaz kılarken, gözü hurma salkımlarının gölgesine ilişir ve kendisine geldiğinde kaç rekat namaz kıldığını unuttur. Sonra da Hazreti Osman'a gelerek, "Beni namazda oyalayan bu bahçeyi Allah yolunda feda etmek istiyorum" der. Hazreti Osman da bahçeyi elli bin dirheme satarak hazineye aktarır. O bahçe o tarihten sonra 'elli binlik bahçe' diye anılır. Evet, kuvvetli bir Allah inancına sahip olan sahabi, kendisini Allah'tan alıkoyan bahçesini yine Allah yolunda feda etmeyi hiç zor görmüyordu. Namaz onların nazarında buydu.

Namazı Kaybetmek

Kıymetli bir eşyamız veya sevdiğimiz bir şey kaybolunca ne kadar üzülmürüz değil mi? Günlerce etkisinden kurtulamadığımız kayıplarımız olmuştur. Izdırabımız da kaybettiğimiz şeyin kıymeti nispetinde olur. Sonuç itibarıyla bu kayıplar bir gün er veya geç onlardan ayrılacağımız fani dünyaya ait kayıplardır. Ama birde öyle bir kayıp var ki, mü'mini Allah'tan ayıran bir kayıptır. Mü'minin Rabbini kaybetmesidir. Ve böyle bir kayıp akleden bir kalb için en büyük kayıptır. "Allah'ı kaybeden neyi kazanır. Onu kazanan neyi kaybeder." Mü'minin miracı olan namazı terk eden Allah'ı terk etmiş Allah'ı kaybetmiş demektir.

En Kötü Hırsızlık Namaz Hırsızlığı! Ve Şeytanın Namaz Hırsızlığı

Alelacele kılınan namazda rükünler noksan olmaktadır. Hatta bundan daha kötüsü, namazdan çalma, yani namaz hırsızlığı vuku bulmaktadır. Zira Resûlullah (sav) "Hırsızlığın en kötüsü, namazdan çalmaktır." buyurmuş; sahabiler: "Ey Allah'ın Resûlü, kişi namazından nasıl çalar?" diye sorduklarında ise: "Rükûsunu ve secdelerini tam yapmaz." cevabını vermiştir.

Bir başka hadislerinde: "Kişi vardır, namazını kılar bitirir de, kendisine namazın sevabının ancak onda biri yazılır. Namazda sağa sola bakmaya, "şeytanın namazdan hırsızlaması" denilir. Yani; Şeytan, namazı tamamen çalamıyor da, ondan bir kısmı hırsızlıyor. Namazın rükünlerini çalamıyor ve son kozunu, namaz kılanın bakışlarını çalma ile kullanıyor: "Sağa baktırabilir miyim, sola baktırabilir miyim." diye çabılıyor. Bu konuda Resûlullah (sav) şöyle buyurdu: "Allah, kula namazda, sağa sola bakmadığı müddetçe rahmetiyle yaklaşmaya devam eder. Sağa sola bakınca, ondan yüz çevirir."

Huşû ve Hudû

"Namazı ikâme etme"nin diğer bir yanı da, 'iç ta'dîl-i erkân' sözüyle ifade edebileceğimiz "huşû ve hudû" derinliğidir. **Huşû**; Allah'a karşı korku ve sevgi ile boyun eğmektir, alçak gönüllülük ve tevâzu gösterme gönülden saygı ve inkiyattır **Hudû** ise; Allah'ın azameti karşısında mahiyetle iki büküm olmaktadır, samimî teslimiyettir.

Huşû ve hudû; bir kulun, Cenâb-ı Hakk'ın azamet ve büyüklüğü ile kendi acz, fakr, ihtiyaç ve küçüklüğünü müşterek mülâhazaya alması sayesinde kalbinin hep saygı ve ta'zimle atması; hâl ve beyanlarının da bu telâkkiye tam bir tercüman olmasıdır. İşte Kur'an, ancak bu hava içinde namazı ikâme edenlere ve ubûdiyette bulunanlara kurtuluş vaad etmektedir.

Huşû içinde kılınmayan, rükû ve secdeleri tam olarak yerine getirilmeyen namaz (âhirette) simsiyah zifiri bir karanlık halinde ortaya çıkacak ve sahibine 'Senin beni zayı ettiğin gibi Allah da seni zayı etsin!' diyecektir. Allah'ın dilediği zaman gelince böyle kılınan namazlar, eskimiş elbise (paçavra) gibi dürülüp sahibinin suratına çarpılacaktır.

Secdesiz Baş

Şeytan, namaz kılmayan bir adamla arkadaş olmuş. Adamın Rahman'a secde etmediğini görünce şöyle demiş:
- Ben Hazreti Adem'e bir kerecik secde etmediğim için Allah'ın huzurundan kovuldum. Sen ise her gün beş vakit namazın bu kadar secdesini terk ediyorsun. Acaba sen ne olacaksın?

İnsanlar, namaz kılmadıklarında kimin huzuruna çıkmadıklarını, nasıl özel bir davete gitmediklerini, bugün gitmedikleri huzura bir gün eli kolu bağlı götürüleceklerini düşünüp ürpermelidirler.

İnsanda "namazsız olmaz" anlayışı hakim olmalıdır. Zira her şeysiz olur, ama ebedî hayatın havası ve suyu olan namazsız olmaz, yaşanmaz.

İnsanların beynamaz olduğunu görenler, birlikte ateşe atlar gibi bunu çok normal zannetmektedir.

Anneler, aileler, evlatlarına namazsız da yaşanabilir izlenimi vererek zulmetmekte, onları korkunç bir akıbetin ve çirkinliğin içine atmaktadır. Merhametli bir annenin evladını böyle bir ateşe atması düşünülemez.

"Kulun Allah'a en yakın olduğu an secde anıdır" ki, sonlunun Sonsuz'la randevusu, buluşup konuşma şerefidir

Hız Ali ve Namaz

Hız Ali {R.A.} Efendimizin menkıbelerinde denilir ki: "Bir harpte Hız Ali Efendimizin mübarek ayağına bir ok gelmiş, okun demir kısmı kemiğe işlemiş saplanmıştı. Bu yüzden okun demirini çekip çıkaramadılar. Bir cerrah bulup getirdiler. Cerrah demiri görünce Hız Ali (R.A.) Efendimize:

—Size akli gideren, bayıltıcı bir ilâç vermeli ki, ancak o zaman bu demiri çekip almak mümkün olur. Yoksa bunun ağrısına tahammül edilemez dedi. Emirül-Mü'minin (Müminlerin emin-Halifesi) Hız Ali Efendimiz:

—Bayıltıcı ilâca lüzum yok. Biraz sabredin. Namaz vakti gelsin. Namaza durunca çıkarırsınız buyurdu.

Namaz vakti geldi. Hız Ali (R.A.) namaza başladı. Cerrah da Emirül-Mü'minin Hazretlerinin mübarek ayağını yarıp demiri çıkardı. Yarayı sardı. Hız Ali (R.A.) namazı bitirince cerraha:

— Demiri çıkardın mı? buyurdu. Cerrah:

— Evet, çıkardım efendim dedi. Hız Ali (R.A.):

— Hiç farkına varmadım. Ayağımdaki demiri çıkardığınızı duymadım buyurdu.

Hazreti Ali bir gün sabah namazına kalkamaz. O gün akşama kadar ibadetle meşgul olur. Ertesi gün kendisini, tanımadığı biri namaza kaldırır. Hazreti Ali ona "sen kimsin" der. Şeytan olduğunu söyler. Niçin bunu yaptığını sorunca da, "Yine bütün gün Allah'a ibadet etmen beni memnun etmezdi" diye cevap verir. Evet şeytan vazifesini yerine getiriyor, Hazreti Ali de kendine düşeni yapıyordu. Namaz kılmayanlar, her gün şeytanı ne kadar sevindiriyorlar, düşünmeliler!

2.Beyazıtın Namazını Hiç Kaçırmanın Olması

Zenbilli Ali Efendi, Bayezid-i Veli camisinin açılışında namaz için toplanmış olan cemaate mihraba yakın bir yerden şöyle diyordu:

- Cemaat-i Müslimin! İçimizde ilk namazda imamlık yapmaya lâyık bir çok zevat vardır. Hangisini ötekisine tercih edeceğimizi bilemez hâle geldik. Bu durumda sizlere şöyle bir teklif sunuyorum. Baliğ olduğu günden şu ana kadar hiçbir namazını terk etmemiş kim varsa namazı o kıldırın. Şimdi lütfen böyle olan zat mihraba geçsin, bekliyoruz. Cemaat bir anda sükut kesilmişti. Kimse yerinden kalkmıyor, mihraba geçmiyordu. Bir kişi Zenbilli'ye doğru yürüdü, kulağına eğildi ve:

-Rabb'ime şükürler olsun, şehzadeliğimde ve sultanlığimde, hizada da, seferde de bir vakit namazımı terk etmedim, dedi. Bu sözlerden sonra mihraba geçti. Yüreklerde coşku ve ürperti hasil eden bir sesle ellerini kaldırdı ve:

-Allahu Ekber! dedi. İmam, Sultan İkinci Bayezid Han'dan başkası değildi.

Bir millet nasılsa, öyle idare edilir. Bir şeyin içinde ne varsa üzerindeki onun kaymağıdır, o şeyin özelliklerine daha çok havidir. Bu hâdisede olduğu gibi, ihtimal Osmanlı süzülse idi, Sultan olarak karşımıza yine aynı şahıslar çıkardı.

Hız Osman ve Namaz

Osman'ın Azatlı kölesi Haris anlatıyor: Bir gün Hız Osman (RA)'la birlikte oturuyorduk. Namaz vakti gelince, bir kap su istedi. Abdest aldıktan sonra:

"Rasullullah'ın da benim gibi abdest aldığını ve abdest aldıktan sonra şöyle buyurduğuna şahit oldum: Kim benim gibi abdest alır, sonra öğle namazı kılsa, Allah onun sabahla öğle arasında işlediği günahlarını affeder. Sonra ikinci namazını kılsa, öğle ile ikinci arasında işlediği günahları affeder. Daha sonra akşam namazını kılsa ikinci ile akşam namazı arasında işlediklerini affeder. Yatsı namazını kılsa, akşamla yatsı arasında işlediği günahları affeder. İşte bu namazlar günahları yok eden iyiliklerdendir" dedi.

3. Niçin Namaz Kılmalıyız ?

Bir yolculuğa çıktınız. Bir süre yol aldıktan sonra arabanız bozuldu. Sizin yapabileceğiniz hiçbir şey yok. Oturup beklemeye başladınız. Sonra bir araba geldi. Yanınızda durdu. Arabadaki insan sizinle ilgilendi. Sizi şehre götürdü. Bir tamirci bulup arabanızı tamir ettirdi. Size bu iyiliği yapan insana karşı nasıl davranırsınız? İşiniz bitince bir teşekkür bile etmeden, nankörlük yaparak çekip gider misiniz? Yoksa büyük bir memnuniyetle ona teşekkür mü edersiniz? Elbette ki teşekkür edersiniz.

Daha başka kimlere, niçin teşekkür ettiğimizi düşünelim. Bize yemek yapan annemize, harçlık veren babamıza; çay, kahve ismarlayan, sınavda silgisini veren arkadaşımıza, sağlığımızla ilgilenen doktorumuza; alışveriş yaptığımız bakkala, manava, kasaba...

Bir de bizi yoktan var eden, bizi kâinatın en şerefli varlığı olarak yaratan Allah'ın verdiği nimetleri düşünelim. O Zat'ın bizim için yarattığı eşsiz güzellikleri bir bir gözümüzün önüne getirelim. Aklımızı hiçbir şeye değişir miyiz? Gözümüz ne kadar değerli? Ellerimiz, ayaklarımız, ağızımız, burnumuz. Ya tabiat? Güneş, yıldızlar, bitkiler, türlü türlü meyve ler, sebzeler, dağlar, denizler...

İnsan için bal yapan arı, bizim için süt veren inek, koyun; yine bizim için yağmur getiren bulut... Yüce Allah'ın bizim için verdiği nimetler saymakla bitmez. Arkadaşımıza, en küçük bir iyiliği için teşekkür etmemiz gerekiyor da sayısız nimetler veren Allah'ımıza teşekkür etmemiz gerekmiyor mu? Bize iyilik edenlere nankörlük edince çok büyük hata oluyor da Yüce Allah'a teşekkür etmezsek çok daha büyük hata olmaz mı?

Allah'ın bize verdiği nimetlere karşılık yapmamız gereken şey, ona ibadet ederek teşekkür etmektir. Allah'ın emirlerini, sırf O'nun rızasını ve sevgisini kazanmak için yerine getirmek ibadettir.

Bütün ibadetlerin özü de namazdır. Çünkü namaz diğer bütün ibadetleri içine alır. Peygamber Efendimiz bir hadislerinde, "Namaz dinin direğidir." buyurmuşlardır. Direk bir yapıyı, bir binayı ayakta tutan temel unsurdur. Namaz da bizim inancımızı diri ve sağlam tutar. Bir başka hadislerinde Peygamber Efendimiz, "Aralarında büyük günahlar işlenmedikçe, beşvakit namaz ve cuma namazı günahlara kefarettir." buyurarak namazın insanı günahlardan arındırmasına işaret etmiştir.

Namaz Allah'ın merhametinden, şefkatinden dolayı bize yüklediği bir görevdir. Bunu bir örnekle açalım: Hastalandığımızda doktora gideriz ve doktor bize birtakım ilaçlar kullanmamızı söyler. Bizim burada doktora „ Niye ilaç kullanacağım, senin ne gibi bir çıkarın (yararın) var. Ben ilaç kullanmıyorum“ deme gibi bir hakkımız yok. Doktor sadece bizim iyileşmemiz için ilaç kullanmamızı ister. Namaz da aynen bizim manevi (yani görünmeyen, iç) hastalıklarımız için bir ilaçtır. Allah bizim iyileşmemiz için namaz kılmamızı emretmiştir. Başka bir açıdan yaklaşacak olursak, imtihan dünyasında Allah'ın bize bir takım şeyleri emretmesi ve bizim yapıp yapmama gibi iki seçenek arasında karar vermemiz lazım. Yaparsak mükafatını da verecektir!

Beş vakit namaz kılmamak Allah'a isyan etmektir, büyük günahdır. Yüce Allah Kur'ân'da, namazlarını kılmayan kimselerin cezasını çekeceklerini bildirmektedir: "Kendilerinden sonra yerlerine öyle bir nesil geldi ki namazı zâyî ettiler, şehvetlerinin peşine düştüler. İşte bunlar da azgınlıklarının cezasını bulacaklardır."

Şeytanın Namazı Engelleme Metodları

Şeytan Allah'ın lâneti üzerine olsun diyorki:

- 1- Kul namaz kılmak isteyince, ona vesvese veririm. Henüz vakit var, meşgulsün, işini bitir, sonra kılırsın, derim
- 2- Namazını geciktiremezsem, insan şeytanlarından birini yollarım ve namazını geciktiririm
- 3- Onu da yapamazsam, o kula namazda musallat olurum. - Sağa bak, sola bak, - derim, bakınca da yüzünü okşar, alnından öperim. Sonra da „namazın bozuldu" diye vesvese verir namazdan çıkarırım.
- 4- Sağa sola baktıramazsam, yalnız başına namaz kıldığında yanına giderim. Çabuk kılmasını emrederim. Horozun yem yediği gibi çabukca kıldırırım.
- 5- Bunu da yaptıramazsam, cemaâtle namaz kılarırken, başına bir gem takarım vebaşını imamdan önce secde ve rükûya götürürüm ve namazını bozarım. Allah ise böylelerini kıyâmette eşek başlı olarak haşreder, diyor.
- 6- Bunu da yaptıramazsam, namazda parmaklarını çıkırdatmasını emrederim. Böylece beni tesbih eder
- 7- Miskinlere, zavallılara giderim, namazı bırakmalarını emrederim. -Namaz size göre değil, siz rızkınıza bakın, işinizde çalışın derim.
- 8- Hastalara giderim, hastaya zorluk yoktur, iyi olunca kılırsın derim. Hattâ, hastayı isyan ettirir, küfre bile sokarım.

İbadetin ve Namaz Kılmanın Yaşı Olur mu?

Terzi idi. İyi bir terzi. Dikeceği elbiseleri dört dörtlük dikerdi. Hiç bir eksiklik bırakmamaya çalışırdı. Bazılarının "kim anlar onu!" dediği yanlışları bile hemen düzeltmeye çalışırdı.

Onun için gece gündüz çalıştığı olurdu. Çoğu akşamları sabahlardı dükkanda, elindeki işi bitirmek için. Namazlarını hiç kaçırmazdı. Çoğu zaman camiye gider bazen de dükkanda kılardı.

Bir gün ezan okunuyordu. Hemen dükkanını kapayıp camiye yetişmek istiyordu tam bu sırada karşı marangoz çağırırdı. "Hayırdır" diyerek içeri girdi. Adam çay söylemek istemişti. Ama o, kahve çayından nefret ederdi. Kendisinin küçük bir semaveri vardı onunla çayını ağır ağır kaynatırdı. Kibarca reddetti. Bir müddet bakıştıktan sonra marangoza; -"Acelem var gitmem lazım" dedi bunun üzerine marangoz:

-işler nasıl? Müşteriler çok mu gibi havadan sudan sorularla oyaladı. Biraz terzinin işini önemsemiyordu adeta. Bunun üzerine terzi bir kez daha kapıya doğru yöneldi. Bu sefer genç marangoz;

- Yahu abi seni hep namazdayken görüyorum. Daha çok gençsin, biraz yaşamamız gerekmez mi? tamam yaşlanınca kılarsın, uzatırız sakalı. Genç adam beklemediği soru karşısında biraz düşündü...

- Peki ya yaşlanamaz isek? Genç ölümleri hiç duymadın mı?

- Ya abi bırak gericiler gibi konuşmayı, genç ölümler binde hata yüz binde bir olur. Yaşlanınca yapsak daha iyi olur yaşlılık biçilmiş kaftan bu işler için...

Genç karşısındakine bir şey anlatamayacağını anladı ve her zamanki tavrıyla nazıkçe izin isteyip çıktı.

Ertesi gün dükkanına geldiğinde ise karşıda bir topluluk gördü, meraklandı. Dükkan mı soyuldu acaba diyerek sokuldu kalabalığa. Herkes üzgün bir halde idi. Kimseye soru sormadı. Etrafta bir zorlama izi de yoktu. İçeri girdikçe kalabalık artmıştı. Derken biri;

- YAZIK OLDU ÇOCUĞA DAHA GENÇTİ.. işitince bunları, anladı ne olduğunu...

Namaz Âşıklarından Misaller

Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) ayakları kabarınca kadar geceleri kalkıp namaz kılardı. Kendisine: "Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını affetti (niye kendini bu kadar hırpalıyorsun?)" denildipinde: "Şükredici bir kul olmayayım mı?" cevabını verdi."

Kufe mektebinin büyük üstadı Esved ibni Yezid sabahtan akşama akşamdan sabaha damının üzerinde namaz kılardı. Esved bir gün şehid olur karşı komşusunun çocuğu anneciğim ben her gece bir sütun görüyordum bu gece yok deyince anası oğlum o Esved ibni Yezid'di der.

Cüneyd-i Bağdâdî hazretleri, otuz sene cemâatle namazı ve hatta ilk tekbiri hiç kaçırmamıştı. Her gün dört yüz rek'at nafile kılmayı adet edinmişti. Otuz yıl boyunca yatsı namazından sonra hiç uyumadan ibâdetle meşgûl olmuştu.

Abbasi Devleti'nin halifelerinden Harun Reşid'in, hilafet süresi dahil ölene kadar her gün yüz rek'at namaz kıldığı nakledilmekte, bu, o devirlerde ruhları saran ibadet iştiağını göstermesi açısından önemli ve çok güzel bir misaldir.

A'meş (Süleyman b. Mihran) yetmiş sene boyunca ilk tekbiri hiç kaçırmamıştır. Yetmiş sene, tek bir rek'atı bile kazaya bırakmamıştır. Bir başkası, ömrü boyunca namazlarda başkasının ensesini görmemiştir; çünkü hep en ön saftadır.

Ahmed b. Hanbel'in oğlu Süleyman b. Ahmed babasının namazını şöyle anlatıyor: Babam bir gün ve gecede 300 rekât namaz kılardı. Kendisine vurulan kamçılardan sonra hastalanıp kendisine zayıflık geldikten sonra 150 rekât kılıyordu.

Muhterem Hocamız, özene bezene ve uzun uzun ibadet eden büyüklerinin de tesiriyle daha dört-beş yaşındayken namaza başlamış ve bu vazifesini ondan sonra da hiç aksatmamıştı. Daha o dönemde, Erzurum'un soğuşuna ve dışarıdaki boyunu aşkın kara yağmen, sabah namazı için imamdan evvel camiye gittiği çok olurdu.

Bir gün, az dinlendikten sonra kalkma niyetiyle, yatsı namazını kılmadan yatmıştı. Merhume validesi, "Namazını kıl, sonra yat!" diye onu ikaz etmişti. "Ana, çok yorgunum; gece kalkıp kılarsım!" cevabını verince, şefkatli anne yine, "Oğlum, ben de çok yorgunum, seni kaldıramam; ne olur şimdi vazifeni yap, öyle yat!" diyerek adeta yalvarmıştı. Göz nurunun hiç orali olmadığını gören ve onun ahiret hayatı için tir tir titreyen mualla kadın, "Eğer namaz kılmadan yatarsan, sabaha senin cenazeni göreyim!.." deyiverince, Hocaefendi, hemen doğrulmuş ve abdesthanenin yolunu tutmuştu. Aziz Hocamız, o gün henüz on iki yaşındaydı.

Hazret Üstad ve birkaç talebesi, buldukları bir araba ile Isparta'dan Barla'ya gitmek üzere yola çıkarlar. Eve ulaşmalarına yaklaşık yirmi dakika kalmıştır ki, namaz vakti girer. O esnada Nur Adam, arka koltukta istirahat etmektedir. Ağabeylerden biri yanındakine, "İnşaallah, Üstadımız uyanmaz da kar üzerine secde etmek zorunda kalmayız!" der. Daha o, sözünü bitirir bitirmez, Hazreti Bediüzzaman doğrulur; bir taraftan (kendisinin ya da yanındakinin) köstekli saatine bakmaya çalışır, bir yandan da "Vakit girdi mi?" diye talebelerine sorar. İçlerinden biri, "Üstadım, vakit girdi ama dışarıda çok kar var. Hem bizim yolumuz da bitmek üzere!.." derse de, aslında alacağı cevap bellidir ve beklediği sözü işitir: "Karın üstünde de olsa, namazımızı hemen eda edelim ki, şu anda saf bağlayan cemaat-ı kübrânın mânevî semeresinden hissemizi alabilelim!.."

4. Namaz Kılmak, bir Tesbih, bir Ta'zim ve bir Şükürdür

Namaza duran kimse, kendi kusurunu, günahını, küçüklüğünü, Allah'ın kusurdan, aczden uzak olduğunu ve O'nun büyüklüğünü hatırlayarak 'sübhanallah' ve 'allahuekber' der. Allah'ın sonsuz nimetine karşı sonsuz şükür gerekir. Fakat bu şükür mümkün değildir. Ancak, insan niyetiyle ve niyetini mümkün olduğunca amele dökerek bu şükürüne yerine getirebilir. Bu da sağlam bir kulluk ve devamlı ibadetle olur. Kulluğun en bariz özelliği ve ibadetlerin özü ise namazdır. Namazda 'elhamdülillah' kelimesi bu şükürün dil ile ifadesidir.

Efendimiz namazla ilgili olarak; Namazdaki secde, kulun Allah'a en yakın olduğu andır.

Namaz, günde beş defa günahlardan arınmadır. Beş vakit namaz, herhangi birinizin evinin önünden akan ve günde beş defa yıkandığı suyu bol bir nehre benzer. Allah, beş vakit namaz sayesinde, günahları yok eder."

"Herhangi bir kimse, farz bir namazın vakti gelince onun abdestini tam alır, rükusunu tam yapar ve o namazı huşu ile (Allah'a saygıyla ve O'ndan korkarak) kılsa, o namaz, o güne kadar işlemiş olduğu günahlara keffaret olur. Bu her zaman böyledir."

Selman Farisi anlatıyor: " Bir gün Allah Resulü ile beraber bir ağacın altında bulunuyorduk. Ağacın bir dalını aldı ve salladı. Daldaki yapraklar dökülünce bana 'niçin böyle yaptığımı sormayacak mısınız?' dedi. Ben de niçin yaptığımı sordum. Buyurdu ki: " Bir müslüman güzelce abdest alır ve beş vakit namazı kılsa, şu yapraklar döküldüğü gibi onun da günahları dökülür."

Allah Resulü zamanında iki kardeş müslüman olur. Bir şehid olur diğeri de bir sene sonra ölür. Talha bin Ubeydullah rüyasında, sonra ölenin şehid olandan önce cennete girdiğini görür ve durumu hayretler içerisinde Allah Resulü'ne aktarır. Allah Resulü şöyle der: " O sonradan ölen, şehid olan kardeşinden sonra, altı bin küsur rekat namazını kılmadı mı, Ramazan orucunu tutmadı mı? O halde iki kardeş arasında yerle gök arası kadar fark vardır."

Allah Resulü'nün vefat ederken yaptığı vasiyetin tamamı şuydu: " Aman namaza sarılın! Bakmakla yükümlü olduğunuz kimselerin (işçi, köle, cariye, yetim..vs.) hukukunu gözetin."

Ruhî Hayatımız İtibariyle Namaza Muhtacız

Namazda ruhun ve kalbin ve aklın büyük bir rahatı vardır. Hem beden de o kadar ağır bir iş değildir. Hem namaz kılanın diğer normal dünyevî amelleri, güzel bir niyet ile ibâdet hükmünü alır. Bu sûrette bütün hayatı, âhirete mal edebilir. Fâni ömrünü, bir cihette ebedileştirir.

Resûlullah (sav) ayakları kabarınca kadar geceleri kalkıp namaz kıları. Kendisine: "Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını affetti (niye kendini bu kadar hırpalıyorsun?)" denildiğinde:

"Şükredici bir kul olmayayım mı?" cevabını verdi.

Tadîl-i Erkân

Tadîl" doğrultma, düzenleme, düzgün hale getirme demektir. "Erkân" da "rükûn"ün çoğulu olup kıyam, rükû ve secde gibi namazın esaslarını ifade eder. "Tadîl-i erkân" ise namazın içinde yer alan kıyam, rükû, secde gibi rükünleri yerli yerinde, hakkını vererek düzgün ve sükûnet içinde yapmaktır.

Tadîl-i erkânın yerine gelmesi için kıyam, rükû, secde ve oturuş gibi pozisyonlarda bir müddet hareketsiz durmak şarttır. Kıyamdan rükûa gidildiğinde bir müddet hareketsiz beklemek gerekir. Rükûdan kalkınca tam doğrulmuş vaziyette yine bir müddet durulmalıdır. Secdede ve iki secde arası oturuşta sükûnet içinde bir müddet hareketsiz kalınmalıdır.

Özellikle günümüzde tadîl-i erkânda ihmal söz konusu olduğundan çok dikkat etmek gerekmektedir. Zira kimilerinin namaza durmasıyla birlikte hemen rükûa varması, daha tam doğrulmadan secdeye kapanması, iki secde arası oturmayı tam yapmadan secdeye gitmesi bir olmaktadır. Oysa kıyam, kıraat, rükû, secde, oturuş ve bunların arasındaki rükünlerde tadîl-i erkâna riayet etmek şarttır. Aksi takdirde usul ve adabına uygun namaz kılınmış olmaz. Zira Peygamber Efendimiz (sav) namazda olmayan bazı hareketlerin namazda yapılmasından dolayı bunları bazı hayvan davranışlarına teşbih etmiştir.

Mesela horozun yemi hızlı hızlı gagalaması gibi namaz kılmaktan men etmiştir. Ayrıca O (sav) şu uyarılarda bulunmuştur: "Rükû ve secdeleri tamamlayın!" "Rükû ve secdelerinizi güzel yapın!" "Sizden biriniz rükû ve secdelerden kalkarken belini tam olarak doğrultmadıkça namazı yeterli olmaz." Bu itibarla kılınan namazların boşa gitmemesi için rükünlerin tadîl (itidal) ve sükûnet üzere yapılması icap eder.

Ya Varsa!

Bir gün Hz. Ali Efendimiz, namaz kılmış giderken müşriklerden biriyle karşılaşır. Müşrik Hz. Ali Efendimize şöyle der: " Ya Ali! Şu sizin halinize bakıyorum da düşünüyorum. Ahiret var, insan bu dünyada yaptıklarından bir bir hesap verecek diye, namaz kılıyorsunuz, oruç tutuyorsunuz; Cennet var, Cehennem var diyorsunuz... Ben bunların hiç birine inanmıyorum. Hem aramızda ne fark var, sen de yaşıyorsun, ben de yaşıyorum. Sizin bu kadar çabanız nedir? Her gün vaktinde namaz kılacağım, oruç tutacağım diye bu kadar çaba niye?"

Hz. Ali Efendimiz bütün bunları vakar ve sükunetle dinledikten sonra şu cevabı verir:

Farzet ki, öldükten sonra dirilmek yok.(Var ya) Bizim imanımız var. Farzet ki senin dediğin gibi dirilmek yok. Senin dediğin çıkarsa, o zaman ben bu yaptıklarından ne kaybederim. Namaz kılıyorum, dinimin emrini yerine getiriyorum, benim kulluk vazifemdir. Bundan dünyada hiçbir zarar görmüyorum. Ahirette bir zararım olur mu, ne dersin?... Adam biraz düşündükten sonra, olmaz, dedi.

Ya ahiret varsa! Burada yaptıklarından hesap varsa, imandan, namazdan, oruçtan, zekattan haktan, hukuktan, insan yaptığı işlediği her davranıştan hesaba çekilirse, ya bütün bunlar varsa! Ki var. O zaman senin halin nice olur?

Hz Ömer'in Namaz Hassasiyeti

Hz.Ömer halifedir ve mescidde namaz kıldırmaktadır. Münafık da arkasında saf bağlamıştır. Hz.Ömer'in rükua eğilmesini fırsat bilerek, hançeriyle onu delik deşik eder. Sırtından giren hançer darbeleri karnını parçalamış ve iç organları dışarıya çıkmıştır. Tabibler nabzına el koymuşlar ve Seyyid Hamza'nın dediği gibi: Artık bu dert onulmaz, Bu yaraya derman bulunmaz. demişlerdir. Ömer ızdırapla kendinden geçmiştir. Fakat bir taraftan namaz vakti de geçmektedir. O'nu uyandırmaya çalışırlar fakat muvaffak olamazlar. Ancak, Suheyb-i Rumi'nin: "Emir-el mü'minin namaz vakti geçiyor" ikazı üzerine "Hâ kalktım" diyerek doğrulur ve namazını eda eder. Ömer de ecelle pençeleşirken "Namaz namaz" nağmesini terennüm ediyordu. Zira o da ömrünü namazla süslemiş, "Namaz" demiş bezme girmiş ve şimdi ölürken de aynı şeyleri söylüyordu.

Kelepçelerin Çözülmesi

Bediüzzaman Hazretleri, Mardin'de iken Molla Said diye anılır. Molla Said 'in Mardin hayatı hâdiseli geçtiğinden, şehirdeki dalgalanmayı durdurmak maksadı ile Mardin Mutasarrıfı, Molla Said 'i Savurlu Mehmet Fatih ve İbrahim isimli iki jandarmanın nezaretinde Mardin'den çıkarır.

Savur ilçesinin Ahmedi köyü yakınından geçerken, namaz vakti gelir. Molla Said kelepçelerinin açılmasını ister.

Jandarmalar kabul etmezler. Bunun üzerine kolundaki demir kelepçeler çözülür. Yere bırakır. Jandarmaların şaşkın bakışları altında abdestini alıp, namazını kılar. Namazdan sonra:

"Biz şimdiye kadar muhafızınız idik, bundan sonra sizin hizmetkârınız." diyen jandarmalardan, kendi vazifelerini yapmalarını ister.

Bu hâdis o günden sonra her sorulduğunda: "Olsa olsa namazın kerametidir." diye cevap verir.

Allah'a o kadar bağlı, O'nunla o kadar dolu, şirkin en küçük ve en gizlisine bile o kadar karşıdır ki, bir sefer ol sun nefesine tek pay biçmemiştir. O öyle olduğu için Bediüzzaman'dır.

Namaz ve Ahlak

Namazını kılan kimsenin hayatta en azından 4 kazancı vardır:

Birincisi, temizlik,

İkincisi, kalbin kuvvetlenmesi,

Üçüncüsü vakitlerin intizama girmesi,

Dördüncüsü, toplumun düzelmesi

Cephede Namaz

İslam alimleri savaş sırasında nasıl namaz kılınacağını şöyle tarif ederler;

Savaş hattında bulunan bütün askerler aynı imamın arkasında namaz kılmak istiyorlarsa imam, cepheyi boş bırakmamak için askerleri iki gruba ayıracak. Bir grubu cepheye gönderecek , kalan grupla iki rekatlı namazların bir rekatını , dört veya üç rekatlı namazların iki rekatını kıldıktan sonra , imamın arkasındakiler gidecek, cephedekiler gelecek, imam kalan bir veya iki rekatı bunlarla kıldıktan sonra yalnız başına selam verecek, cemaat selam vermeden cepheye gidecek , cephedekiler gelecek, kalan namazlarını kıraatsız tamamlayıp selam verecekler. Cephedekilerde ister buldukları yerde, isterlerse eski yerlerinde kıraatle namazlarını tamamlayıp selam verecekler.

Evet namaz öyle bir ibadettir ki her ne şartta olunursa olsun terk edilemez.

Ek Döküman Namaz İlmihali

Temizlik

İstinca: Lügatte, pisliklerden temizlenmeyi istemek demektir. Dinî istılahta ise, büyük ve küçük ihtiyacını yaptıktan sonra, avret yerlerini temizlemek mânâsına gelmektedir. Buna dilimizde, "tahâretlenmek" denilir. İstinca su ile yapılacağı gibi, su olmadığı takdirde ufak taşlarla da yapılabilir. İstinca ve istibrada temizlik hep sol el ile yapılır.

İstibra: Erkeklerin idrardan sonra, idrar sızıntısının tamamen kesilmesini beklemelerine istibra denir. Yani idrar yolunu idrardan tamamen temizlemek demektir. İstibra yapmak vacibdir. Özellikle abdest almadan önce, sızıntının kesilmesine çalışmalı, sonra abdest almalıdır. İdrar sızıntısını durdurmak için; tuvaletten çıktıktan sonra hemen abdest almayıp biraz yürümek veya öksürmek veya ayakları biraz hareket ettirmek gibi yollarla, idrar yollarında kalmış olan sızıntıların dışarı çıkması temin edilebilir. İstibra yapmadan abdest alan ve bu sırada da kendisinden idrar akıntısı gelen kimsenin aldığı abdest, haberi olmadan bozulur ve bu abdestle kılınan namaz da sahih olmaz. Efendimizde bu konuyla alakalı "İdrardan sakınınız. Çünkü kabir azabının çoğu ondandır." demiştir.

Necasetten Temizlik: Maddî olan kir ve pislige "necaset" denir. Temiz olmayan, necasetli maddeye ise "necis" adı verilir. Necasetten temizlik de, beden veya elbisede bulunan ve necis sayılan maddelerden temizliktir.

Abdest

Abdest, belirli organları usulüne uygun olarak sırasıyla yıkamak ve meshetmek suretiyle yapılan bir temizliktir. Cebrail (aleyhisselam) Hz. Peygamber'e namaz kılmasını gösterip öğretmek için geldiğinde, önce abdest almasını göstermiştir. Yani abdest namazla beraber farz kılınmıştır. Namaz kılmak için abdest almak farzdır. Yani abdest almak, namazın farzlarından. Abdest alınmadan kılınan namaz geçersizdir.

Kuran abdest konusunda bize emirde bulunur: "Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman, yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın. Başlarınızı meshedin, topuklarıyla beraber ayaklarınızı yıkayın." (Maide, 6)

Abdestin Farzları (4) Dörttür:

- 1) Yüzü yıkamak,
- 2) Elleri dirseklerle beraber yıkamak.
- 3) Baş meshetmek.
- 4) Ayakları topuklarla beraber yıkamak.

Bu farzlardan biri eksik olursa abdest sahih (kabul) olmaz. Yapılan ibadetlerde olmaz.

Abdesti Bozan Şeyler

- 1) Vücudun herhangi bir yerinden kan, irin ve su çıkmak,
- 2) Ağız dolusu kusmak,
- 3) Tükürdüğü zaman tükürüğünün yarısı veya daha fazlası kan olmak,
- 4) Küçük veya büyük tuvalet yapmak, arkadan yel çıkmak,
- 5) Bayılmak ve sarhoş olmak,
- 6) Namazda gülmek (namaz dışında gülmek abdesti bozamaz),
- 7) Uyumak.

Abdestsiz Yapılmayan Şeyler

Namaz kılınmaz, Kur'an-ı Kerim'e el sürülmez, Tilâvet secdesi yapılmaz, Kâbe tavaf edilmez. (Kabeyi tavaf için abdestli olmak vaciptir)

GUSÛL (BOY ABDESTİ)

Allâh-ü Teâlâ'nın emrettiği, hem maddi hem de manevi temizlik şeklidir. Kuru hiç bir yer bırakmamak üzere bedenin her tarafını yıkamaya gusûl denir. Namaz kılan ve kılmayan herkes, bir namaz vaktini cünüp geçirirse, çok acı azab görecektir. Su ile yıkanmak mümkün olmazsa teyemmüm etmelidir. "Eğer cünüp iseniz iyice yıkanıp temizlenin" (Mâide6) Cünüp olan kimse, ilk fırsatta gusletmeye çalışmalıdır. Bu durumda, ancak içinde bulunduğu namaz vaktinin çıkmasına kadar izin vardır; guslün daha fazla geciktirilmesi günah olur.

Gusûl Yapmayı Gerektiren Haller

- 1) Cünüplük Hali:
 - a) Ergenlik çağında olan kadın ve erkeğin cinsi ilişkide bulunması
 - b) Uykuda veya uyanıkken belirli organlarından bilinen sıvının gelmesi.
- 2) Doğum yapan kadınlarda lohusalık hâlinin sona ermesi. Bu durumda olanların gusûl yapmaları farzdır.

Guslün Farzları

- 1) Ağıza su alıp boğaza kadar çalkalamak,
- 2) Buruna su çekip yıkamak,
- 3) Bütün vücudu (iğne ucu kadar kuru yer bırakmıyarak) yıkamak.

Gusül Nasıl Yapılır : Gusül yapacak olan bir kimse önce besmele okur ve yıkanmaya niyet eder. Ellerini bileklere kadar yıkadıktan sonra edep yerlerini yıkayıp temizler.

Bundan sonra sağ avucu ile ağzına üç kere su alır ve her defasında boğazına kadar ağzının içini iyice çalkalar. Oruçlu ise boğazına su kaçmamasına dikkat eder, sonra sağ avucu ile burnuna üç kere su çekip her defasında sol eli ile sümürür ve burnunu temizler.

Bundan sonra yukarıda anlattığımız gibi abdesti tamamlar. Abdest bitince evvelâ üç defa başına, daha sonra üç defa sağ omuzuna, üç defa da sol omuzuna su dökerek yıkanır. Suyu her döküşte ellerinin erebildiği yere kadar vücudunu oğuşturur. İğne ucu kadar kuru yer bırakmamak üzere vücudun her tarafını üç defa iyice yıkar.

Namaz Tablosu	İlk Sünnet	Farz	Son Sünnet	Vacip	Toplam
Sabah	2	2			4
Öğle	4	4	2		10
İkindi	4	4			8
Akşam		3	2		5
Yatsı	4	4	2	3	13
Toplam					40

Sabah Namazının (2 rekat namazın) Kılınışı Tarifi	
1.Rekat	2.Rekat
Niyet	Besmele
Tekbir (Allahu Ekber)	Fatiha
Kıyam (Eller bağlanır)	Bir Sure (Zammı Sure)
Kıraat (Okuma) sırayla	Rüku (Sübhâne Rabbiye'l-azim)
Subhaneke	Semiallâhü limen hamideh
Euzu Besmele	Rebbenâ leke'l-hamd
Fatiha	Secde (Sübhâne Rabbiye'l-â'lâ)
Bir Sure (Zammı Sure)	Oturuş () Ka'de-i Ahîre)
Rüku (Sübhâne Rabbiye'l-azim)	Ettehiyatü,salli,barik,rabbena
Semiallâhü limen hamideh	Selam
Rebbenâ leke'l-hamd	Esselâmü aleyküm ve rahmetullah
Secde (Sübhâne Rabbiye'l-â'lâ)	

Namazın Kılınışı

Namazın tam ve dinî hükümlere uygun bir namaz olabilmesi için farzları, vacibleri ve sünnetleri yerli yerinde yapmak, namazı bozan ve namazda mekruh olan şeylerden dikkatle sakınmak gerekir.

Sabah Namazının Sünnetinin Kılınışı: Birinci Rek'at:

- 1) Ayakların arası dört parmak açıklıkta ve parmak uçları kıbleye doğru gelecek şekilde ayakta kıbleye dönülür.
- 2) Niyet: "Niyet ettim Allah rızası için bugünkü sabah namazının sünnetini kılmaya" (farzı kılmaya) diye niyet edilir.
- 3) İftitah Tekbiri: "**Allâhü ekber**" diyerek iftitah tekberi alınır.
(Erkekler tekbir alırken; ellerin içi kıbleye karşı ve parmaklar normal açıklıkta bulunur. Başparmaklar, kulak yumuşağı hizasına gelecek şekilde eller yukarıya kaldırılır.)
(Kadınlar tekbir alırken; ellerin içi kıbleye karşı, parmaklar normal açıklıkta ve parmak uçları omuz hizasına gelecek şekilde ellerini yukarıya kaldırır.)
- 4) Kıyam:Tekbirden sonra eller bağlanır. Ayakta iken secde edilecek yere bakılır.
(Erkekler; sağ elin avucu, sol elin üzerinde ve sağ elin baş ve küçük parmakları sol elin bileğini kavramış olarak ellerini göbek altında bağlarlar.)

(Kadınlar; sağ el sol elin üzerinde olacak şekilde ellerini göğüs üstüne koyarlar. Erkeklerde olduğu gibi sağ elin parmakları ile sol elin bileğini kavramazlar.)

5) Kıraat: Ayakta sırasıyla; a) Sübhaneke, b) Eüzü-Besmele, c) Fatiha sûresi, d) Kur'an'dan bir sûre okunur.

6) Rükû: "Allâhü Ekber" diyerek rükûa varılır ve burada üç defa "**Sübhâne Rabbiye'l-azim**" (Ey büyük Rabb'im! Seni bütün noksan sıfatlardan uzak tutarım) denilir. Rükûda iken ayakların üzerine bakılır.

(Erkekler, Rükûda, parmakları açık olarak elleri ile dizlerini tutup sırtını dümdüz yaparlar. Dizlerini ve dirseklerini dik tutarlar)

(Kadınlar, Rükûda, sırtlarını biraz meyilli tuturak erkeklerden daha az eğilirler. Ellerini (parmaklarını açmayarak) dizleri üzerine koyarlar ve dizlerini biraz bükük bulundurlar.)

7) Rükûdan Kalkış: "**Semiallâhü limen hamideh**" (Allah kendisine hamd edenleri işitti (kabul etti). diyerek rükûdan kalkılır ve ayakta "**Rebbenâ leke'l-hamd**" (Ey Allahımız. Sen bizim Rabb'imizsin! Sana hamd olsun.) denilir.

8) Secde: "Allâhü Ekber" diyerek secdeye varılır. Secdeye inerken önce dizler, sonra eller, daha sonra da alın ve burun yere konur. Secdede baş iki elin arasında ve hizasında bulunur. Secdede iken ayaklar kaldırılmaz. Secdede burun kenarlarına bakılır. Burada üç kere "**Sübhâne Rabbiye'l-â'lâ**" (Ey Yüce Rabb'im! Seni bütün noksan sıfatlardan uzak tutarım.) denilir.

(Erkekler; secdede dirseklerini yanlarından uzak, kollarını yerden kalkık bulundurlar. Ayaklar parmaklar üzerine dik tutulur ve parmak uçları kibleye gelecek şekilde yere konur.)

(Kadınlar; secdede kollarını yanlarına bitişik halde bulundurlar. Ayaklar parmaklar üzerine dik tutulur ve parmak uçları kibleye gelecek şekilde yere konur.)

9) İki Secde Arası Oturuş: "Allâhü Ekber" diyerek başını secdeden kaldırıp diz üstü oturulur. Otururken, parmaklar dizlerin hizasına gelecek şekilde eller uylukların üzerine konur ve kucağa bakılır. Burada "Sübhânellâh" diyecek kadar kısa bir an oturulur.

(Erkekler; sol ayağını yere yayarak onun üzerine oturur, sağ ayak, parmakları kibleye yönelmiş durumda dik tutulur.)

(Kadınlar; ayaklarını yatık olarak sağ tarafına çıkarır ve öylece otururlar.)

10) "Allâhü Ekber" diyerek ikinci defa secdeye varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbiye'l-â'lâ" denilir.

11) "Allâhü Ekber" diyerek secdeden ayağa (ikinci rek'ata) kalkılır ve eller bağlanır.

Secdeden kalkarken; önce baş, sonra eller, daha sonra eller dizler üzerine konularak, dizler yerden kaldırılır.

İftitah tekbirinden itibaren buraya kadar yapılanlara "Bir Rek'at" denir.

İkinci rek'at:

1) Ayakta sırasıyla; a) Besmele, b) Fatiha sûresi, c) Kur'an'dan bir sûre okunur.

2) Birinci rek'atte olduğu gibi "Allâhü Ekber" diyerek rükûa varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbiye'l-azim" denilir.

3) "Semiallâhü limen hamideh" diyerek ayağa kalkılır ve ayakta "Rebbenâ leke'l-hamd" denilir.

4) "Allâhü Ekber" diyerek secdeye varılır. Burada üç kere "Sübhâne Rabbiye'l-â'lâ" denilir.

5) "Allâhü Ekber" diyerek secdeden kalkılıp dizler üzerine oturulur. Burada "Sübhânellâh" diyecek kadar kısa bir an oturulur.

6) Sonra "Allâhü Ekber" diyerek ikinci defa secdeye varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbiye'l-â'lâ" denilir.

7) Ka'de-i Ahîre (Namaz'ın Sonunda Oturuş): "Allâhü Ekber" diyerek secdeden kalkıp oturulur. Otururken, el parmakları dizler hizasına gelecek şekilde eller uylukların üzerine konur ve kucağa bakılır.

(Erkekler, sol ayağını yere yayarak onun üzerine oturur, sağ ayak parmakları kibleye yönelmiş durumda dik tutulur.)

(Kadınlar, ayaklarını yatık olarak sağ tarafa çıkarır ve öylece otururlar.)

8) Oturuşta sırasıyla; a) Ettehiyyatü, b) Allahümme salli, c) Alla-hümme barik, d) Rabbenâ âtinâ.. duaları okunur.)

9) Sağ tarafa selâm verilışı: Önce başını sağa çevirerek "Esselâmü aleyküm ve rahmetullah" (Allah'ın selamı üzerinize olsun) denir. Selâm verirken omuzlara bakılır.

10) Sol tarafa selâm verilışı: Sonra başını sola çevirerek "Esselâmü aleyküm ve rahmetullah" denilir. Böylece iki rek'at namaz tamamlanmış olur. Ve arkasına

Allâhümme entesselâmü ve minkesselâm tebêrakte yâ zel celâli vel ikrâm (Allah'ım! Sen kurtuluş mercisiisin. Esenlik ve güvenlik sendedir. Ey Azamet ve Kerem sahibi Allah'ım! Senin şanın çok yücedir) denir.

Namazın farzları 12 dir.

Namazın dışındaki şartları farzları 6 dır (Namaza başlamadan önce)

1. Hadesten taharet: Abdest almak (cünüpse gusül etmek)
2. Necasetten taharet: Bedeni, elbisesi, namaz kılacağı yer temiz olmalı
3. Setr-i avret: Avret yerini örtmek (Erkelerde; Göbeği ile dizkapağının altına kadar olan kısım avret mahali dir.)
4. İstikbal-i Kible: Kibleye karşı dönmek
5. Vakit: Namaz vaktinin girdiğini bilmek
6. Niyet: Hangi namazı kılacağına niyet etmek

Namazın içindeki şartları farzları 6 dır (Namaza başladıktan sonra)

1. İftitah tekbiri almak; Allahüekber diyerek namaza başlamak
2. Kıyam; Ayakda durmaktır.
3. Kıraat; Kur'an dan bir miktar okumaktır.
4. Rükü; Eller dizlere ulaşacak kadar eğilmektir.
5. Secde; Alın ve burnun yere değecek şekilde temas etmesi elleri,dizleri,ayakları yere koymak sureti ile secde etmek.
6. Ka'de-i ahire; Namazın sonunda "Ettehiyyatü" duasını okumak dır.

Namazın Vacibleri

Namaza "Allahu Ekber"sözü ile başlamak. Farz namazların ilk iki rek'atında, nafil namazların her rek'atında Fatihâ suresini okumak. Farz namazların ilk iki rek'atında,vitir ve nafil namazların her rek'atında Fatihadan sonra sûre veya ayet okuma. Fatihâyı sureden önce okumak. Secdede alın ile beraber burnu da yere koymak. Üç ve dört rek'atlı namazların ikinci rek'atında oturmak. Namazlardaki birinci oturuş ile son oturuşlarda ettehiyyatü'yü okumak. Cemaatle kılındığı zaman sabah, cuma, bayram, teravih ve vitir namazlarının her rek'atında, akşam ve yatsı namazlarının ilk iki rek'atında imamın fatiha ve sureyi açıktan, öğle ve ikindi namazlarında ise, gizlice okuması. İmama uyan cemaatin fatiha ve sureyi okumayıp susması. Vitir namazında kunut tekbiri almak ve kunut dualarını okumak. Ta'dili erkân, yâni ayakta iken dosdoğru, rükûda dümdüz olmak (Kadınlar biraz meyilli dururlar), rükûdan kalkınca iyice doğrulmak, iki secde arasında tam oturmak. Namazın sonunda sağa ve sola selâm vermek.

Namazı Bozan Şeyler

Namazda konuşmak. Birşey yemek veya içmek. Kendi işiteceği kadar gülmek. Göğsünü kiblede çevirmek. Dünyaya âit bir şeyden veya bir ağrıdan dolayı ağlamak "ah" demek. Öksürüğü yok iken öksürmeye çalışmak. (Elde olmayarak normal gelen öksürük namazı bozamaz.) Namazda bir iş yapmaya çalışmak. Bir şeye üfleme. Kur'an'ı, manası bozulacak şekilde yanlış okumak. Namazda abdesti bozulmak. Namazda örtünmesi gereken yerlerin açılması ve bu açılmanın bir rükûn yapacak kadar süre devam etmesi. Bir farzı bilerek veya bilmeyerek terk etmek. Çok veya aşırı bir davranışta bulunmak (üç kere bir yerini kaşımak). İmamdan ileri bir yerde durmak, özürsüz bir saf kadar yürümek. İki eliyle başındaki takkesini çıkarıp giymek. Başkasının sözü ile yerini değiştirmek. Necasetli yerde durmak veya necasetli yere secde etmek.

Namazın mekruhlardan bazıları

Namazda tadil-i erkânı (namazı yavaş sakın hareketleri tam ve eksiksiz yaparak) terk etmek. Baş döndürüp bakmak, başı bir tarafa eğmek. Secdede burnu yere değmemek. Esnerken ağız kapatmamak. Özürsüz gözleri yummak. Üzerinde canlı resmi bulunan elbise ile namaz kılmak. Namaz kılanın önünden geçmek veya önünden geçilebilecek yere namaza durmak. Abdest sıkıştırırken kılmak.Secdeye inerken pantolonunu yukarı çekmek.Secdeye veya rükuya, imamdan önce başını koymak veya kaldırmak. Sağa-sola eğilmek, sallanmak. Özürsüz bir şeye bir yere veya bir şeye dayanıp kalkmak. Secdede bir ayağı kaldırmak. İkinci rekatta, birincide okuduğu âyeti tekrar okumak ondan evvelki bir âyeti okumak.

Namazın sünnetlerinden bazıları

Beş vakit namaz ile cuma namazı için ezan okumak ve kâmet getirmek erkekler için sünnettir. Namazın iftitah tekbirinde, vitir namazının kunut tekbirlerinde, elleri kulakların hizasına kaldırmak. Sübhâneke duasını okumak. Burada kadınlar ayaklarını bitiştirirler.Kıyamda elleri bağlamak. Her rek'atta, Fatihâ sûresinden önce "Bismillahi'r- Rahmâni'r- Rahîm" demek. Fatihâ sûresinin sonunda, imamın ve ona uyanların "Amin" demesi.Rükûya varırken "Allâh-ü Ekber" demek. Rükûda dizlerini ve ellerin parmaklarını açık olarak tutmak (Kadınlar parmaklarını açmaz ve dizlerini kavramazlar, sadece ellerini dizleri üzerine koyarlar). Rükûda dizlerini ve dirseklerini kırmamak (Kadınlar rükûda dizlerini biraz bükük bulundururlar) .Rükûda üç kere "Sübhâne Rabb'iyel-azîm" demek.Rükûdan kalkarken "Semi Allahü-limen hamideh" demek. Rükûdan doğrulunca "Rabbenâ leke'l-hamd" demek. Secdede üçer kere "Sübhane Rabbiye'l-alâ " demek.

Sehiv Secdesi Nedir, Hangi Hallerde ve Ne Zaman Yapılır?

a) Namazda farzlardan birinin unutulması geciktirilmesi.

b) Vaciblerden birinin unutulması veya unutulması yapılmaması hallerinde sehiv secdesi yapılır. Namazdaki bu eksikliği gidermek için namazın sonunda sehiv secdesi yapmak vaciptir. Farzlardan birinin unutulması veya bile bile yapılmaması hâlinde namaz bozulacağı için sehiv secdesi ile tamamlanamaz, namazın yeniden kılınması gerekir. Vaciblerden herhangi birinin bilerek terkedilmesi durumunda sehiv secdesi yapılmaz, namazın yeniden kılınması gerekir.

Sehiv Secdesi Nasıl Yapılır?

Namazın son oturduğunda yalnız Ettehiyyatü okunarak sağ tarafa selam verildikten sonra: "Allahü Ekber" diyerek secdeye varılır. Burada üç kere "Sübhâne Rabbiye'l-â'lâ" denilir. Sonra "Allahü Ekber" denilerek kalkılıp oturulur, tekrar "Allahü Ekber" diyerek ikinci defa secdeye varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbiye'l-â'lâ" söylenir ve "Allahü ekber" diyerek kalkılıp oturulur. Bu oturuşta, "Ettehiyyatü, Allahümme sallı, Allahümme bârik ve Rabbenâ âtinâ..." duaları okunarak önce sağa, sonra sola selâm verilir. Buna sehiv secdesi denir.

Tilavet Secdesi: Kur'ân-ı Kerim'de ondört yerde, secde ayeti vardır. Kur'ân'da ondört yerde geçen secde ayetlerinin okunması veya işitilmesi halinde yapılan secdeye tilavet secdesi denir. Bunlardan birini okuyan veya işitenin, manasını anlamasa da, bir secde yapması vaciptir. Secde ayetlerini yazan, heceleyen secde yapmaz. Bir mecliste, aynı secde ayeti birden fazla okunursa bir secde yapmak yeterlidir.

Tilavet secdesinin yapılışı: Namaz dışında secde ayetini okuyan veya secde ayetini işiten kişi, tilavet secdesine niyet ederek abdestli olarak, kibleye karşı ayakta durup, elleri kulaklara kaldırmadan "Allahü ekber" diyerek secdeye gider. Üç defa "sübhâne rabbiye'l-a'lâ" dedikten sonra tekbir alarak secdeden kalkar ve "Semi'nâ ve ata'nâ gufrâneke rabbenâ ve ileyke'l-masîr" der. (Bakara, 2/286)

Niyet şarttır. Niyetsiz sahih olmaz. Secde âyetini işiten cünüp veya abdestsiz kimse, temizlendikten sonra tilavet secdesi yapar. Bir oturumda, bir secde âyetini birkaç defa okuyan ve işiten, hepsi için bir secde eder. Bir oturumda ne kadar secde âyeti okunmuşsa, o kadar tilavet secdesi gerekir. Mesela üç secde âyeti okunursa, üç secde gerekir.

Cuma Namazı, dördü (4) ilk sünnet, ikisi (2) farz ve dördü de (4) son sünnet olmak üzere on (10) rek'attır. Cuma günleri öğle vaktinde kılınır ve o günün öğle namazının yerine geçer. Cuma namazının farzı cemaatle kılınır. Tek başına kılınmaz. Cuma namazının bir kimseye farz olması için, müslüman, akıllı ve erginlik çağına gelmiş olmaktan başka altı şartın daha bulunması gerekir. Erkek olmak (Kadınlara farz değildir.) Hür ve serbest olmak. Mukîm olmak. (Yani misafir olmamak) Sağlıklı olmak. (Cuma namazına gidemeycek şekilde hasta olmamak) Kör olmamak. Ayakları sağlam olmak Bu şartlar kendisinde olmayan kişiye cuma namazı farz değildir. Ancak bu durumda olan bir kimse câmiye gidip cumayı kılsa o günün öğle namazının yerine geçer.

Teheccüd Namazı: Yatsı namazından sonra daha uyumadan sonra kılınacak nafîle namaza Salât-ı Leyl (Gece Namazı) denir. Bunun sevabı pek çoktur. Bir miktar uyuduktan sonra kalkılıp kılınırsa, "Teheccüd" adını alır. Peygamber Efendimiz (sav) teheccüd namazına devam ederlerdi. Bu gece namazı iki rekattan sekiz rekata kadardır. Her iki rekatta bir selâm verilmesi daha faziletlidir.

Efendimiz (sav) şöyle buyurmuştur: "Gece namazına devam ediniz. Zira bu sizden önceki salihlerin ibadetidir. Çünkü gece ibadeti, Allah'a yakınlık günahlara kefarete olup insanı bedeni hastalıklardan korur ve günahlardan uzaklaştırır." Bir hadis-i şerifde: "Her kim geceleyin uyanır, hanımını da uyandırır, iki rekât namaz kılarlarsa, Yüce Allah'ı çok zikreden erkekler ile kadınlardan yazılırlar," buyurulmuştur.

Duha (Kuşluk) Namazı: Güneş doğup bir miktar yükseldikten sonra, istivâ zamanına kadar iki, dört, sekiz veya on iki rekât namaz kılınır ki, bu mendubdur. Bu Peygamber Efendimizin mübarek işi ile sabittir. Bunun sekiz rekât kılınması daha faziletlidir. Bunun en iyi vakti, gündüzün dörtte biri geçtikten sonradır.

Resûlullah (sav) şöyle buyurur: "Her gün sizin her bir mafsalinız (eklem) için bir sadaka vermeniz gerekir. Her tesbih bir sadakadır. Her tahmîd bir sadakadır. Her bir tehlîl bir sadakadır. Emr-i bi'l-ma'ruf bir sadakadır. Nehy-i ani'l-münker de bir sadakadır. Bütün bunlara kişinin kuşlukta kılacağı iki rek'at namaz kâfi gelir."

Evvâbin namazı: Evvâb "tevbe eden, sığınan" anlamına gelir. Tevbe ve istiğfar ederek Allah Teâlâ'ya çokça yönelen kişi demektir. Bu namaz dört rekât olup akşam namazından sonra, dört veya ikişer rekât olarak kılınır.

Ammâr b. Yâsir (r. anhümâ)'den şu hadis rivayet edilmiştir: "Her kim akşam namazından sonra altı rekât namaz kılsa denizin köpükleri kadar da olsa Allah Teâlâ onun günahlarını mağfîret eder."

Efendimiz sav: "Bir kimse Akşam namazından sonra hiç konuşmadan altı rekât namaz kılsa, o namaz (sevap bakımından) on iki senelik ibadete denk olur. demiştir.

Cemaatle namaz kılınırken imama sonradan uyan kimse namazını nasıl tamamlamalı?

-Cemaatle namaza sonradan yetişmede, herhangi bir rekât için rükû yapılıp yapılmaması esas alınır.

- İmam, rükûdan kalkmadan önce yetişerek, çok kısa bir süreliğine de olsa, (en az bir defa subhâne rabbîyel azim deme süresinde) imamla birlikte rükû yapan kimse o rekate yetişmiş olur. Dolayısıyla bu rekâtle ilgili herhangi bir işlemi kaza etmesi gerekmez. Mesela, imama ilk rekâtın rükûsunda yetişen kimse, namaza daha başında yetişmiş demektir.

- İmam rükûdan kalktıktan sonra cemaata yetişen kimse, o rekâtı bütünüyle kaçırmış olur, secdeleri imamla birlikte yapar, sonraki rekâta kalkar. İmamla birlikte üç rekat kıldıktan sonra kaçırıldığı bir rekâtı imam selam verdikten sonra tamamlar.

-Geç kalan kılamadığı rekât veya rekâtları, kural olarak boş geçmiş kabul ederek, imamın sağ tarafına/ilk selâmından sonra, kendisi selâm vermeyip 'Allahu ekber' diyerek kalkar.

- İmama sonradan uyan kimsenin kaçırmış olduğu rekâtlar ilk rekatlar olduğu için, imamdan sonra kılınacak olan rekâtlar namazın ilk rekâtları olur. Bu nedenle, tek başına namaz kılarken ilk rekâtta neler okunuyorsa, imam selam verdikten sonra kılınacak rekâtlarda da ona göre okuma yapılmalıdır, sübhaneke duası okunur, ardından euzu besmele çekilerek Fatiha ve zammı sûre okunur. İmam selamından sonra (varsa) kılınacak ikinci rekâtta da zammı sûre okunmalıdır. Çünkü bu da namazın ikinci rekâtı yerine geçmektedir.

Sabah namazının ikinci rekâtına yetiştim: Sabah namazının ikinci rekâtında imama uyan kimse, tekbir alıp susar. Son oturuşta et-Tehiyâtü'yü okur, imam selâm verince ayağa kalkar ve imamla birlikte kılmadığı ilk rekâtı kılmaya başlar. Sübhaneke'den, eüzü ile besmeleden sonra Fâtiha ile bir miktar daha Kur'an okur, rükû ve secdelerden sonra oturup Tahiyât ile Salavatı ve Rabbenâ âtinâ dualarını okuyarak selâm verir.

Öğle namazının son rekâtında cemaate yetiştim: Kişi, dört rekâtlı namazlardan birinin dördüncü rekâtında imama uysa, (ayakta ya da rükûya yetişerek imama uysa) imam ile teşehhüde oturduktan sonra kalkar, Sübhaneke, eüzü besmele, Fatiha ve bir miktar Kur'an okur. Rükû ve secdelerden sonra oturur. Yalnız Tahiyât'ı okur. Ondandan sonra kalkar. Besmele ile Fatiha'yı ve bir miktar daha Kur'an ayetlerini okur. Sonra rükû ve secdelere varır, oturmaksızın kalkar. Yalnız besmele ve Fatiha ile bir rekât daha kılarak son oturuşu yapar. Tahiyât'ı, salavatları ve duaları okuyup selâm vererek namazını tamamlar.

Akşam namazının son rekâtında imama yetiştim : Akşam namazının son rekâtını imamla birlikte kılan kimse, imam selam verdikten sonra ayağa kalkar. Sübhaneke, eüzü besmele, Fatiha ve bir miktar daha Kur'an-ı Kerim okur. Rükû ve secdelerden sonra oturur ve yalnız Tahiyât'ı okur. Sonra "Allahu ekber" diyerek ayağa kalkar, yalnız besmele ile Fatiha ve bir miktar daha Kur'an-ı Kerim okuyarak rükû ve secdeleri yapar. Son oturuş yaparak selâm ile namazdan çıkar.

İkinci namazının ikinci rekâtından itibaren cemaate uydum:Kişi, dört rekâtlı namazların ikinci rekâtında imama uyacak olsa, üç rekâtı imamla kılmış olur. Teşehhüden sonra imam selâm verince ayağa kalkar. Sübhaneke'yi, besmeleyi, Fatiha'yı ve okuyacağı ayetleri okur. Rükû ve secdelere varıp son oturuşu yapar. Selâm verip namazını tamamlar.

Yatsı namazının üçüncü rekâtında imama yetiştim: Kişi, dört rekâtlı namazların üçüncü rekâtından başlayarak imama uysa, imamla beraber son oturuşta yalnız Tahiyât'ı okur. İmam selâm verdikten sonra kalkar, Sübhaneke, eüzü besmele, Fatiha ve bir miktar daha Kur'an okur. Rükû ve secdelere varır, sonra kalkar yalnız besmele ile Fatiha'yı okur. Biraz daha Kur'an-ı Kerim okur. Yine rükû ve secdelere gider. Teşehhüde oturur. Tahiyât'ı, salavatları ve Rabbena âtinâ duasını okuyarak selâmla namazını tamamlar.

Cemaate imam dördüncü rekâtın rükûsunu tamamladıktan sonra yetiştim : Cemaatle kılınmakta olan herhangi bir namazın son rekâtına, imam rükûdan kalktıktan sonra katılan bir kimse, imamla beraber hiç rekât kılmamış sayılır. Bu durumda imam selâm verdikten sonra (selâm verilmeden) kalkılıp, bütün rekâtlar kılınır (tek başına, namaza yeni başlamış gibi). Kişi buna rağmen, cemaatle namaz kılmış gibi sevap alır.

Namaz Terimleri: Salât:Namaz demektir. Çoğulu "Salâvat" dır. Salât, sözlükte dua manasındadır. Din deyiminde, bildiğimiz ibadetten, erkân ve zikirlerden ibarettir. Namaz kılana, "Musalli" denir.

Tekbir: "Allahü Ekber " demektir.

Kıyam: Ayakta durmaktır.

Kıraat: Kur'an-ı Kerim'den bir miktar okumak demektir

Rükû: Sözlükte eğilmek demektir, namazdaki okuyuştan sonra eğilerek baş ve sırtı düz bir şekilde getirmektir.

Kavme: Rükû halinden doğrulup da bir defa "Sübhane Rabbîyel' azim" diyecek kadar ayakta durmaktır.

Secde: Namaz kılarken yere eğilerek yüzün bir kısmını, Yüce Allah'a saygı için yere koymaktır.

Celse: İki secde arasında bir defa "Sübhane Rabbîyel azim" diyecek kadar oturmaktır.

Ka'de:Namazda teşehhüd için, "Ettahiyatü lillâhi"yi okumak için oturmaktır.

Rekat:Namazın bölümlerinden her biri demektir.Bir namazda kıyam, rükû ve iki secdenin toplamı bir rekattır.

B. Peygamberimiz ve Ahlakı (Ocak)

Niçin Güzel Ahlâk?

1. Çünkü dinimiz ibadetlerin yanı sıra özellikle de insanlararası ilişkilere büyük önem vermiştir ve güzel ahlâka sahip olmayanların dinini tam olarak yaşamaları mümkün değildir.
2. Çünkü güzel ahlâkı Efendimiz temsil ediyordu. Cennete ehil hâle gelmek için onun ahlâkı ile ahlâklanmak gerekir. Allah, Kur'ân-ı Kerim'de Peygamber Efendimiz'in bütün müminler için en güzel örnek olduğundan bahseder. Başka bir âyette de "Muhakkak ki sen güzel ahlâk üzeresin" buyrulur. Ancak Efendimiz'in güzel ahlâkını örnek almakla onun yaşadığı gibi yaşamak mümkündür.
3. Çünkü mümin, güzel ahlâk ile ibadette derinleşmiş insanların derecesine yükselebilir. Bunu Efendimiz (sav) bir hadislerinde şöyle anlatır: "Kişi güzel ahlâkı sayesinde gece ibadet eden ve kavurucu sıcakta susuzluk çeken oruçlunun derecesine ulaşır." Bunu yanlış anlamamak gerekir. İbadet, insanın Allah'a olan kulluğunu göstermesi açısından çok önemlidir. Bununla beraber insanların içinde yaşayan bir müminin insanlar arası ilişkilerde dikkat etmesi gereken davranışlara riayet etmesi de gerekir. Bunu yaptığı zaman, başka bir ifade ile güzel ahlâk sahibi olduğu zaman ibadetleri en kamil ve tam manada yerine gelmiş olur.
4. Çünkü güzel ahlâk müminin cennete girmesine vesiledir. Allah Resûlü Efendimiz, kendisine insanları en çok Cennet'e koyacak olan amel sorulunca "Allah'a takva ve güzel ahlâk." buyurmuştur ki bu da ibadetle beraber güzel ahlâkın ne derece önemli olduğunu ve insanları cennete götürecektir bir özellik taşıdığını belirtir.
5. Çünkü güzel ahlâk, iman ve inancın olgun ve kâmil olduğunu gösterir. Efendimiz bir müminde bulunamayacak iki hasletten bahseder ve bunların cimrilik ile çirkin ahlâk olduğunu belirtir. Yine Efendimiz, müminlerin iman bakımından en güzel olanlarının, ahlâken en güzel olanlar olduğunu da beyan eder.
6. Güzel ahlâk aynı zamanda Allah'a karşı yapılan bir kulluktur. Yani güzel ahlâk sahibi olmak demek ibadet etmek demektir. Zira Efendimiz yorulmadan yapılan en kolay ibadetin, boş laf konuşmamak ve güzel ahlâk olduğunu ifade etmiştir.
7. Çünkü güzel ahlâk Allah'ı ve O'nun sevgili Resûlü'nü sevmenin bir alametidir. Kıyamette Efendimiz'e en yakın olanların, ahlâkı en güzel olanlar olduğunu anlatan hadis bunu açık bir şekilde ortaya koyar. Allah bir kulu sevdiği zaman ona güzel ahlâk nasib eder.
8. Çünkü güzel ahlâk, güneşin kırağıyı erittiği gibi günahları yok eder, bitirir. Su, nasıl buzu eritirse güzel ahlâk da günahları eritir. Efendimiz kötü ahlâkın da sirkenin balı bozduğu gibi güzel amelleri bozacağını belirtir.

1.Efendimiz'in Ahlâkı

Efendimiz (sav), bütün in sanlığa ebedi saadeti müjdeleyen, Allah'a giden yolun nurani rehberidir. Görüldüğünde Allah'ın hatırlandığı zirve kuldur. Her hâlinde bir başkalık ve güzellik olan Peygamber Efendimiz (sav), örnek ahlâkıyla insanları kendisine hayran ve meftun eden yüksek ahlâkın temsilcisidir. Kur'ân-ı Kerim, Peygamberimiz'i, büyük ahlâk sahibi ve en güzel örnek şeklinde anlatır. O, öyle bir yüce ahlâk sahibidir ki, O'nun nuru sayesinde yolumuz aydınlanır, işlerimiz yoluna girer, hayatımıza bir düzen ve disiplin gelir.

İnsanımıza O'nu, hem de kendi kâmetine uygun anlatabilmek bizim için en büyük vazifedir. Zira insanlık O Sultanı anladığında ve O'nun ahlâkıyla ahlâklanıp O'na tabi olduğunda hakiki insanlığa erecektir. Peygamberimiz'e yakınlığıyla bilinen Hz. Enes b. Mâlik anlatıyor: "Allah Resûlü'ne on yıl hizmet ettim, bana hiç öf demedi. Yaptığım bir şey "Bunu niye yaptın?" yapmadığım bir şey için de "Bunu niye yapmadın?" demedi. Çünkü O, yine Enes b. Mâlik'in ifadesiyle, insanların en güzel ahlâklısı idi. Allah ve Peygamberi (sav)'i sevmenin, bu sevgiyi arttırmanın yolu onları tanımaktan geçer. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'a ve resulüne itaat ederse Allah onu, içinden ırmaklar akan cennetlere ebedî kalmak üzere yerleştirir. İşte en büyük başarı da budur. (Nisa13)

Peygamber Efendimizin (sav) Şefkati ve Merhameti

Çocuklara karşı şefkati ve merhameti

Şefkat Allah'ın yarattığı canlılara karşı insanda var olan acıma, merhamet etme duygusuna denir. Merhamet ise Şefkata yakın bir manası vardır, yani: Acıma, esirgeme, koruma, sevgi gösterme, yardım etme. İnsanı başkalarına iyilik ve yardım etmeye yönlendiren acıma duygusudur.

Peygamber Efendimiz (asm) her canlıya şefkat ve merhamet gösteriyordu. Bunun en canlı örneğini çocuklar üzerinde görüyoruz. Peygamberimiz'in çocuklara olan şefkati ve sevgisi bambaşka idi. Bir çocuk gördüğü zaman Peygamberimiz (asm)'in mübarek yüzünü neşe ve sevinç kaplardı. Onu tutar, kollarının arasına alır, kucaklar, okşar, sever ve öperdi. Gördüğü ve karşılaştığı her çocuğa selâm verir, halini hatırlar sorardı. Binekli bulunduğu zaman çocukları atın üstüne alır, gidecekleri yere kadar götürürdü. Çocuklarla arkadaşça konuşur, onların yanında çocuklaşır, anlayış seviyelerine göre sohbet eder, öğütler verirdi.

Çocuklarla o kadar içice olmuştu ki, bir defasında yarış yapan çocukları görmüştü de onların neşesine katılmak için birlikte koşmuştu. Peygamberimizin yetim çocuklarada apayrı bir şefkati vardı. Onlara çok yumuşak davranırdı. Kendisi de yetim olarak büyüdüğü için, yetimliğin ne kadar acı ve zor olduğunu biliyordu. Yetimlere olan merhametinden dolayı, devamlı olarak onları korur, haksızlığa uğradıkları zaman haklarını arardı.

Aynı zamanda Hayvanlara da Efendimizin Merhameti bir Ayrıydı

Abdullah b. Cafer (ra) anlatıyor: "Allah Rasûlü, yanında birkaç sahâbeyle bir bahçeye girdi. Bahçenin köşesinde zayıf mı zayıf bir deve vardı. Deve Allah Rasûlü'nü görünce sicim gibi gözyaşı dökmeye başladı. İki Cihan Serveri hemen devenin yanına gitti. Bir müddet o devenin yanında kaldı, sonra devenin sahibini çağırarak, deveye iyi bakması hususunda onu gayet sert ikaz etti."

Bir yolculuktan dönüyordu. Dinlenme vaktinde, sahabeden bazıları bir kuş yuvası görmüş ve yuvadaki yavruları alıp sevmeye başlamışlardı. Tam o sırada anne kuş geldi ve yavrularını onların elinde görünce, orada çırpınıp pervaz etmeye başladı. Allah Rasûlü bu duruma muttalî olunca fevkalâde celallendi ve hemen yavruların yuvaya konulmasını emir buyurdu. Evet, O'nun rahmeti hayvanları da kuşatıyordu.

İbn Abbas anlatıyor: "Allah Rasûlüyle bir yere gidiyorduk. Birisi, kesmek üzere bir koyunu bağlamış, koyunun gözü önünde bıçağını biliyordu. Allah Rasûlü bu şahsa: "Onu defalarca mı öldürmek istiyorsun?" buyurdu.

Mekke'nin Fethi

Ordu Mekke'yi çepeçevre kuşatarak konaklamıştır. Gecedir her askere bir ateş yakması emredilmiş ve karanlık Mekke on bin ışıkla kuşatılmıştır. Ertesi gün sabah namazından sonra ordu harekete geçer. Mekkeliler gördükleri manzaranın heybetinden donup kalmışlardır. Efendimiz (sav) devesi Kisva'nın üzerinde görünür. Allah'ın kutsal ilan ettiği bir şehre ancak alçakgönüllülükle girilebileceğini göstermek için iki büklüm olmuş, başı eğrinin kaşına değmektedir.

Yıllar boyunca yaptıkları her çeşit zulüm, baskı, işkence ve düşmanlığın karşılıksız ve intikamsız kalmasına Mekke halkı bir türlü inanmamaktadır. Gerçekten kendilerine dokunulmayacağına ve intikam alınmayacağına emin olabilmek için Kâbe'deki putları henüz temizlemiş olan Hz. Muhammed (asv)'i Kabe'nin kapısında karşılayıp, önünü keserler. Çekingen utangaç ve ürkektirler. Hz. Muhammed (asv) eğik duran başların bu sessizlikleriyle ne demek istediklerini çok iyi anlamıştır. "Benimle sizin durumunuz, Hz. Yusuf'un kardeşleriyle durumu gibidir. O kardeşlerine nasıl "Bugün size herhangi bir azarlama yoktur. Allah sizi bağışlasın. Zira O, merhametlilerin en merhametlisidir." dedi ise, ben de aynı şeyi söylüyorum. Gidin, serbestsiniz."

Akşama kadar bütün Mekke Müslüman olmuştur. Fakat Mekke'nin fethedileceği anlaşıldığı zaman, şehir dışına, uzaklara kaçanlar vardır. Bunlar Hz. Muhammed (asv)'i tanımayan, hiçbir şefkat ve bağışlama gücünün de kendilerinin affına yetmeyeceğine inanan "ağır suçlulardır." Bir tanesi Hz. Muhammed (asv)'in amcasının katili Vahşi'dir. Arkasından haberci gönderir, dönüp Müslüman olmasını ister. Vahşi ürkektir. Mektubunda: "Ya Muhammed! Sen 'Kim adam öldürür, ya da Allah'a ortak koşar ya da zina ederse cezaya çarpılır, kıyamet gününde azabı katmerleşir ve azab içinde hor ve hakir olarak ebedi kalır.' diye söylüyorsun. Hâlbuki ben bunların hepsini yaptım. Benim için hala bir kurtuluş yolu olabilir mi?" der. Efen dimiz cevap verir ama tatmin olmaz üç defa hal devam edince en son Zümer suresinin 53. Ayeti indirilir: "De ki ey kendilerinin aleyhinde günah sınırını aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz O, çok merhametli, çok bağışlayıcıdır." Vahşi: "İşte şimdi oldu." der. Mekke'ye gelir ve Müslüman olur. İnsanlar sorarlar: "Ey Allah'ın Elçisi! Bütün bu müjdelere sadece Vahşi için mi, yoksa hepimize mi?" O cevaplar: "Hepinize!.."

Önceki yıllarda, Bedir'de öldürülen yakınlarının intikamını almak için Medine'ye Hz. Muhammed (asv)'i öldürsün diye suikastçiler göndermiş olan Kureyş'in ulularından Ümeyye oğlu Safvan'da kaçaklardandır. Kendisini ikna edip, geri getirmek üzere, Hz. Muhammed (asv)'e suikastçi olarak gönderdiği Umeyr oğlu Vehb gönderilir. Yanında, Hz. Muhammed (asv)'in "dokunulmazlık" sözünün belgesi olarak verdiği sarığı da vardır. Safvan güvenir ve geri döner. Fakat henüz İslam'a hazır değildir. Hz. Muhammed (asv)'in karşısında durur. "Bana iki ay izin tanı. Dinini kabul edip etmemek için düşünüyüm." der. Hz. Muhammed (asv) cevap verir. "İki ay değil dört ay izin, sana." Dört ay dolmadan Safvan kendi isteğiyle Müslüman olur.

2. Efendimizi Sevip Örnek Almalıyız

Allahü Teâlâ, rahmeti gereği kullarını hidayet yolunda tutmak ve doğruya sevk etmek için her dönemde, her mekâna peygamber göndermiş. Bu İlahi tatbikat son Peygamber Hz. Muhammed(sav) in gelmesiyle son bulmuştur. Daha önce gelen peygamberler Efendimiz(sav)'e hazırlık yapmışlardır. Hepsî O'nu haber vermiş, O'nu müjdelemişlerdir.

Hiz. Peygamber'e iman etmek farzdır. Hiz. Peygamber (s.a.v)'e iman etmek İslâm'ın erkanından birisi, imanın da şartlarından bir şarttır. Bundan dolayı her müslümanın O'nun Allah tarafından gönderilmiş bir elçi olduğuna şehâdet etmesi, O'nun Rabbinden getirdiği her şeyi tasdik etmesi ve O'ndan gelen bütün sözleri ve fiilleri kabul ederek, O'nu hayatında kendisine örnek alması gerekir.

Hiz. Peygamber'i sevmek, her mü'min için en gerekli taatlerden biridir. Zîrâ sevgili Peygamberimiz (s.a.v), "Sizden birinize ben, kendi nefsiinden, annesinden, babasından, çocuklarından ve bütün insanlardan daha sevimli olmadığı müddetce tam iman etmiş sayılmaz." Bu sevgi bir insanda gerçekleşmezse, o insan gerçek mü'min olamaz.

Şüphesiz ki insan, iyiliğin esiridir. Kalpler kendisine iyilik yapana karşı sevgi duymak üzere yaratılmıştır. Eğer bir insan, kendisine iyilik yapan bir insanı severse, ya ona bir hediye verir veya dar zamanında yardım eder. Bir kişi başka bir kişiyi sevince bunları yaparsa, o halde, bütün âlemlere hidayetle gelen, bütün insanlık için rahmetle gönderilen insanlara kitabı ve hikmeti öğreten, dünya ve ahiret saadetine kavuşma yolunu açıklayan bu yüce Peygamber'e karşı tutumumuz ne olması gerekir?

Hiç şüphesiz ki; Allah sevgisinden sonra sevgiyen lâıyk olan Hiz. Muhammed (s.a.v)'dir.

Tüm Müslümanların, Efendimizi sallallahu aleyhi vessellem'î sevmesinin iki sebebi vardır.

1. İnsanların imanına vesile olup, onların cennete girmelerini sağlayandır.
2. Onun bütün güzel ahlaklara sahip olmasıdır. İnsanlar arasında O, kömürler arasında elmas gibidir.

Karanlıkta bir ışık

İrfan'ın babası kaptandı. Bir gün oğlunu da alıp gemisiyle denize açıldı.

Bir gece şiddetli bir fırtına çıktı. İrfan çok korktu. Gök gürüyor, şimşekler çakıyor, rüzgâr gürül gürül esiyordu. Geminin sallanması yüzünden her şey alt üst olmuştu. gemiciler öteye beriye koşuyorlar, bağrışıyorlardı.

Bir ara: -Pusula kırıldı kaptan! diye bağırduklarını duydu.

Babasının yanına koştu: -Babacığım, pusula ne demek?

-Yönümüzü bulmamıza yarayan bir âlet, oğlum, dedi babası.

-Kırılınca ne olur peki?...

-Yönümüzü bulamayız. Çok fena!

Gece yarısına doğru fırtına dindi, ama ne yöne gittiklerini bilmiyorlardı. Kara görünmüyordu. Hiç bir yerde ışık yoktu. Birden sevinç çığlıkları kopunca İrfan güverteye fırladı.

-Nedir, ne oluyor?

-Deniz feneri, deniz feneri!

-Babacığım, deniz feneri nedir? Parmağıyla uzakları gösterdi. Işık bir yanıyor, bir sönüyordu.

Babası: -İşte deniz fenerinin ışığı oğlum, dedi. Artık korkmana gerek yok. Nerede bulunduğumuzu biliyorum.

Merak ediyordu: -Nasıl anladınız bunu?

-Deniz feneri sayesinde. Deniz feneri, denizcilerin en büyük dostudur. Yolumuzu onun sayesinde buluruz. Karanlıkta bize dost elini uzatıyor. Sonra sözlerine şöyle devam etti.

-Peygamberler de böyledir İrfan. Yolunu şaşırılmış insanlara doğru yolu göstermek için Allah tarafından gönderiliyorlar. İrfan anlamıştı. Demek peygamberler, insanlara doğru yolu göstermek için Allah tarafından gönderiliyorlardı.

-Sağ ol babacığım, çok iyi anladım.

Efendimizin Hilmi (Yumuşak Huylu Olması) ve Affediciliği

Hilm, insanın, kendisini öfkelenmesi hâlinde, kontrol altına alması, intikam alma fırsatı doğduğunda affedici olması, hoş olmayan şeylere karşı sabretmesi mânâlarına gelir. Hilm, ağırbaşlılık, sabırlılık ve yumuşak huyluluk demektir. Peygamberimiz, yumuşak huyluluğu ve affediciliği sayesinde her türlü cahiliye kabalığına karşı koyabilmiş ve paslanmış gönüllere girebilmiştir.

Hilm, Resûlullah'ın insanları İslâm'a davette kullanmış olduğu altın bir anahtar gibidir. O bu anahtarı en iyi bir şekilde kullanmış; onunla, son derece inatçı olan Mekke ve civarındaki insanları Allah'a davet etmiştir. Şayet Hiz. Peygamber'in bu eşsiz hilmi olmasaydı, getirdiği gerçekleri insanlara bu kadar kısa bir zamanda ulaştırması ve neticeyi elde etmesi çok zor olurdu.

Efendimizin Gavresi Affetmesi

Bir yolculuk sırasında öğle molası vermişlerdir. Uzanıp, dinlenmek için arkadaşlarının kamp kurduğu yerden hayli uzakta bir ağacın gölgesini seçmiştir. Yattıktan bir süre sonra Gavres isminde, inançsız ve kendine dış bileyen bir kabile reisi tarafından fark edilir. Gavres'in kalbi sevinç ve heyecanla dolar. Bu gafil anından yararlanıp Hz. Muhammed'i (asv) öldürecek ve bütün Araplar arasında bitmez bir üne kavuşacaktır. Heyecanlı ama sessiz, parmaklarının ucuna basarak yanına kadar sokulur. Usulca uzanarak ağacın dalına asılı olan Hz. Muhammed'in (asv) kendi kılıcını alır ve olayın farkında olmayan, gözleri kapalı Hz. Muhammed'in (asv) boğazına dayar. Soğuk çeliğin temasıyla gözlerini açan Hz. Muhammed (asv) başucunda gururla sırttan Gavres'i görür. Gavres ise artık zaferinden emin, bu anın zevkini çıkartmak ister. Şımarık bir tavırla sorar:

"Ey Muhammed, şimdi seni benim elimden kim kurtarır?"

Görünüşte haklıdır da, çünkü elindeki kılıcı iki santim itmesi Hz. Muhammed (asv) için dünya hayatının sonu anlamına gelecektir. Fakat O'nda (asm) hiçbir heyecan ve korku eseri görülmez. Gavres'in sorusuna;

"Allah!.." diye haykırarak cevap verir.

Ve o anda "Allah" nidasının dehşeti karşısında, Gavres tepe üstü, yere yuvarlanır, elindeki kılıç fırlar gider. Sonra onun kendini toplamasına fırsat vermeden hızla kalkan Hz. Muhammed (asv), kılıcını alır ve hala sırtüstü yatmakta olan Gavres'in boğazına dayar. Az önceki durum şimdi tam tersine dönmüştür. Mütebessim ve sakin bir şekilde sorar:

"Ey Gavres! Şimdi benim elimden seni kim kurtaracak?"

Ne yazık ki Gavres'in "Allah", deme şansı yoktur. Çünkü o inançsızdır. Fakat son derece zeki bir insan olduğunu verdiği cevapla da kanıtlar: "Ey Muhammed! Herkes kendine yakışanı yapсын."

Hayat kurtaran bu zeki cevap karşısında Hz. Muhammed (asv) kılıcını geri çeker ve: "Haydi git, serbestsin." der.

Kötülüğe Kötülükle Cevap Vermezsin

Kendisinden mal ve para isteyen bir göçebe Arap var gücüyle elbisesine asılıp, çeker. Hz. Muhammed (asv) sendeler. Elbisenin çekildiği yere de kan oturmuştur. Hiçbir şey demez. Sakinleşince sorar.

"Şimdi söyle bakalım yaptığın bu kötülüğe karşı sana kısas yapılacak mı?"

Göçebe Arap kendinden emin cevaplar: "Hayır."

"Niçin?" "Çünkü sen kötülüğe kötülükle cevap vermezsin de ondan."

Hz. Muhammed (asv) bu cevap karşısında sadece tebessüm eder. Sonra emir verir. Arabın develerine mal yüklerler.

Deve Eti Yeyenler

Kalabalık bir arkadaş grubuyla mescid'te oturmaktadır. Az önce hep beraber deve eti yemişlerdir. İçerdekilerden biri elinde olmaksızın gaz çıkarır. Ortalığı pis bir koku kaplar. Herkes endişe ve utançla birbirine bakmaktadır. Biraz sonra ezan okunacak ve abdest tazelemek için dışarı çıkan kişinin "o" olduğu anlaşılacaktır. Durumun nezaketini değerlendiren Hz. Muhammed (asv) emir verir.

"Burada bizimle beraber deve eti yiyen herkes abdest tazelesin."

Arkadaşları abdest için sıraya girerler. Suçlu deşifre olmaktan korunmuştur.

Mescidin Pisletilmesi

Hz. Peygamber, tüm insanlara hüsnü muamele etmek gerektiğini ifade etmiş ve kendisi de bizzat uygulamalarıyla örnek olmuştur. Bu hususta onun temel dayanağı Kur'ân-ı Kerim olmuştur:

"Eğer sen kaba, katı yürekli olsaydın şüphesiz etraftan dağılıp gitmişlerdi."

Bir gün Rasûlullah, Ashâbıyla mescidde otururken oraya bir bedevî geldi ve kalkıp mescidin bir köşesine işemeye başladı. Ashâb-ı Kirâm öfkeyle bağrışarak adamı engellemek istediler. Fakat Rasûlullah, derhal ashâbına müdahale ederek: "Bırakın adamı, görsün işini!" buyurdu ve oraya bir kova su getirilip dökülmesini emretti. Sonra bedevîyi çağırıp burasının mescid olduğunu, pisletmenin, kirletmenin doğru olmayacağını anlattı. Mescidlerde Allah'ın zikredildiğini, namaz kılındığını, Kur'ân okunduğunu güzel bir lisanla ve tatlılıkla ifade edip adamı ikna etti.

Enes (r.a.) diyor ki:

"...Resûlullâh bir gün beni bir yere göndermek istedi. Ben: «Vallâhi gitmem.» dedim. Hâlbuki içimden gitmeye karar vermiştim. Çünkü emri veren Allâh'ın Nebîsi idi. Yola çıktım, sokakta oynayan çocukların yanlarına vardım (ve orada oyalandım). Derken Allâh Resûlü arkamdan gelerek ensemden tuttu. Dönüp baktığımda gülümsüyordu.

—Enescik! Söylediğim yere gittin mi?» diye sordu.

—Hemen gidiyorum yâ Resûlallâh!» dedim."

Bana ne kızdı ne vurdu ne de kötü bir söz söyledi çünkü o çok hilm sahibiydi

3. Sahabenin Efendimiz Sevgisi Nasıldı?

Medineye hicret başlamış, Efendimiz ve Hz. Ebu Bekir buluşmuş yola çıkmışlar. Ancak müşriklere izlerini kaybettirmek için önce saklanmayı düşünmüşlerdir. Hz. Ebu Bekir (ra) Efendimizin kah önünde, kah arkasında yürüyordu. Allah Resulü onun bu hareketini fark edince: „Ey Ebu Bekir! Niçin böyle yapıyorsun?“ diye sordu. Hz. Ebu Bekir: „Ya Resulallah! Sizin hakkınızda endişe ettiğim için böyle yürüyorum.“ dedi.

Nihayet Sevr mağarasına ulaştılar. Hz. Ebu Bekir: „Ya Resulallah! Ben mağarayı temizleyinceye kadar, siz burada bekleyin.“ dedi ve mağaraya girdi. Mağaranın içini temizleyip haşerat ve yılan deliklerini gömlegini üstünden çıkartıp parçalayarak bu delikleri tıkamaya başladı. Az sonra bütün delikleri tıkamış fakat yere yakın nokta da ki birine gömlek parçası yetmemişti. Bu son deligi de ayak tabanı ile kapattıktan sonra Resulullahı içeriye davet etti. Çok yorgun düşmüş olan sevgili peygamberimiz, arkadaşının dizine başını koyarak uyumaya başladı.

Efendimiz uyurken bir yılan, dışarıya çıkacak başka hiçbir delik bulamayınca içeriden Hz. Ebu Bekir'in ayağını soktu. Ebu Bekirin canı öylesine yandı ki kendini ne kadar sıktıysada zehrin etkisinden göz yaşlarını tutamadı. İstmeden akan damlalardan bir ikisi de Efendimizin de mübarek yüzünü ıslattı. O, hemen uyandı ve mağara arkadaşına niçin ağladığını sordular. „Yılan“ dedi Hz. Ebu Bekir. „Ayağımı yılan soktu, ya Resulallah“. Sevgili peygamberimiz, yaraya tükürüklerinden birazcık sürdüler; acı derhal dindi. Evet, Sahabenin Efendimize karşı sevgisi o kadar büyüktü ki acılar içinde kıvransalar bile Efendimizi rahatsız edecek en küçük hadiseleri dahi belli etmemeye çalışırlardı.

Efendimizi Taifde taş yağmuruna tutan çocuklara yanındaki Sahabe Efendimiz Hz. Zeyd (ra) “Ne olursunuz atmayın!” diye yalvarırken, diğer yandan da iki kolunu açıp siper olarak O’nu olabildiğince yağın taş ve tükürük yağmurundan korumaya çalışır. Ve Hz. Zeyd’in asıl canını yakan taşlar vücuduna isabet edenler değil etmeyenlerdir. Çünkü onlar Hz. Muhammed’e (sav) isabet etmektedir.

Haydar ı kerrar Hz. Ali, Efendimiz hicret ederken onu öldürmek isteyenlerin geleceğini bile bile Efendimizin yatağına onun yerine yatar her kabileden usta savaşçıların ellerinde mızrak ve kılıçlarla gelmesine karşı o Efendimize bir şey olmasın diye kendini feda eder ve böylelikle Efendimizin kurtulmasını sağlar.

Abdullah b. Hişâm, Hz.Ömer (r.a)'ın bir gün Peygamber (s.a.v)'e şöyle dediğini rivayet etmiştir: “Ey Allah'ın Rasülü sen bana, nefsim hâriç her şeyden daha fazla sevimlisin”.

Hz. Peygamber (s.a.v) ise O'na “Hayır ey Ömer, nefsim elinde olan Allah'a yemin olsun ki; sen beni nefsimden de daha fazla sevmedikçe gerçek iman etmiş olamazsın” demiştir.

Hz. Ömer (r.a)'da O'na; “vallâhi şimdi sen bana nefsimden de daha fazla sevimlisin” dediğinde, Hz. Peygamber (s.a.v); “şimdi imanının kemâle ermiştir ey Ömer” demiştir.

Efendimizin Nezaketi ve Müsamahası

“Hz. Peygamber (sallâhu aleyhi ve sellem) biriyle karşılaşır konuşmaya başlayınca o zat yüzünü çevirmedikçe o kimseden yüzünü çevirmezdi. Biri ile karşılaşır da elini tutunca, adam elini bırakmadıkça, elini çekmezdi. Ashabı ile otururken ayaklarını asla uzatmazdı.” Efendimiz, konuşurken karşısındakinin gözlerine bakardı, konuşması hep yumuşak ve tane taneydi. Sesi yükselmezdi, kötü söz söylemezdi, kimseyi kırmaz, incitmezdi. Söz verdiği zaman mutlaka sözünde dururdu. O, Muhammedü'l Emin'di.

Konuşanın sözünü kesmez, konuşmasını yarım bırakmazdı. Muhatabı çocuk bile olsa kendisine bir şey sorulduğunda, tane tane ve yumuşak bir sesle cevap verirdi. Yüksek sesle konuşmaz, kahkaha ile gülmezdi. Sessizce tebessüm ederdi, bazen gülerken mübarek dişleri görünürdü. Sahabe onu, “Sukûtları uzun, gülmeleri kısa olurdu” diye anlatıyordu.

Peygamberimiz, insana öncelikle insan olduğu için değer veriyordu. Bunun en güzel ve çarpıcı örneklerinden biri şudur: Bir gün Hz. Peygamber sahabeden bir grupla otururken yakınlarından bir cenaze geçmiş ve Peygamberimiz cenazeyi görünce ayağa kalkmıştı. Yanında bulunanlar, onun bir Müslüman cenazesi olmadığını, Yahudi cenazesi olduğunu söyleyerek, ‘ayağa kalkmanız gerekmezdi’ demek istemişlerdi. Onların bu sözü üzerine Hz. Peygamber: “Müslüman değilse insan da mı değil?” cevabını vermişti.

Peygamberimiz misafire ikram etmeyi sever ve teşvik ederdi. Misafirlerini en iyi şekilde ağırlayan ve onlara ikramda bulunan Peygamberimiz misafire ikram etmeye teşvik etmiş ve misafirini ağırlamayanda hayır olmadığını söylemiştir. Diyebiliriz ki, onun sofrasından misafir hiç eksik olmazdı.

Hız. Aişe (ra), onu şöyle anlatıyordu:

"Rasûlullah'tan daha güzel ahlaka sahip hiç kimse yoktur. Ashabından ve ailesinden birisi kendisine seslenince, "buyurun" diye karşılık verirdi." Buyur ederdi, davet edilince buyurur giderdi.

Allah Rasûlü, incelik timsaliydi. Onun misafirleri, bahtiyar misafirlerdi. Kendisini ziyarete gelenlere ikramda bulunur, misafirine kendisi hizmet ederdi. Oturmaları için çok kere hırkasını serer, onları kendi hırkasının üzerine oturturdu. Bazen de altındaki minderi misafire verir, üzerine oturması için işaret eder, kendisi yerde otururdu. Namaz kılarken birisi gelip oturursa, namazı uzatmaz kısa keserdi.

Efendimiz, insana, hayvana, eşyaya karşı aynı incelikle muamele ederdi. Hız. Aişe "onun sertçe bir eşyaya bile vurduğunu görmedim" derdi. O, nezaketi sadaka vermek gibi değerli bir amele eş gören Nezaket Peygamberiydi. Mübarek yüzü mütebessimdi, teşekkür etmeyi severdi. "Halka teşekkür etmeyen, Hakk'a da şükretmez" buyurmuştu. "Din kardeşinin kabına su doldurman sadakadır. Güler yüzlü olmak bir sadakadır. Yol sorana yol göstermek sadakadır. Güzel söz sadakadır."

"Allah Rasûlü, kendisinden bir şey istendiğinde, o şeyi yapmak isterse 'tamam' derdi. Yapmak istemediği bir şey karşısında ise susar, cevap vermezdi. Onun kendisinden istenen bir şey için 'hayır' dediği olmamıştır." Medineli bir çocuk gelir, Allah Rasûlü'nün elinden tutar, O'nu istediği yere götürürdü. Rasûlullah çocuğa "gitmem" demezdi.

Efendimiz, kabalık ve edepsizlik içeren davranışların, çirkin ve argo konuşmaların Yüce Allah'ın nefretle karşıladığı hususlardan olduğunu ifade ederdi. "İnsanın hatalarının çoğu dilindedir" buyurdu. Kaba ve sert konuşmaz, konuşması kimseye bıkkınlık vermezdi. O insanların en zarif olanıydı, buna rağmen "Allah'ım! Ben bir insanım. Hangi Müslümana ağır ve incitici konuştuyusam bunu, onun için arınma vesilesi kıl" diye dua ederdi.

Ama (Gözleri Görmeyen) Birinin Evinde Namaz

Bir arkadaşının gözleri neredeyse hiç görmez olmuştur. Mescide gelmekte sıkıntı çekmektedir. Kendi evinde kılmak zorunda kalacağı namazları gönül rahatlığıyla kılabilmek için Hız. Muhammed (asv)'e bir ricada bulunur.

"Ey Allah'ın Elçisi! Benim evime kadar gelip orada da iki rekât namaz kılabilir misin?"

Ertesi gün Allah'ın Elçisi (asm), Hız. Ebubekir (ra) ile beraber âmâ arkadaşının evinde namaz kılmaktadır.

Önce Satın Aldı Sonra Hediye Etti

Fakir arkadaşlarından Abdullah oğlu Cabir yeni evlidir ve ciddi bir geçim sıkıntısı içerisinde. Arkadaşını bu sıkıntıdan kurtarmak, fakat bu arada onurunu da rencide etmemek isteyen Hız. Muhammed (asv), Cabir'e mal varlığını sorar. Zayıf bir deveden başka bir şeyi yoktur. Hız. Muhammed (asv) de satın almak üzere talip olur. Ücretini yolculuktan Medine'ye döndüğünde öder. Alışveriş bitince Hız. Muhammed (asv) deveyi tekrar Cabir'e hediye eder. Olayı duyan bir Yahudi kulaklarına inanmamakta ve ısrarla:

"Deveyi önce satın aldı, sonra da hediye mi etti?" diye sormaktadır.

Hız. Muhammed (asv) ayrıca o gece Cabir'e dünya ve ahiret mutluluğu için uzun uzun dua etmiştir.

Benden Güzel Köle Olur mu ?

Mekke fethedilmiştir... Siyasi ve askeri mücadelesinin zaferle sonuçladığı bir gün yaşamaktadır. Öğle yemeğini ise arkadaşlarıyla birlikte, sokakta, toprağın üzerine oturarak yemektedir. Bu durumu garip sayan, zihinsel özürü bir kadın laf atar:

"Şuna bakın! Yere oturmuş bir köle gibi yemek yiyor." Hız. Muhammed (asv) tebessüm ederek cevap verir:

"Benden güzel köle mi olur! Çünkü ben de Allah'ın kölesiyim."

Başka bir defasında eşi Hız. Ayşe (r.anha) rica eder:

"Ne olur bağdaş kurarak, biraz daha rahat oturarak yemek ye." Bunun üzerine alnını yere değdirecek kadar öne eğilir.

"Kölenin yediği gibi yerim, kölenin oturduğu gibi otururum, çünkü ben bir kuldan başka bir şey değilim."

Habbab (r.a.) Dönene Kadar

Eret oğlu Habbab Mekke'den hicret etmiş, ilk Müslümanlardan, azatlı bir köledir. Yani toplumun en alt kategorisinde kabul edilen insanlardan... Medine'de Hız. Muhammed (asv) tarafından uzun sürecek bir göreve gönderilir. Tekrar evine dönüp, günlük işlerinin başına dönünceye kadar ise o işleri her gün Eret oğlu Habbab'ın evinde bizzat Hız. Muhammed (asv) görür. Evin kadınları süt sağmasını bilmedikleri için sığır ve keçileri her gün Hız. Muhammed (asv) tarafından sağılır. Ailenin, erkeğin yokluğundan etkilenmesine izin vermez.

4.Efendimiz Aleyhisselam'ı Sevmenin Alametleri

- 1-Hz.Peygamberin(sav) sünnet-i seniyyesine uymak, O'nun hayat tarzını hayatımıza uydurmak.
- 2-Dinimizi yaşamak ve yaymak
- 3-İyiliği emretmek,kötülükten sakındırmak
- 4-Efendimizin (sav) güzel ahlakıyla ahlaklanmak,kötü ahlak ve davranışlardan kaçınmak
- 5-Efendimiz(sav)'e saygı ve hürmet göstermek
- 6- Efendimiz(sav)'e daima salat ve selamda bulunmak

Rabbimizi tanımak,bilmek istiyorsak önce Efendimiz (sav)'e uğramalıyız.O'na uğramadan Rabbimize ulaşmak mümkün değildir. Ey Resulüm, de ki: "Ey insanlar, eğer Allah'ı seviyorsanız, gelin bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah gafurdur, rahimdir! (çok affedicidir, engin merhamet ve ihsan sahibidir)(Al-i Imran 31) İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'a ve resulüne itaat ederse Allah onu, içinden ırmaklar akan cennetlere ebedî kalmak üzere yerleştirir. İşte en büyük başarı da budur.(Nisa13)

Efendimizin Doğruluğu ve El Emin Güvenilir olması

Güven, birine veya bir şeye bel bağlama, kişinin kendisine duyduğu itimat, cesaret, yüreklilik, yiğitlik ve emniyet anlamına gelir. Güven vermek, güven duygusu uyandırmak, itimat telkin etmektir.

Doğruluk, peygamberliğin mihveridir. Peygamberlik, doğruluk yörüngesi üzerinde hareket eder. Peygamberin ağzından çıkan her şey tasdik edalidir. Çünkü onlar, hilâf-ı vâki hiçbir beyânda bulunmazlar. Kur'ân-ı Kerîm bazı peygamberlerin büyüklüğünü anlatırken, bize onların bu vasıflarından söz eder: "Kitapta İsmail'i de an, O sözünde dosdoğruydu.. resûl ve nebîydi" (Meryem, 19/54).

O hep doğru olarak yaşadığı gibi ümmetine de dâima doğruluğu tavsiye etmiştir.

Bana şu altı şey hakkında tekeffülde bulunun (söz verin) ben de size Cennet'i tekeffül edeyim:

- Konuştuğunuz zaman doğru konuşun!
- Va'dettiğiniz zaman yerine getirin!
- Emanette 'emin' olun!
- Apış aranızı koruyun!
- Gözlerinizi harama yumun!
- Ellerinizi haramdan uzak tutun."

Başka bir hadîste de şöyle ferman eder:

"Doğrulukta ayrılmayınız. Doğruluk sizi birr'e, o da sizi cennete ulaştırır. Kişi doğru olur ve daima doğruyu araştırırsa Allah katında sıdıklardan yazılır. Yalandan sakının. Yalan insanı fücra (günaha) o da cehenneme götürür. Kişi durmadan yalan söyler ve yalan araştırırsa Allah katında yalancılardan yazılır."

Kurtuluş ve necat doğruluktadır. İnsan doğrulukla ölse bile bir kere ölür; halbuki her yalan ayrı bir ölümdür.

Cahiliye O'nu "Emin" Tanımişti

Mekkeli O'na (sav) adıyla değil, ismine "el-Emin" sıfatını ekliyor ve öyle hitap ediyordu.. evet, O bu sıfatıyla meşhurdur. Mekke'de herkes Efendimizi Emin diye tanırdı.

Kâ'be tamir edilmiş ve Hacerü'l-Esved'in tekrar eski yerine konulması büyük bir mes'ele haline gelmişti. Kabileler kılıçlarını yarıya kadar sıyırmış ve herkes bu şerefin kendine ait olmasını istiyordu. Sonunda şöyle bir karara vardılar. Kâ'be'ye ilk girenin hakemliğini kabul edeceklerdir. Herkes merakla bekliyordu.. ve tabii, Allah Resulü'nün hiçbir şeyden haberi yoktu. O'nun dosta-düşmana güven telkin eden gül yüzü görününce, oradakiler sevinçlerinden havaya zıplayıp "Emin" geliyor, Emin" geliyor, dediler ve O'nun hükmüne kayıtsız şartsız razı olacaklarını söylediler. Zira O'na güvenleri tamdı. Allah Resûlü o gün henüz peygamber olarak vazifelendirilmemişti ama, herkesin itimat edeceği bir insandı ve bir peygambere ait bütün vasıfları üzerinde taşıyordu.

Müşrikler Efendimize (asm) o derece güvenirdiler ki, düşman oldukları halde kendisine en önemli şeylerini emanet olarak bırakırlardı. Efendimiz (asm) de bu emanetleri onlar müşrik olsalar bile en güzel şekilde muhafaza ederdi. Hatta hicret yolculuğunun başlamasından az evvel, evinin etrafını çevirip kendisini öldürmeyi planladıkları zamanda dostu Hazreti Cebrail (as) hadiseyi haber vermişti. O (asm) ise gitmeden evvel canına kaseden müşriklerin emanetlerini alıp yanında götürüp onlara ders verebilecekken, "el-Emin"e yakışır bir şekilde tüm emanetleri müşriklere geri vermesi için Hazreti Ali (ra)'i yerine bırakıp sonra yolculuğa çıkacaktı. Çünkü O, Muhammed'ül Emin'di (asm)

Efendimiz (sav) Güvenirliliği

Hz. Muhammed (sav), hayatında bir kere bile yalan söylememiştir. O, emin bir insandı. Herkes de O'nu böyle kabul ediyordu. Öyle emindi ki; söz gelimi sefere çıkmayı düşündünüz, hanımınızı bir yere bırakmanız lazım geldi gidip hiç tereddüt etmeden Hz. Muhammed'e(sav) bırakabilirdiniz. Siz gelinceye kadar kaşını kaldırıp ona bakmayacağından kesinlikle şüphelenmezdi.

Malınızı birisine teslim etmeyimi düşündünüz? Hiç tereddüt etmeden gidip Muhammedü'l-Emin'e teslim edebilirdiniz ve malınızın zerresine dahi zarar gelmeye ceğini bilirdiniz.

Sözünün Eriydi

Kırk yaşına kadar O'nun hilâf-ı vâki bir söz söylediğini veya sözünde durmadığını bir kimse, ne görmüş ne de duymuştu. Daha sonra sahâbe olma şerefine eren bir zat diyor ki: "Cahiliye devrinde Allah Resûlü'yle bir yerde buluşmak üzere anlaşmıştık. Ben verdiğim sözü unuttum. Üç gün sonra hatırladığımda koşarak anlaşmış yere gittim. baktım ki Allah Resûlü orada bekliyor. Bana ne kızdı ne de darıldı. Sadece: "Ey genç! Bana meşakkat verdin. Üç gündür seni burada bekliyorum" dedi.

Ebu Süfyan'ın, O'nun Doğruluğunu Tasdiki:

Allah Resulü etraftaki hükümdarlara nâmeler gönderiyordu. Bu mektuplardan birini de, Roma imparatoru Hirakl'e (Hireklius) göndermişti. Hirakl, mektubu baştan sona okudu. O sırada Şam bölgesinde bulunan Ebu Süfyan'ı çağırttı ve aralarında şu şekilde bir muhâvere cereyan etti:

-O'na daha ziyade ittiba edenler kimlerdir, zenginler mi fakirler mi?

-Fakirler.

-Hiç O'na inananlardan dönenler oldu mu?

-Şimdiye kadar hayır.

-Artıyorlar mı, eksiliyorlar mı?

-Her geçen gün biraz daha artıp çoğalıyorlar.

-Hayatında hiç yalan söylediğini duydunuz mu?

-Hayır, O'nu hiçbirimiz yalan söylerken duymadık.

Ve işte mektubun tesirinden sonra, henüz müslümanların en amansız düşmanı olan Ebu Süfyan'dan aldığı bu cevaplarla çarpılan Hirakl, kendini tutamayarak şöyle dedi:

-Bir insanın bunca zaman, insanlara yalan söylemekten kaçınıp da Allah'a karşı yalan söylemesi düşünülemez.

Önce Sürüyü Sahibine Ver

Hayber'de Yahudilerle savaşılmaktadır. O bölgede ücretle çobanlık yapan bir zenci Müslüman olmaya karar verir. Hz. Muhammed (asv)'in yanına gelir ve isteğini söyler. Fakat Hz. Muhammed (asv) hemen kabul etmez.

"İlk önce sürüyü sahibine teslim etmen gerekir. Müslüman olman ve bizimle beraber savaşa katılmak istemen, üzerindeki emanetin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz." der.

Çoban kendine söyleneni yapar. Önce sürüyü tastamam sahibine iade eder, sonra yeni girdiği dinin gereğine koşar.

Mekkelilerin Efendimizi Tasdik Etmesi

Görevinin ilk ve en sıkıntılı yıllarıdır. Dinini anlatmak için çaldığı her yüz kapıdan belki biri açılmaktadır. Bir gün yakın akrabalarını Mekke yakınlarındaki bir tepenin eteklerinde toplar, kendi kişiliğini ve arkada bıraktığı yaşamını peygamberlik iddiasının doğruluğuna delil olarak gösterecektir. Akrabalarına sorar:

"Şu tepenin arkasında bir düşman ordusu var, baskına hazırlanıyor desem, hiçbir kanıt istemeden bana inanır mısınız?"

"Evet" derler, "çünkü bu güne kadar senin hiçbir yalanına hiç kimse şahit olmadı. Yemin ederiz ki sen 'Emin'sin."

Konuşmanın devamında ise aynı insanlar davetini ve peygamberliğini reddederler belki, ama aslında O'nu onaylamışlardır. Farkında olmadan..

Bizi Aldatan Bizden Değildir

Efendimiz Medine de çarşığı denetlemektedir. Bir dükkânın tezgâhında duran buğday çuvalına elini daldırır. Üstteki buğdaylar iri, parlak ve kalitelidir. Fakat çuvalın içinden eline ıslak ve kötü buğdaylar gelir. Kaşlarını çatarak dükkancıya nedenini sorar: "Böyle yapmazsam satamam.. cevabını alınca da

"**Bizi aldatan bizden değildir.**" der. Emir verir, ıslak buğdaylar çuvalın üzerine çıkarılır ve öyle satılır.

C. Haram Helal Hassasiyeti, Zaman Tanzimi, Zararlı Alışkanlıklar (Şubat)

1. Helâl ve Haram Nedir?

HELAL: Dinde caiz görülen herhangi bir şeydir. Dinin kurallarına aykırı olmayan, dince yasaklanmamış olan şeylerdir. Dinen yapılması kullanılması veya yenip içilmesi yasaklanmayan, serbest bırakılan şeyler helaldir. Bir şeyin helal olması, yapılabilir olduğu anlamına geldiği için, eylem mübahtır, caizdir. Bu sebeple helal yerine mübah ve caiz sözcüğünün de kullanıldığı olur.

HARAM: Yapılması, kullanılması, yenilip içilmesi işlenmesi dînimizce kesin bir delille yasak olan hükümlere denir. Ki bunların terk edilmesi sevap işlenmesi günahdır. İnkârı ise günahdır. (İçki içmek, kumar oynamak, Zina yapmak, domuz eti yemek, yalan konuşmak adam öldürmek, gıybet ve iftirada bulunmak gibi...vb.)

Haramın Hükümü Nedir? Haramın terkinden dolayı büyük sevab vardır. İnsanı takvâ mertebesine çıkarır. İşlenmesi hâlinde ise, kalblerin kararıp vicdanların paslanması, îmanın zayıflaması, huzur ve neş'enin gitmesi, ibadetten zevk alma duygusunun yok olması gibi zarar ve kayıpların yanı sıra, âhirette de çetin bir azab söz konusudur. Haramlığı kesin olan bir şey'i helâl kabûl etmek, Allah korusun insanı îmandan çıkarır.

Câiz Nedir? Yapılması dînen yasak olmayan şeydir. Bu kelime, bâzan sahih, bâzan da mübah yerine kullanılır. Helal ve mübah olmayan şeylere "caiz değildir" denilmektedir. Bu ifade ile haramlar kastedildiği gibi, zatı itibariyle helal olan ancak hükmen haram olan şeyler için de kullanılır. Mesela, alışveriş yapmak helaldir. Ancak cuma vaktinde kendisine cuma namazı farz olan birisinin alışveriş yapması helal değildir.

Helâl, dinde yasak olmayanı, haram ise yasak olanı ifade eder. Hakkında bir hüküm gelmemiş olan şeyler helâldir. Cenab-ı Hak şöyle buyurur: "O, Allah ki yerde olanların hepsini sizin için yarattı." (Bakara, 2/29) "Allah'ın göklerde ve yerde olanları sizin emrinize verdiğini ve size açık ve gizli nimetlerini bolca ihsan ettiğini görmez misin?" (Lokman, 31/20) Âyet-ı Kerîmelerden Cenab-ı Hakk'ın insanoğlu için pek çok nimet yaratıldığı ifade edilmektedir. Yenilmesi, içilmesi veya kullanılması âyet veya hadislerle yasaklanmamış olan her şey helâldir, yasaklanmış her şey ise haramdır.

Yiyecek ve İçeceklerde Helâl ve Haramlar:

Kur'ân-ı Kerîm'de sayılan az miktardaki gıdaların dışındaki tüm yiyecek ve içeceklerin bazı şartlara riâyet edilerek helâl olduğu ifade edilmiş, ayrıca Allah'ın haram kıldıklarını helâl kılmaya veya helâl kıldıklarını haramlaştırmaya kimsenin hakkı olmadığı dile getirilmiştir. Kur'ân'ın bu konuda vurgu yaptığı şeylerden biri, yenilecek gıdaların "helâl ve temiz" olmasının gereğidir. Helâl olan gıdalar da olsa, yeme içme konusunda aşırılığa kaçıp israf etmeyi de Kur'ân yasaklamıştır. Yiyecek ve içecekler konusundaki yasakların en başta gelen gayesi, insanın beden ve ruh sağlığının korunmasıdır. İnsanın beden ve ruh sağlığına zararlı olduğu sabit olan maddelerin yenilip içilmesi dinen de haram görülür. Sarhoş edici özelliği bulunan maddelerin yenilip içilmesi de yine İslâm'ın yasakları arasında yer alır.

İçecekler:

Dinimizde, sarhoşluk veren, akli ve ruhî dengeyi bozan, sinir sistemini uyuşturan her türlü içki haram kılınmıştır. Efendimiz de: "Her sarhoşluk veren şey hamırdır (şarap), her hamır da haramdır" "Çoğu sarhoş eden şeyin azı da haramdır." Bu âyet ve hadislerden hareketle bütün fıkıh mezheplerinde sarhoş edici özelliği bulunan bütün içki türleri haram kabul edilmiştir. Çünkü sarhoşluk veren içkiler zamanla alışkanlık meydana getirip bağışıklığa yol açmakta, azı içen giderek çoğa yönelmekte, alışkanlık arttıkça aynı miktar etkili olmadığı için de kişi giderek miktarı arttırmaktadır.

Peygamber Efendimiz, bir hadislerinde içkiyi üretenin, ürettirenin, içenin, taşıyan ve taşıtanın, dağıtanın, satanın, bundan gelir elde edenin, satın alanın, ikram edenin ve parasını yiyenin lânetlendiğini bildirerek bu grup insanları ağır bir şekilde kınamıştır. İslâm âlimlerinin çoğunluğu da, bu hadisten ve günahı işlemekte kimseye yardımcı olunmaması ilkesinden hareketle, şarap üreten kimseye üzüm satma da dahil, içki üretim ve tüketimine yardımcı olmayı doğru bulmazlar.

Giyinme ve Süslenmeyle İlgili Helâl ve Haramlar:

Genellikle, örtünme bütün canlılar arasında insana mahsus bir meziyettir. Çıplaklık her dönemde toplumsal vicdan ve sağduyu tarafından arsızlık ve hayasızlık olarak görülmüştür. İslâm dininin örtünme emri, ferdin ruh sağlığını, fitrî yapı ve onurunu, toplumun genel ahlâkını koruma, cinsler ve insanlar arası münasebetlerde dengeyi gözetme, insan haysiyetine yakışır şekilde olmalıdır. Örtünmede erkekle kadının farklı hükümlere tâbi olması da iki ayrı cinsin yaratılış özellikleri gözetilerek yapılmış bir ayırımdır.

Vücudun açılması, gösterilmesi ve bakılması dinen haram olan yerleri ve organları dinî literatürde “avret” olarak tabir edilir. Setr-i avret tabiri erkek ve kadının namaz dışındaki örtünme vecibesini de belirtmekle birlikte daha çok namaz esnasında belli uzuvların örtülmesini ifadede kullanılır. Namazda avret yerinin örtülmesi dinî bir görev ve namazın geçerlilik şartı olduğu gibi, namaz dışında da yine dinî bir vecibe niteliğindedir.

Ancak örtünmenin sınırı cinslere ve arada mahremiyetin (evlenme engeli sayılacak derecede yakınlığın) bulunup bulunmamasına göre farklılık taşıyabilir. Bunun için de fıkhîta örtünme; namazda örtünme, yakınlarla ve yabancılarla karşı örtünme şeklinde üç ayrı açıdan ele alınabilir.

Erkeğin namazda örtülmesi gereken yeri ile namaz dışında erkeklere ve hanımından başka kadınlara karşı avret yeri, göbük ile diz kapağı arasında kalan bölgedir. İslâm âlimlerinin çoğunluğunun görüşü bu olup avret yerinin sınırı ve derecelendirilmesi konusunda aralarında bazı görüş farklılıkları vardır.

Kadınların kadınlara ve mahremlerine yani aralarında devamlı evlenme engeli bulunan erkek akrabasına karşı avret yeri, ağırlıklı görüş, kadının mahremi erkekler yanında el, yüz, baş, boyun, kol, ayak hariç bütün vücudunun avret olduğu ve örtülmesinin gerektiği yönündedir.

Kadının yabancı erkekler yani mahremi olmayan erkekler karşısında avret yeri yüzü, el ve ayakları hariç bütün vücududur.

İmam-ı Azam'ın Babası ve Helallik Alma Gayreti

Sâbit, bir gün dere kenarında abdest alırken, suya düşmüş bir elma görür. Abdestini tamamladıktan sonra, nasıl olsa çürüyüp gideceğini düşünerek “Bari zâyi olmasın!” der ve o elmayı alıp yer. Fakat, çok geçmeden tükürme ihtiyacı hisseder ve tükürüğünde kan görür. O zamana kadar benzer bir haline şahit olmadığı için o kanın yediği elmadan ileri geldiğini düşünür ve onu yediğine çok pişman olur. Elmanın sahibiyle helalleşmek için dere boyunca yürür; sorup araştırır ve sonunda adamı bulur. Hadiseyi ona anlatıp helallik dileyince adam hakkından vazgeçmek için onu uzun bir süre yanında çalıştırır, değişik şekillerde imtihan eder, sâlih bir Hak eri olduğuna inanınca da son bir şart koşar: “Benim kör, sağır, dilsiz ve kötürüm (yürüyemeyen) bir kızım var. Bununla evlenmeye razı olursan o zaman elmayı sana helal edebilirim.” der. Sâbit Hazretleri âhirete kul hakkıyla gitmemek için bu teklifi kabul eder.

Nikahları kıyılınca Sâbit Hazretleri henüz yüzünü göremediği zevcesinin (eşinin) bulunduğu odaya girer; fakat, odaya girmesiyle çıkması bir olur. Hemen kayınpederine koşup, “Bir yanlışlık var galiba, içeride sizin bahsettiğiniz vasıflarda bir kız yok!” der. Kayınpederi tebessüm ederek, “Evladım o benim sana nikahladığım kızımdır, senin de helalindir. Ben sana kör dediysem, o hiç haram görmemiştir. Sağır dediysem, o hiç haram duymamıştır. Dilsiz dediysem, o hiç haram konuşmamıştır. Kötürüm dediysem, o hiç harama gitmemiştir. Var git helalinin yanına, Allah Teâlâ hanenizi mübarek ve mesut etsin.” cevabını verir. İşte böyle bir ana ve babadan da İmam-ı Azam Ebu Hanife Hazretleri dünyaya gelir.

Haramdan Fakire Sadaka Olmaz

Devrinin hükümdarı, Seyyid Ebû'l-Vefâ Hazretlerini imtihan etmek istemişti. İhlâs ve velâyet derecesini anlamak istiyordu. Bunun için, helâl yoldan kazanılmış yüz dînârın içine, haram yoldan kazanılmış on dînâr koydu. O on dînârın üzerine, kendisinin anlayabileceği bir işaret bıraktı. Bunların hepsini bir kese içine koyarak, adamlarından birine verdi ve “Bunları Ebû'l-Vefâ'ya götür, talebelerine dağıtsın” dedi. Gönderdiği kimse, Ebû'l-Vefâ'nın huzûruna gelerek, halifenin dediğini söyledi. Ebû'l-Vefâ Hazretleri, “Keseyi çevir de mührü açılısın” buyurdu. O kimse söylenileni yaptı ve kesenin içindekileri bir tabağa boşalttı. Seyyid Ebû'l-Vefâ, “Şunları ayır. Şunları da, şunları da” diyerek, halifenin karıştırdığı haram yoldan kazanılmış olan on dînârı birer birer ayırdı. Helâl yoldan kazanılmış olan yüz dînârı alıp kabûl etti. On dînârı da bir keseye koydurarak, “Bu dînârlar, fakirlere nafaka olarak harcanamaz. Götür kendisi harcasın” diyerek, halifeye geri gönderdi. Halife, on dînârı eline alınca gördü ki, işaretlediği ve haram yoldan kazanılmış olan dînârlar idi. O zaman anladı ki, Tâc-ül-ârifin Seyyid Ebû'l-Vefâ Hazretleri, Allahü Teâlâ'nın velî kullarındandır. Cenâb-ı Hak sevdiği kullarını haramdan korur.

Haramdan Uzak Olanın Duası Makbûldür

Evlîyâ'nın büyüklerinden Ebû'l-Hasen-i Harkânî'nin talebeleri, memleketlerine izinli gidiyorlardı. Kendisinden duâ istediler. “Korkulu yerde ‘Yâ Ebe'l-Hasen' deyiniz” dedi. Bir gece yolda eşkiyanın hücumuna uğradılar. Bağırıp “Yâ Allah” dediler. Yalnız birisi: “Yâ Ebe'l-Hasen” dedi. Eşkiyâlar onu görmediler. Diğerlerinin hepsini soydular. Sabah olup onu selâmette görünce şaşırıldılar. Sebebini sordular. O da: “Yâ Ebe'l-Hasen, dedim, kurtuldum” dedi. Hocalarına gelip: “Biz Allah deyip soyulduk. Bu ise, yâ Ebe'l-Hasen diyerek sana sığınıp kurtuldu” dediler. Bunun sırrını, sebebini bildirmesi için yalvardılar. O da: “Ağzınızdan haram girer, haram çıkar. Allahü Teâlâ'yı hakkıyla tanımazsınız. Sadece dilden Allah dersiniz. Böyle kimselerin duâları kabûl olmaz. Allahü Teâlâ, o arkadaşınızın sesini Ebû'l-Hasen'e duyurdu. Ebû'l-Hasen de, onu kurtarması için Allahü Teâlâ'ya yalvardı. Ebû'l-Hasen ise, haram yemez, haram içmez. Haram söz söylemez. Allah'a yalnız diliyle değil gönlüyle de bağlıdır. Bu bakımdan duâsı kabûl olup o kurtuldu” dedi.

2. Helal Yeme-İçme ve Kalbin Kâtili Haram Lokma

Harama düşmeme hususunda azamî dikkat göstermek gerektiğini ifade eden Numan İbn Beşir (ra) de miştir ki: Resûlullah'ı (sav) şöyle buyururken işittim: "Helal de bellidir haram da; ancak bu ikisinin arasında, ikisine de benzeyen bir kısım şüpheli şeyler vardır ki, çoğu bunları bilemez, ayırt edemez. Bu şüpheli şeylerden sakınan insan dinini, ırzını ve haysiyetini korumuş olur; şüpheli alanda dolaşan kimse ise bir korunun kenarında hayvanlarını otlatan çoban gibidir. Korum kenarında koyun güden çobanın koyunlarının her an koruya dalması muhtemel olduğu gibi, o da her zaman harama girme ihtimaliyle karşı karşıyadır. Biliniz ki, her melikin bir korusu vardır; Allah'ın korusu da haramlardır. Şu da bilinmelidir ki, cesette bir et parçası mevcuttur; o sıhhatli olunca beden de sıhhatli olur, o bozulunca beden de bozulur. İşte o, kalbdır!" (Buhari, İman 39)

Pek çok hakikati içeren Efendimiz (sav) bu sözünden şu da anlaşılabilir: Şayet kalbe akıp gelen ve onun tarafından da bütün vücuda pompalanan kan, helal rızkın ürünü ise, onunla hem kalb sağlıklı olacak ve sıhhatli çalışacaktır hem de o selim kalbin pompaladığı temiz kanla bütün cesedin sıhhati teminat altına alınmış olacaktır. Aksine, necis(pis) kanın deveranıyla(dolaşımıyla) meşgul bir kalb bozulmaktan kurtulamayacak ve püskürttüğü kirli kandan dolayı da bütün vücudu fesada (kötülüğe) uğratacaktır.

Hak dostlarından biri şöyle demiştir: "Bazen haram bir lokma ile kalb öyle bir değişir ve başkalaşır ki, bir daha da eski halini alamaz. Bütün günahlar kalbi katılaştırır ve özellikle gece kıyamına(namazına) mani olur. Teheccüd namazıyla ve gece ibadetiyle karanlıkları aydınlatmanın önündeki en büyük engel haram lokmadır. Helal lokma da, başka hiçbir şeyin yapamayacağı şekilde kalbe müsbet(iyi) tesir eder ve onu cilalandırır(parlatır); kalbi iyiliğe ve ibadete sevkeder.

Mü'min, elbisesinin ipliğinin bile haram ve şüpheli olmamasına dikkat etmeli, bilmeyerek olanından da Allah'a (celle celâluhu) sığınmalı ve harama düşme endişesiyle gönlü her zaman tir tir titremelidir. Peygamber Efendimiz (aleyhi ekmelettühâyâ) "Haramdan sakının! Midesine haram lokma giren bir insanın duası kırk gün kabul olmaz." buyurmuş. Hadis de, "Allah tayyiptir, helal ve temiz olandan başkasını kabul etmez." diyerek aynı hususa dikkat çekmiştir.

Bir gün Sa'd bin Ebi Vakkas hazretleri, "Ya Rasûlallah, dua buyur da, Allah Teâlâ, benim her duamı kabul etsin!" istirhamında bulununca, İnsanlığın İftihar Tablosu, "Dualarınızın kabul olmasını istiyorsanız, helal lokma ile besleniniz! Çok kimse vardır ki, haram yer, haram giyinir; sonra da ellerini kaldırıp dua eder. Böyle birinin duası nasıl kabul olunur ki?" demiştir. Bir başka vesileyle de bu beyanını şöyle teyid etmiştir: "Helal ve temiz gıdalarla beslen ki, duaların kabul olsun." Dahası, Rehber-i Ekmele Efendimiz (sav), haram lokmayla beslenen bir insanın vücudundaki haramın ancak Cehennem'le temizleneceğini belirterek ümmetini uyarmıştır. Helal-haram mevzuundaki bu nebevî (peygamberane) teşvik ve terğiblerden dolayıdır ki, başta Ashâb-ı Kirâm efendilerimiz olmak üzere bütün ehliullah (Allah dostları) harama bulaşmamaya azamî derecede hassasiyet göstermişlerdir.

Efendimiz (sav) bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyururlar; "Kıyamette herkes, şu dört soruya cevap vermedikçe hesaptan kurtulamaz: 1.Ömrünü nasıl geçirdi, 2.ilmiylenasıl amel etti, 3.malını nereden, nasıl kazandı ve nerelere harcadı, 4.bedenini nerede yordu, hırpaladı?" "O mü'minler ki Allah'ın (cc) çizmiş olduğu sınırları muhafaza eder.

ALLAH (CC) Görüyor !

Bir gece vaktiydi. Hazret-i Ömer -radiyallâhu anh- âdeti olduğu üzere Medîne sokaklarını gezmekteydi ki, ansızın durakladı. Önünden geçmekte olduğu evin hanımı:

"-Kızım, yarın satacağımız süte biraz su karıştır!" diyordu. Kızı ise:

"-Anacığım, halîfe süte su karıştırılmasını yasak etmedi mi?" dedi. Ana, kızının sözlerine sert çıkarak:

"-Kızım, gecenin bu saatinde halîfe süte su kattığımızı nereden göreceksin?!" dedi.

Ancak gönlü Allah sevgisi ve korkusu ile dipdiri olan kız, anasının süte su katma hîlesini yine kabullenmedi:

"-Anacığım! Diyelim ki halîfe görmüyor, peki Allah da mı görmüyor? Bu hîleyi insanlardan gizlemek kolay, ama her şeyi görüp bilen Kâinâtın Hâlıkı Allah'tan gizlemek mümkün mü?.." dedi. Rabbânî hakikatlerle dolu diri bir kalbe sahip olan bu kızın, derûnî bir Allah korkusu içinde annesine verdiği cevap, Hazret-i Ömer'i son derece duygulandırdı.

Mü'minlerin Emîri, onu sıradan bir sütçü kadının kızı değil, gönlündeki takvâsı ile müstesnâ bir nasip bildi ve oğluna gelin olarak aldı. Râşid halîfelerden sayılan meşhur Ömer bin Abdülazîz, işte bu sâliha hanımın torunudur.

Helalden Harama Nasıl Girilir ?

Hz. Ali(r.a) efendimiz,namaz kılmak için mescide gittiğinde devesini bir gence emanet bırakmış,fakat döndüğünde devesinin bir yere bağlanmasına rağmen yularının olmadığını görmüştü. Yeni bir yular almak için satıcıya gittiğinde ,kaybolan yularının biraz önce bir genç tarafından 10 dirhem gümüşe ona satıldığını öğrendi. Satıcı da üzülmüştü. Hz.Ali (r.a) efendimiz,cebinden 10 dirhem çıkarıp eski yuları alırken: - O gence yazıklar olsun, dedi. Ben bu parayı,deveme baktığı için o gence verecektim. Ama o acele etti,helal rızkını harama çevirdi.

Hız Ebubekir ve Haram bir Lokma Karşısında Hassasiyeti

“Sıddık-ı Ekber Hazreti Ebu Bekir, yemeğini getiren hizmetçisine, her defasında onu nereden getirdiğini ve hangi yolla aldığı sorardı. Bir defasında, ihtimal uzun zaman aç kaldıktan sonraki bir iftar anında, hizmetçisinin verdiği lokmayı yiyip sütü içinceye kadar her zamanki gibi yemeğin nereden temin(besorgen) edildiğini sormak aklına gelmemişti. Birkaç lokmadan sonra birden durmuş ve endişeli bir ses tonuyla, hizmetçisine “Bu yemek neredendi, bunu hangi parayla almıştın?” demişti.

Hazreti Ebu Bekir’in yanında bir köle, bir hizmetçi gibi değil, bir dost, bir arkadaş misali muamele gören insan, “Ben cahiliye devrinde arraflık (Sihirbaz/Falci) yapıyordum; fala bakıyor, gâipten haber veriyor ve kâhinlikten para kazanıyordum. O dönemde yaptığım arraflıktan dolayı birisinden alacağım vardı. Dün o adam borcunu getirdi, ondan ücretimi aldım ve bu yemeği de o parayla hazırladım.” cevabını vermişti. Bunu duyan Hazreti Ebu Bekir birden sendelemiş, düşecek gibi olmuş, beti benzi atmıştı. Hemen parmağını gırtlığına kadar sokmuş, zorla istifrağ etmiş ve yediği şeylerin hepsini dışarıya çıkarmıştı. Sonra da, büyük bir mahcubiyetle, “Allahım, midemde kalıp damarlarıma karışan kısmından da Sana sığırım.” demişti.

Hazreti Sıddık’ın bu hassasiyetini gören sahabi, “Ey Allah’ın Peygamberinin halifesi! Bu kadarı fazla değil mi? Ne diye kendine bu denli ızdırıp veriyorsun?” diye sorunca, Ebu Bekir (ra) şöyle cevap vermişti: “Rasûl-ü Ekrem’den bizzat dinledim; Efendimiz (sav) vücudunda bir tek haram lokma bulunan bir kimsenin ancak cehennemle temizleneceğini söylemişti.”

Şu kadar var ki, Cenâb-ı Hak bir kısım şeyleri yasaklamış ve bu umumî (genel) istifade iznini bazı hükümlerle sınırlandırmıştır. Ayet ve hadislerin ortaya koyduğu hükümlerle yapılması kesin olarak yasaklanan şeylere “haram” denilmektedir. Haramları bize anlatan bizzat Allah’tır (cc); bu açıdan, sırf Allah’ın emri olduğu için onlara yaklaşmamak gerekmektedir. Bununla beraber, netice itibarıyla her haramın pek çok zararı olduğu ve onun yasaklanmasının sayısız hikmetlerinin bulunduğu da bir hakikattir. Herhangi bir haramı yapmanın etmenin bazen maddî, bazen de manevî zararları olur. Mesela, bir lokma haramın, insanın yanlış yola sapması ve hatta onun çoluk-çocuğunun genel durumuna da tesir etmesi her zaman söz konusudur.

Zikredildiği üzere, helaller ve haramlar Cenâb-ı Hak’ın emirleriyle belirlenmiştir; hiç kimsenin kendi düşüncesine göre, helalleri haram ya da haramları helal saymaya hakkı yoktur. Şahsî yorumları neticesinde böyle büyük bir yanlışlığa düşebilecek kimseleri Mevlâ-yı Müteâl şöyle ikaz etmektedir: “Kendi dillerinizin yalan yanlış nitelendirme siyle uydurduğunuz asılsız sözleri Allah’a mal ederek “bu helaldir, şu haramdır” demeyin. Çünkü, Allah adına yalan söyleyenler asla iflah olmazlar.” (Nahl,16/116)

Kumaşı Alan Müşteriyi Tanıyormusun ?

Ebû Hanîfe Hazretleri, ticâretle geçinen hayli servet sahibi zengin bir kimse idi. Ancak ilimle meşgul olduğundan ticârî işlerini vekili vâsıtasıyla yürütür, kendisi de yapılan ticâretin helâl dâiresi içinde olup olmadığını kontrol ederdi. Bu hususta o derece hassastı ki, bir defasında ortağı Hafs bin Abdurrahmân’ı kumaş satmaya göndermiş ve ona:

“–Ey Hafs! Malda şu şu özürler var. Onun için bunu müşteriye söyle ve şu kadar ucuza sat!” demişti.

Hafs da, malı İmâm’ın belirttiği fiyata satmış, ancak ondaki özürlü müşteriye söylemeyi unutmuştu. Durumu öğrenen Ebû Hanîfe Hazretleri, Hafs’a:

“–Kumaşı alan müşteriyi tanıyor musun?” diye sordu.

Hafs’ın, müşteriyi tanımadığını belirtmesi üzerine İmâm, malın tamamını sadaka olarak dağıttı. Zîrâ o, her hâliyle Rasûlullâh -sallâllâhu aleyhi ve sellem-’in, Hazret-i Amr’a buyurduğu:

“Ey Amr, sâlih kişi için sâlih mal ne güzeldir!” hakikatini yaşamakta ve helâl ile haram hususunda takvâ ölçüleriyle hareket etmekteydi. Çünkü helâl ve harama dikkat, bizlere emânet edilen malın temizliği ve âhirette hesâbının verilebilmesi açısından en zarûrî bir mecbûriyettir.

Efendimizin Hassasiyeti

Bir gün Allah Rasûlü (sav) yatağına yatmış; fakat sabaha kadar uyuyamamış ve yatağında dönüp durmuştu. Sabahleyin bu sıkıntının sebebi sorulduğunda şöyle cevap vermişti: “Yatağımı hazırlarken yere düşmüş bir hurma buldum. Onu ağzıma aldım. Fakat sonra aklıma geldi ki, bizim evde (bazı zamanlarda) sadaka ve zekât hurmaları da bulunuyor. Ya bu hurma, onlardan ise! İşte sabaha kadar bunu düşündüm, bunun ızdırabıyla sağa-sola dönüp durdum. Gözüme bir türlü uyku girmede.

Bir başka gün ise Allah Rasûlü (sav), mescidte gelen zekat ve sadakaları dağıtıyordu o anda kucağında oturan küçük yaştaki torunu Hazreti Hasan (ra)ın ağzına aldığı sadaka hurmayı da derhâl çıkarttırmış ve küçük demeden ona helâl-haram hassasiyetini kazandırmaya önem göstermiştir.Oğlum bunlar bize haram diyerek o yaşta uyarmıştır.

3. Zararlı Alışkanlık olan Sigara İçmek Haram mı?

Sigara, insanın rengini sarartan hatta zamanla karartan bir alışkanlığın, hiçbir insana, hele hele prensip ve irade insanı olması gereken bir mü'mine asla yakışmayanı/yakışmayacak bir davranış. Çünkü mü'min hayatını denge ve ölçü içerisinde sürdüren insan demektir. Bu sebeple o, bağımlılık ve tiryakilik oluşturabilecek her türlü alışkanlıktan mutlaka uzak durur; durur ve hürriyetini asla bu tür zincirlerle kayıt altına almaz. Çünkü alışkanlıkların ağına düşen, yani bağımlı bir insan, içinde bulunduğu şartlar azıcık değiştiğinde, hayatın çok hafif yüklerini bile kaldıramaz hâle gelir ve âdeta mahvolmuş, eli kolu bağlanmış, hiçbir şey yapamaz duruma düşmüş gibi bir hal içine girer. Hâlbuki inanmış bir insan, lüzumsuz yere kendisini bir kısım alışkanlıkların içine salmaz, geniş dünyasını daraltmaz ve kendi kendine tuzak kurmaz. Aksine o her zaman ve her türlü şart altında, insan olmanın gereğini, Allah'a olan kulluk borcunu ifa edecek şekilde hayatını tanzim eder düzenler.

Özellikle son yıllarda tıp alanındaki gelişmeler sigaranın nikotin, karbon monoksit, arsenik, siyanür, amonyak, katran gibi binlerce zehir saldiğini ispat edilmistir. Bütün bu zehirler insanda bağımlılık yapmakta, karaciğer, gırtlak, mide, prostat, rahim, böbrek gibi kansellere yol açmakta, kalb hastalıklarına sebebiyet vermekte, kangrene sebep olmakta, şeker rahatsızlığını tetiklemede, üreme organlarında telafisi imkânsız arızalar meydana getirmektedir.

Yine bu zehirlerin, hücrelerin kandaki oksijeni kullanmasına engel olarak bütün organların çalışmasına engel olduğu ispatlanmıştır. İstatistiklere bakıldığında milyonlarca insanın bu yüzden öldüğü açıkça görülmektedir. Ondaki zehirleri alan kimse bir anda ölmesede, günden güne ölüme yaklaşmakta ve buna kendisi sebebiyet verdiği için de âdeta intihar etmiş olmaktadır. Evet, alıp bağına bir hançerin ucunu saplayıp sonra yavaş yavaş onu içe doğru itmekle, sigara içmek suretiyle, yavaş yavaş onu tüttüre tüttüre kendini mahvetmek arasında bir fark yoktur. İnsanın kendi canına kıyması kat'iyen haram olduğu gibi, sağlığına şöyle ya da böyle zarar vermesi de haramdır. Çünkü bedeni bir emanet olarak, koruması şartıyla verilmiştir. Aksi emanete hıyanettir. Canı korumak, dini, nesli, akli ve malı korumak gibi olmazsa olmaz bir yükümlülüktür. **Bu açıdan sigara insan sağlığına zarar vermesi yönüyle haramdır.**

Kul Hakkına Tecavüz ve İsrâf

Sigaranın sadece kullananın kendisine değil aynı zamanda başkalarına ve çevreye de çok zararı vardır. Anne karnındaki bebeklerden sigara içilen kapalı mekânlarda "pasif içici" konumunda bulunan kimselere kadar, sigara içmeyen insanların sağlıkları da, doğrudan ya da dolaylı ama büyük ölçüde ondan etkilenmektedir. Bu açıdan denilebilir ki, sigara kullananlar hem çevreye hem de başkalarına da zarar vermektedir.

Sigaranın haram olması noktasında ayrıca zikredilebilecek önemli bir husus da onun büyük bir israf (Verschwendung) sebebi olmasıdır. Aslında buna Kur'ân'ın ifadesiyle "tebzîr" de denilebilir ki, israfın son haddi demektir. Yine Kur'ân-ı Kerim'in ifadesiyle "Mübezzirler şeytanların kardeşleridir." (İsrâ27) İslâm, bir nehirden abdest alırken bile ihtiyaç olanından fazla su kullanılmasını israf dolayısıyla haram sayıp müsrifliğe bütün bütün kapıları kapatan bir dindir. Evet, yemede-içmede, giyinmede, konuşmada, hangi meselede olursa olsun bir mü'min israftan kaçınacak, sözlerini sayarak konuşup gereksiz yere tek bir kelime dahi kullanmamaya dikkat edecek, sofradan midesini tıka basa doldurmadan kalkacak ve ancak ihtiyacı ölçüsünde istirahatata (Ausruhen), uykuya vakit ayıracaktır. Durum böyle olunca sigara için yapılan harcamaların apaçık bir israf olduğu tebeyün eder. Hatta çokları çoluk çocuklarının rızkindan kesip ona para vermektedirler ki, bu durum, israfın yanında bir de kul hakkına tecavüz demektir.

Özetle ifade edecek olursak sigara hem kullananın hem de aynı ortamı paylaşanların hem akıl hem de beden sağlığında geriye dönüşü imkansız büyük zararlar yapmakta, çirkin kokusuyla hem insanlara hem de ruhanîlere eziyet vermekte, insanların hukukunun ihlal edilmesine yol açmakta ve büyük ölçüde çevre kirliliğine sebebiyet vermektedir. Evet, bunların her biri tek başına sigara kullanmanın haram oluşuna ayrı delildir.

Öldüren Zehir; Alkol ve Uyusturucu

Alkol ve uyusturucuya başlamanın ilk sebebi, daha çok özenti, arkadaş çevresi ve ortama uymadır. Ve kullanılması cesitli zararlar getirdiği için sigara gibi haramdır.

Alkol vücuda alındığında beyni uyusturucu zararlı bir alışkanlıktır. Allah bizim içebileceğimiz bir çok içecek yaratmıştır. İçki bütün kötülüklerin anasıdır. Alkol ailevi yıkımlara neden olur. Toplumda huzuru bozar. İçki içmek günahdır. Bunun azı da çoğu da zararlı ve günahdır.

Alkolün Zararları: Alkol ve diğer uyusturucu maddelerin birlikte alınması çok daha korkunç sonuçlar doğurabilir. Kaza ölümlerinin çoğu alkol ve uyusturucuların birlikte alınmasıyla ortaya çıkmaktadır. Alkol uyusturucuların etkisini çoğaltır. Alkolün uzun süreli etkileri, aylarca veya yıllarca sürekli ve aşırı miktarda alkol tüketimiyle ortaya çıkar.

Kronik alkolizmin, fiziksel ve psikolojik olumsuz etkileri çok fazladır, bunların çoğu da öldürücüdür. Sürekli içki içen kişilerde çoğunlukla, kalp, böbrek, karaciğer hastalıkları veya mide iltihabı, kanaması gibi rahatsızlıklar görülür. Diğer ölümcül olmayan rahatsızlıklar ise, iştah kaybı, vitamin yetersizliği, iltihap ve sindirim bozukluğudur. Alkol tüketimi ne kadar artarsa ölümcül hastalık riski de o kadar artar.

Alkoliklerde genç ölüm oranı hiç de azımsanmayacak kadar yüksektir. Alkoliklerin ölüm sebepleri genellikle, kalp, böbrek, karaciğer hastalıkları, zatürree, kanser, alkol zehirlenmesi, kaza, cinayet ve intihardır. Unutmayın asla, güvenli içki alkol miktarı yoktur.

İçkinin vücudu tahrip ederek birçok hastalıklara sebep olduğu, kişide fiziksel ve ruhsal bağımlılığa yol açtığı tıbben tespit edilmiş bir gerçektir. Alkollü içkiler, zihnin faaliyet dengesini bozduğu için insan kendisini kontrol edemez, ne yaptığını ve ne söylediğini bilemez hale gelmektedir.

Bu yüzden içki, birbiri ile dost olan arkadaşlar arasında tartışmalara ve kavgalara sebep olmakta, sarhoşluk yüzünden çıkan kavgalar cinayetle sonuçlanabilmektedir. İçkili araç kullananların birçoğunun trafik kazası sonucunda ölüme gittiğini ve pek çok kişinin de ölümüne sebep olduğunu hemen her gün görmekteyiz.

Evine sarhoş olarak gelen ve ailesi ile gereksiz yere tartışıp, evde huzursuzluk çıkaran, hanımını ve çocuklarını döven ve bu yüzden aile yuvasını yıkanların sayısı hiç de az değildir. Bu bakımdan dinimizin alkollü içkileri yasaklamış olması, hem fertlerin sağlığı, hem de aile ve toplumun huzuru için son derece önemlidir.

Şeytanın Oyunu

Zamanın birinde bir köyde çok âlim (bilgin) bir insan yaşarmış. Şeytan bu insani yoldan çıkarmak için değişik yollar denemiş. İlk olarak insan kılığına girerek bu kişiye kendisini çok iyi bir insan olarak göstermiş. Adam şeytana nasıl böyle iyi bir insan olduğunu sorduğunda şeytan:

-“ilk önce çok kötü biriydim. Hep kötülük yapardım. Sonra tevbe ettim ve iyi bir insan oldum” diyor. Şeytan adama:“Sende böyle iyi bir insan olur musun?” der.

Adamda :“tabii ki olmak isterim” cevabını verince şeytan adama hemen “ilk olarak adam öldür, Tövbe et.” Adam:“Olmaz!” der Şeytan:““Hırsızlık yap” Adam:“Olmaz!” der. Şeytan bunun üzerine en azından içki iç ve sonra tövbe et der. İçki içen adam sarhoş olunca önce hırsızlığı sonrada o sırada kavga yaptığı bir insanı öldürür. Şeytanın yaptıramadığı kötülükleri içki insanlara çok rahatlıkla yaptırır. Efendimizde: İçki bütün kötülüklerin anasıdır demiştir.

Annenin Tığı Oğlun Çuvaldızı Oluverir!..

Evet, bir bebeğin, anne karnındaki teşekkülünün ilk döneminden başlanarak helal ve meşrû rızıkla beslenmesi fevkalâde önemlidir. Öyle ki, çocuğun gelişme sürecinde, Allah'a bağlama mecburiyetinde olduğumuz herhangi bir hadisedeki kopukluk, negatif bir vâkıa olarak -muvakkaten dahi olsa- çocuğa akseder. Anne-babanın damarlarındaki bir parça haram, çocuğun muvakkat veya müebbet kayma sebeplerinden biri olabilir.

Ebu Vefa Hazretleri bu mevzuyu anlatırken şahsî hayatından ve kendi çocuğunun bir huyundan misal verir: Hazret'in oğlu sürekli elinde bir çuvaldızla dolaşmakta ve devamlı surette tulumlarla su taşıyan insanların tulumlarını delmektedir. Ebu Vefa Hazretlerinin üzülmeye gönülleri razı olmayan ahâlî bu durumu uzun süre gizli tutar ve şikayetçi olmazlar. Fakat, zamanla iş çığırından çıkar ve çekilmez hale gelir; halk mecburen meseleyi Hak dostuna açar ve oğlundan şikayetçi olurlar. Hazret, oğlunun yaptıklarını öğrenince gerçekten çok üzülür ve bir o kadar da şaşırır. Durumu eşine anlatır; bunun sebebinin ikisinden biri olduğunu söyleyip hanımından çocuğa hamileyken yanlış bir harekette bulunup bulunmadığını sorar.

Anne düşünür taşınır ve eşine şunları söyler: "Çocuğun doğmasından birkaç ay evvel komşunun evine gitmiştim. Orada portakal ve nar gibi meyveler gördüm. Canım çok çekti ama istemeye de utandım. Komşum görmeden elimdeki örgü tığımı meyvelere saplayıp saplayıp ağzıma götürdüm ve böylece onları tadarak meyve arzumu giderdim." Ebu Vefa hazretleri bunu duyunca "İşte tığımı meyveye saplayıp birkaç damla da olsa izinsiz ve haram olan meyve suyunu tatman, evladımızda tulumları delme şeklinde tezahür etti. Şimdi huzur-u kibriyaya yönel, ağla ki Allah günahını affetsin." der. Annenin, kabahatini anlayıp ağlayarak dua dua yalvardığı ve sonra da komşusundan helallik aldığı aynı anda, çocuğunun içini bir pişmanlık hissi doldurur ve "Bu yaptığım iş bana hiç yakışmıyor. Artık, böyle bir şey yapmayacağım" diyerek elindeki çuvaldızı atar.

Hâsılı, kendimiz ve çocuklarımız hakkında en çok korkmamız gereken hususlardan biri de haram yemek olmalıdır. Zira, Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Haram lokma ile beslenip büyüyen bir insana ateş daha layıktır." buyurmuştur. Her haram, ya yiyip içenden ya da onun çoluk çocuğundan burada olmazsa ötede mutlaka çıkacaktır. Evet, helal, kalbin cilası olduğu gibi, haram da onun karasıdır. İbadetlerinin müteber, dualarının makbul ve çocuklarının salih birer kul olmasını arzu edenler, helal dairesinden ayrılmamaya azamî îtina göstermelidirler.

4. Zaman ve Önemi, Zaman Tanzimi ve Planlaması

Kuran-ı Kerim üzerinde dikkatleri canlı tutmak için zamanı hatırlatan tabirleri sıkça kullanır. Her çeşit farz, vacip ve nafile namazlar zaman tanzimine de yönelik gayeler taşımaktadır. Bu açıdan, dini vazifeler büyük çoğunluğuyla, insana zamanı azami ölçüde değerlendirmeyi öğretmektedir. Hatta asıl gaye budur denilebilir.

Efendimizde; "İki şey vardır, insanların çoğu onun değerini bilmezler: Sıhhat ve boş vakit" diyerek bizi uyarmıştır.

"Zaman" lugat açısından "uzun veya kısa vakit" anlamına gelir. Kur'an-ı Kerim'de zamanla alakalı gün, hafta, yıl, asır, vakit, saat kelimeleri bir ferd için hangisi daha önemli ise önem miktarı kadar tekrar edilmiştir. Ferd için en ehemmi yetli gün olduğundan Kur'an'da en çok zikredilen "Yevm" yani "Gün" kelimesidir ki 475 defa zikredilmektedir. Kur'an-ı Kerim ilk sayfalarından itibaren, en son sayfalarına kadar, hiç ara vermeden, okuyucusuna zaman kavramını hatırlatmaktadır.

Hayata atılan bir kimsenin başarılı olmasında onun "zaman" anlayışının büyük önemi vardır. Zaman konusunda araştırma yapan sosyologlar ileri ve geri memleketler arasında zaman kavramının farklı telakki edildiği müşahede edilmiştir. Onlara göre ileri memleketlerde işlerin, önceden, zamana göre tanzimi ve her işin, ona tahsis edilen zaman dilimi içinde yapılması şarttır. Takvime göre hareket, hayatın disipline edilmesi, insan ömrünün azami şekilde verimli kılınması demektir. Farz namazların mühim gayelerinden biri, Müslüman kimseye, günlük zamanı taksim ve programlama alışkanlığı kazandırmaktadır.

Zamanla İlgili Telakki Ve Tedbirler

Vicdani tedbirleri almaya telakki diyoruz. İnsanın yaşadığının şuuruna erebilmesi için, ömrünün her gününü aynı tarzda geçirmemelidir. Bazı aylar, bazı saatler diğerlerine nazaran farklı olmalıdır. Dinimizdeki mübarek aylar ve günlerle bu sağlanmaktadır. Bu farklı değerdeki aylar, günler sayesinde insanda hasıl olabilecek monotonluk kırılmaktadır. Ahirete inanan, her gününden, her saatinden hesap vermenin endişesini vicdanının derinliklerinde duyan bir kimse için zaman değerlendirmede mühim bir telakki, ömrünü içinde bulunduğu gün bilmesidir.

Birçok fenalıkların kaynağı tül-i emel denilen uzun yaşama vehmi kabul edilmiştir.

İslam dini günlük zamanı üç ana maksada uygun olarak programa bağlamamızı emreder:

1. İbadet 2. Rızkın Kazanılması 3. Hayatımızı murakabe ve tefekkür

Kaya, Taş, Kum ve Su (Hikaye)

Zamanın iyi ve üretken olarak kullanımı konusunda zaman zaman kurslar düzenleniyor. İşte bu kurslardan birinde zaman kullanma uzmanı öğretmen, çoğu hızlı mesleklerde çalışan öğrencilerine:

"Hadi, küçük bir sınav yapalım" demiş.

Masanın üzerine kocaman bir kavanoz koymuş. Sonra bir torbadan irice kaya parçaları çıkarmış, dikkatle üst üste koyarak kavanozun içine yerleştirmiş. Kavanozda taş parçaları için yer kalmayınca sormuş:

"Kavanoz doldu mu?" Sınıftaki herkes: "Evet, doldu" yanıtını vermiş. "Demek doldu ha" demiş hoca.

Hemen eğilip bir kova küçük çakıl taşı çıkartmış, kavanozun tepesine dökmüş, kavanozu eline alıp sallamış, küçük parçalar büyük taşların sağına soluna yerleşmişler...

Yeniden sormuş öğrencilerine: "Kavanoz doldu mu?"

İşin sanıldığı kadar basit olmadığını sezmiş olan öğrenciler: "Hayır, tam da dolmuş sayılmaz" demişler.

"Aferin" demiş zaman kullanım hocası. Masanın altından bu kez de bir kova dolusu kum çıkartmış. Kumuyu kaya parçaları ve küçük taşların arasındaki bölgeler tümüyle doluncaya kadar dökmüş. Ve sormuş yeniden:

"Kavanoz doldu mu?" "Hayır dolmadı!" diye bağırarak öğrenciler.

Yine: "Aferin" demiş hoca. Bir sürahi su çıkarıp kavanozun içine dökmeye başlamış. Sormuş:

"Bu gördüklerinizden nasıl bir ders çıkarttınız?" Atılgan bir öğrenci hemen fırlamış:

"Şu dersi çıkarttık. Günlük iş programınız ne kadar dolu olursa olsun, her zaman yeni işler için zaman bulabilirsiniz."

"Hayır" demiş öğretmen. "Çıkartılması gereken asıl ders şu; Eğer büyük taş parçalarını baştan kavanoza koymazsanız daha sonra asla koyamazsınız." Ve tabii, herkesin kendi kendisine sorması gereken soruyu sormuş:

"Hayatınızdaki büyük taş parçaları hangileri? Onları ilk iş olarak kavanoza koyuyor musunuz? Yoksa kavanozu kumlarla ve suyla doldurup büyük parçaları dışarıda mı bırakıyorsunuz?" Ya siz? Kaya parçalarına öncelik veriyor musunuz?

Peygamberimizin Hayatında Zaman Tanzimi

Peygamber Efendimiz (SAV) günlere göre haftalık, vakitlere göre günlük programlara tabi kılmıştır. Peygamber Efendimiz haftalık belli günlerde aynı işleri yapmaktadır. Günlük ise muvakkat işler ki bunlar önceden programlanmaksızın zuhur eden işlerdir. Bir heyetin kabulü, bir yabancıнын müracaatı, bir ihtiyacın zuhuru gibi. Bunlar imkan nisbetinde tanzime çalışılmıştır. Mutad işlerse aynı günlerde aynı vakitlerde yapılmaktadır. Her işe belli müddet vardır. O iş hergün aynı müddet içinde tamamlanmaktadır.

Eğlence Deyince !

İnsanı bir bütün olarak ele alan İslam, ona, ruhunu tatmin etme ve yüceltme usullerini gösterdiği gibi, bedenini helal dairede rahatlatma ve ihtiyaçlarını meşru (legal) yollardan elde etme tarzını da belirlemiştir. Böylece insana öyle büyük bir lütufta bulunmuş ki, o bir taraftan ruhuyla semalar ötesine kanatlanırken, bedenini de dinin gösterdiği istikamette kullanarak, sıradan işlerini dahi ibadete çevirme gibi bir avantaja sahiptir.

Dünyanın geçici ve faydasız yüzü. İnsanların çoğunun aldandığı husus, dünyanın bu yüzüdür. Bu yönüyle, dünyanın zevk ve eğlenceden ibaret olduğunu belirten dinimiz, onun bu tarafından sakınılması gerektiğini vurgulamıştır. (En'am, 32) Bir mü'min, dünyasını bir ve ikinci yüze göre değerlendirir. Ömrünü bir sermaye bilir, hep ahiret için çalışır, zahiren dünyanın üçüncü yüzüne bakan dinlenme ve eğlencesini bile, "O halde bir işi bitirince, hemen başka işe giriş, onunla uğraş. Hep Rabbine yönel, O'na yaklaş!" (İnşirah ,7-8) ayetleri gereği çalışma-dinlenme-çalışma sistemiyle verimli hale getirir.

Bir Müslüman'ın eğlencesi, şu üç önemli husus etrafında dönmelidir:

1. İstikbale (geleceğe) yönelik faydalı şeyler olmalı
2. Bizim dünyamıza ait unsurlarla yaşanmalı
3. Gaye değil vasıta olarak görülmeli

Evet, mü'min zevk içinde vakit geçirirken bile, istikbalde kendisine, ailesine, vatanına, milletine, Müslümanlara ve insanlığa fayda sağlayacak ve temeli itibarıyla bize ait şeylerle meşgul olmalı, bunların dışındakilerle boş yere ömür tüketmemelidir. Faydalı olmakla beraber, bir eğlence unsuru eğer bize ait değilse, yani bizim dinî ve milli değerleri mizle bağdaşmıyorsa ona itibar etmemelidir. Eğlenceyi, ibadet etmek ve çalışmak için bir motivasyon unsuru olarak kullanmalı, bununla beraber onu, kardeşliğin, insanlar arası kaynaşmanın ve barışın sağlanması için birer vesile olarak ele almalıdır.

Eğlence konusunda dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Eğlence unsurları, kumar, kadın ve erkeklerin birbirine karışması, içki içme, küfür sözleri kavgaya sebebiyet veren laflar sarf etme gibi haramlara sebep olmamalı.
2. İnsan vücudunu yorup ilerde çeşitli hastalıklara sebebiyet verme tehlikesi bulunmamalı. Vücut geliştirme sporlarında olduğu gibi.
3. İnsanın kendisi de dâhil herhangi bir canlıya zarar vermemeli. Boks gibi. Ancak, kungfu, karate, judo gibi sporlar, kendini bazı durumlarda koruma gayesiyle öğrenilip öğretilir. Canlı bir hedefe yapılan atışlar da bu madde dâhilindedir. Şu hadisi şerif bize bu konuda güzel bir misal teşkil eder: "Kim bir kuşu boş yere sırf eğlence olsun diye öldürürse kıyamet günü, o kuş, sesini yükselterek Allah'a şöyle seslenir: "Ey Rabbim! Falan beni boş yere öldürdü, bir menfaat için öldürmedi."
4. Eğlence unsurları, zaman israfına yol açmamalı, ibadetlerimizi ve gerekli çalışmalarımızı etkilememelidir. Efendimiz (sas) şöyle buyururlar: "İki büyük nimet vardır ki insanların çoğu onlar hususunda aldanmıştır: Sıhhat ve boş vakit. Oyun eğlence sırasında zamanın ne kadar da çabuk geçtiği hepimizin malumudur.
5. Eğlence bizzat gaye edinilmemeli, manevî ve millî değerlerin yaşanmasına yardımcı ve hayırlı işlere birer basamak olarak kullanılmalıdır. Bu durumda, gereğinden fazla eğlenme söz konusu olmayacak, her şey ihtiyaç ölçüsünde gerçekleşecektir.
6. Kendisiyle eğlenilen unsurlar, insanın günaha açık yönlerini tahrik etmemelidir. Şehvet, sinirlilik, diyalektik, ümitsizlik, kibir, kendini beğenme ve yalan söyleme gibi zayıf damarlar, insanın boş anlarında şişer ve onu esaret altına alırlar. Eğlence, insanı böyle tehlikeli bir zemine kaydırmamalıdır.

Netice; Bazı yönleriyle kısaca ele aldığımız, bedenimizle beraber ruhumuza da hitap eden eğlence kültürü, bizim dünyamızda her zaman ibadet neşveli ve ebediyet derinlikli olmuştur. Milletçe her şeyin bizcesi olduğu/olacağı gibi, eğlence kültürümüzün de bizcesi olması gerekir. Aslında milletimiz, dininden aldığı ilhamla her meseleye engin yorumlar getirmiş ve İslam'ı her yönüyle yaşanır bir din olarak temsil etmiştir. Eğlencemiz de din eksenli kültürümüzün bir parçası olmuştur.

D. İslam ve Osmanlı Tarihi (Mart)

1. Tarih Şuuru

Milletleri millet yapan ve yaşatan unsurların başında, onların dini ve milli bakımdan kıymet kazanmış inançları ve ahlaklaşmış gelenekleri gelir. Tarih şuuru, geçmişle geleceği birbirine bağlayan güçlü bir köprüdür ve dün ile yarın arasındaki bu köprünün kurularak nesillerde tarih şuurunun uyandırılması o toplumun geleceği adına oldukça mühimdir.

Tarih şuuru tarihi bilip kendine ders çıkarmaktır. Tarih şuuru, tarihin akışı içinde kendi varlığını bulmaktır. Bunun anlamı geçmişte yaşamak değil; geçmişle irtibatını korumaktır. İnsan ne geçmişte, ne de gelecekte yaşar; önemli olan bulunduğu an içinde yaşarken onlarla irtibatlı olmaktır.

Hız Ebubekir; Peygamber Efendimiz'in en yakın dostu, Cennete ilk girecek kişi, İlk Halife

Hız Ebûbekir, 573 senesinde Mekke'de doğdu. İslâm'dan önceki 38 yıllık hayatında dahî içki kullanmamış, putlara tapmamış, dâimâ nezih ve örnek bir şahsiyet sergilemiştir. Allah Resûlü, Peygamberliğini îlân ettiğinde, hemen îmân etmiştir.

Peygamberimizin En Sevgili Dostu: Hız Ebûbekir, Allah Teâlâ'nın ve O'nun en sevgili Resûlü'nün en sevgili dostudur. Kur'ânî ifâde ile; "İkinin ikincisi"dir. Canıyla, malıyla ve âilesiyle Peygamber Efendimiz'in etrâfında âdeta pervâne olmuş, ömrünü ve bütün varlığını İslâm'ın muhâfazası ve yayılması için harcamıştır.

Ashâb-ı kirâm, Ebûbekir Efendimiz'in kıymetini bilir; "Onu kızdırırsak, Resûlullah gazaplanır, Resûlullah gazaplanınca da Cenâb-ı Hak gazap eder ve biz helâk oluruz!" diye ona karşı çok dikkatli davranırlardı. Efendimiz ona şu ebedî müjdeyi vermişlerdi:

"—Ey Ebûbekir! Ümmetimden Cennet'e ilk girecek kişi olman sana kâfi değil midir?!"

Hız Ebu Bekir (r.a.) Neden Sıddık Denmiştir ?

Fahr-i Kâinât Efendimiz, İsrâ ve Mîrac hâdisesini Kureyş müşriklerine haber vereceği zaman:

"—Ey Cebrâîl! Kavmim beni tasdik etmez!" dedi. Cebrâîl (a.s.):

"—Ebûbekir Sen'i tasdik eder. O sıddıktır." buyurdu.

Nitekim müşrikler, Mîraç hâdisesini duyduklarında, derhâl Hazret-i Ebûbekir'e koştular:

"—Arkadaşın, bir gece içinde Mescid-i Aksâ'ya gittiğini, oradan da göklere çıkıp sabah olmadan tekrar Mekke'ye geldiğini söylüyor. Bakalım buna ne diyeceksin?" dediler. Hazret-i Ebûbekir:

"—O ne söylüyorsa doğrudur! Çünkü O'nun yalan söylemesine imkân ve ihtimâl yoktur! Ben, O'nun her getirdiğine peşinen inanırım..." dedi. Müşrikler tekrar:

"—Sen O'nu tasdik ediyor ve bir gecede Beytül-Makdis'e gidip geldiğine inanıyor musun?" dediler. Hazret-i Ebûbekir:

"—Evet! Bunda şaşılacak ne var? Vallâhi O bana, gece veya gündüzün herhangi bir vaktinde kendisine Allah'tan haber geldiğini söylüyor da ben yine O'nu tereddütsüz tasdik ediyorum." dedi.

Daha sonra Ebûbekir, o sırada Kâbe'de bulunan Peygamber Efendimiz'in yanına gitti. Olanları bizzat Efendimiz'in mübârek fem-i saâdetlerinden dinledi ve:

"—Sadakte (doğru söyledin) yâ Resûlâllah!.." dedi. Allah Resûlü de, O'nun bu tasdikinden gâyet memnun kalarak cihânı aydınlatan tebessümüyle Hazret-i Ebûbekir'e:

"—Ey Ebûbekir! Sen «Sıddık»sın!.." buyurdular.

Sevr Mağarası: Hicret esnâsında Sevr Mağarası'na doğru giderken Hazret-i Ebûbekir, Fahr-i Kâinât Efendimiz'in kâh önünde, kâh arkasında yürüyordu. Allah Resûlü:

"—Ey Ebûbekir, niçin böyle yapıyorsun?" diye sordular. Hazret-i Ebûbekir:

"—Yâ Resûlâllah! Müşriklerin arkanızdan yetişebileceğini düşünüyorum, arkadan yürüyorum; ileride pusu kurup bekleyebileceklerini düşünüyorum, önünüzden yürüyorum!" dedi.

Daha sonra Sevr Mağarası'na ulaştılar. Ebûbekir (r.a.):

"—Yâ Resûlâllah! Ben mağarayı temizleyinceye kadar, Siz burada bekleyin!" dedi ve mağaraya girdi. Mağaranın içini temizledi. Eliyle yokluyor, bir delik bulduğunda hemen elbisesinden bir parça kesip orayı kapatıyordu. Bunun üzere üst elbisesinin tamamını deliklere tıkadı, sadece bir delik kaldı. Ona da topuğunu koyduktan sonra:

"—Artık gelebilirsiniz ey Allâh'ın Resûlü!" dedi.

Hız Ebûbekir'in üst kısmında elbise olmadığını fark eden Allah Resûlü:

"—Elbisen nerede, ey Ebûbekir?" diye hayretle sordu.

Hız Ebûbekir de yaptıklarını anlattı. Bu âlicenap davranış karşısında son derece duygulanan Allah Resûlü, mübârek ellerini kaldırarak Ebûbekir için duâ ettiler.

Resûlullah da gelip onun yanına oturdu. Mübarek başını mağara arkadaşının dizine dayayarak uyudu. Biraz sonra Hz. Ebû Bekir, ayağında müthiş bir sızı hissetti. Acısından âdeta ciğeri yandı. Ama onun fedakârlığının ölçüsüne bakın ki, Resûlullah'ı uyandırmamak için yerinden hiç kıpırdamadı. Fakat acının tesiriyle gözlerinden yaş geldi. Resûlullah mübarek yüzüne düşen bu damlalarla uyandı:

“Ne oldu, ey Ebû Bekir?” dedi. Ebû Bekir:

“Anam babam sana feda olsun, yâ Resûlallah! Ayağımı bir şey soktu!” dedi.

Maddi ve manevi dertlerin dermanı olan Resûlullah, mübarek tükrüğünü ısırılan yere sürdüğü anda Hz. Ebû Bekir'in ağrısı sızısı hemen kesiliverdi. Bu büyük fedakârlık karşısında duyulan Peygamberimiz, duygularını şöyle dile getirdi:

“Ey Allah'ım! Ebû Bekir'in derecesini kıyamet günü benimle beraber eyle.”

Müşrikler, mağaraya yaklaşırlarken endişeye kapılan Hazret-i Ebûbekir Sıddîk, Resûlullah Efendimiz'e:

“Ben öldürülürsem, nihâyet bir tek kişiyim, ölür giderim. Fakat Sana bir şey olursa, o zaman bir ümmet helâk olur.” diyordu.

Peygamber Efendimiz ayakta namaz kılıyor, Ebûbekir (r.a.) de gözcülük yapıyordu. Bir ara:

“Mekkeliler Sen'i arayıp duruyorlar. Vallâhi ben kendim için endişelenmiyorum. Fakat Sana zarar vermelerinden korkuyorum.” dedi. Resûl-i Ekrem Efendimiz ise:

“Ey Ebûbekir! Mahzûn olma! Hiç şüphesiz Allah bizimle beraberdir!” buyurdular.

Hz. Ebûbekir orada dolaşıp duran müşriklerin ayaklarını görünce de:

«—Ey Allâh'ın Resûlü! Eğer şunlardan biri eğilip aşağıya bakacak olursa mutlakâ bizi görür!» dedi. Resûlullah ise:

“Üçüncüleri Allah olan iki kişiyi sen ne zannediyorsun, ey Ebûbekir?!” buyurdular

Allah Rasûlüne karşı Sevgisi:Bir gün Hz. Ebûbekir, Kâbe'de insanları Allâh'a ve Resûlü'ne îmân etmeye çağırıyordu. Buna öfkelenen müşrikler, Hz. Ebûbekir'le mü'minlerin üzerine yürüyüp onları şiddetle dövmeye başladılar. Hele fâsık Utbe, Hz. Ebûbekir'in üzerine çıkıp çiğnedi, yüzünü demir tabanlı ayakkabılarıyla tekmeledi. Hz. Ebûbekir'in her tarafı kan revân içinde kaldı. Kabîlesi Teymoğulları, Hz. Ebûbekir'i müşriklerin elinden zorla kurtarıp baygın bir hâlde evine götürdüler. Öleceğinden korkuyorlardı.

Hz. Ebûbekir, ancak akşama doğru kendine gelebildi ve ilk olarak binbir zahmetle:

“—Resûlullah nasıl, iyi mi?” diye sordu. Annesi Ümmü'l-Hayr sürekli:

“—Bir şeyler yiyip-içsen!” diye ısrar ediyor, Hz. Ebûbekir ise, sanki onu hiç duymuyormuş gibi:

“—Resûlullah ne yapıyor, ne hâldedir?” diye sorup duruyordu.

Annesi oğlum Rasulü Allah iyiydir sen bişeler yiyip içsen deyince o da Allah Rasûlünü görmeden asla dedi.

Gece olunca, binbir güçlülük ve gizlice Dâru'l-Erkâm'a gidip Resûlullah'ı görünceye kadar hiçbir şey yiyip içmedi.

Peygamber Efendimiz'i görünce de hemen dizlerine kapanıp:

“—Anam-babam Sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Benim hiçbir sıkıntım yok. O habis fâsık beni biraz hırpaladı, o kadar!” dedi.

Hz Ebubekir'in (r.a.) İbadet Aşkı

Müşrikler, Hz. Ebûbekir'in Kâbe'de ibadet etmesine müsâade etmedikleri için, o da evinin önünde bir namazgâh edinmişti. Orada namaz kılıp Kur'ân okumaya başladı. Rikkat-i kalbiyye sahibi, yufka yürekli bir zât olduğu için, Kur'ân-ı Kerîm'i okurken hüzünlenir, gözyaşlarına mânî olamazdı. O, Kur'ân-ı Kerîm'i böyle derin bir vecd içinde okurken müşriklerin çocukları ve kadınları, etrâfında toplanıp hayran hayran dinlemeye başladılar. Bu hâl, Kureyş müşriklerini korkuttu. Buna mânî olmak için uğraştılar. Ebûbekir (r.a.) ise Allâh'ın himâyesine sığınarak ibadetlerine devam etti.

Ebû Bekir'in (r.a.), Müslüman olduğunda 40 bin dirhem serveti vardı. Hepsini İslam davasına harcanmak üzere Peygamberimizin emrine verdi. Hz. Ebû Bekir bir yandan fikriyle, ikna ve ispat kabiliyetiyle İslam'ı durmadan tebliğ ediyor, diğer taraftan da fakir Müslümalara maddi yardımlarda bulunuyordu. Onun vasıtasıyla Mekke ileri gelenlerinin pek çoğu İslam'a girme şerefine ermişti.

Hz. Ebûbekir'in (r.a.) Namaz Kıldırması:Hz. Ebû Bekir, müminlere 17 vakit namaz kıldırırdı. Hattâ bir sabah namazında da Peygamber Efendimize imamlık yapma şerefine erdi. Allah Resûlü son günlerinde hastalığının ağırlığı sebebiyle mescide çıkamamıştı. Cemaate namaz kıldırması için de Hz. Ebûbekir'i imam tâyin etmişti. Fakat bir ara kendisini iyi hissederek mescide çıktı.

Resûlullah ruhunu teslim ettiğinde, Ebû Bekir (r.a.) başka bir yerde idi. Halk toplanmış, ağlaşıyordu. Ebû Bekir (r.a.) haberi alıp geldiğinde, kimseyle konuşmadan doğruca Resûlullah'ın bulunduğu odaya girdi. Yüzündeki örtüyü kaldırdı, alnından öptü. Bizler Allah'ın kullarıyız ve O'na döneceğiz. Anam babam sana feda olsun! dedi.

Hz. Ebû Bekir, Ashâb'ın ileri gelenlerinin yaptıkları konuşmalardan sonra ittifakla “Resûlullah'ın halifesi” seçildi. Çünkü herkes onun Resûlullah (a.s.m.) yanındaki yerinin herkesten önde olduğunu biliyor ve takdir ediyordu.

Toplamda iki buçuk yıllık halifelik yaptı. Vefat ettiğinde Efendimizin yanına defnedildi.

Hız Ömer; Adelet, Farukul Azam, Emirel Müminin 2.Halife

Resûlullah (a.s.m.) İslam'ın kuvvetlenmesi ve Müslümanların zulüm ve işkenceden kurtulması için çareler arıyordu. Bu maksatla, bir grup Müslüman'ın Habeşistan'a hicret etmesine izin veriyordu. Müşriklerin bir araya toplanıp Resûlullah'ın vücudunu ortadan kaldırma kararı aldıkları günlerdi... Müslümanlar ibadetlerini gizli olarak yapıyorlardı. Henüz Müslüman olanların sayısı 40'a ulaşmamıştı. Resûlullah (a.s.m.), müşrikler arasında bulunan, güçlü kuvvetli ve halk arasında itibarlı iki Ömer'den birinin Müslüman olması için Allah'a duada bulundu ve şöyle niyaz etti: "Allah'ım! İslam'ı Ebû Cehil bin Hişam veya Ömer bin Hattab'la kuvvetlendir!"

Ne gariptir ki, bu iki Ömer'den biri olan Ömer bin Hişam, diğer namıyla Ebû Cehil, Resûlullah'ı öldürecek olana 100 deve vaat ederken, Ömer bin Hattab da bu teklifi kabul edip Resûlullah'ı öldürmek üzere yola çıkıyordu... Bütün hiddet ve şiddetini üzerinde toplamış, gidiyordu. Yolda yeni Müslüman olmuş Nuaym'a rastladı. Nuaym:

"Nereye gidiyorsun böyle, ey Ömer!" dedi. Hz. Ömer celalliydi:

"Kureyş'in arasına yeni din icat edip ayrılık düşüren Muhammed'in vücudunu ortadan kaldırmaya!" cevabını verdi.

Nuaym:

"Ey Ömer," dedi, "kız kardeşin ve enişten de onun dinine girdi. Ondan haberin var mı? Sen önce onları o dinden döndür."

Ömer bir şaşkınlık ve tereddüt geçirdi. Sonra hışıyla yolunu değiştirdi ve doğruca eniştesinin evine yöneldi.

Ömer bin Hattab, kız kardeşinin evine gelince kapıda durdu ve içerden yanık sesle eniştesinin Kur'ân okuduğunu işitti.

Hızla içeri daldı. Eniştesi ve kız kardeşi, okudukları Kur'ân sayfalarını hemen sakladılar. Ömer:

"Getirin bakayım okuduğunuzu!" dedi.

"Yok bir şey!" dediler. Ömer öfkeyle:

"Demek duyduğum doğruymuş, siz de ona uymuşsunuz!" dedi. Hemen arkasından eniştesinin yakasından tutup yere yapıştırdı! Kocasını kurtarmak isteyen kız kardeşi Fâtıma'yı, indirdiği darbelerle kanlar içinde bıraktı. Kız kardeşi hem ağlıyor, hem de Kelime-i Şehadet getirerek Müslümanlığını ilan ediyordu.

Bu acıklı manzara birden Ömer'in öfkesini dindirdi. Gazabının yerini bir acıma aldı. Yumuşak bir sesle:

"Getirin bakalım okuduğunuzu." dedi. Fâtıma (r.anha) ondan, önce temizlenmesini istedi. Sonra da Tâhâ Sûresi'nin başından okumaya başladılar.

Kur'ân okudukça Ömer'in kalbinde dalgalanmalar oldu. Kur'ân'ın belagatı kalbine ılık ılık akmaya başladı. Daha fazla dayanamadan:

"Bu ne tatlı bir kelim!" dedi. Resûlullah'ın nerede olduğunu sorup öğrendi ve doğruca Dâr'ül-Erkam'ın evinin yolunu tuttu.

Resûlullah o sırada sahabelerle sohbet ediyordu. Hz. Hamza, Ömer'in gelişini gördü. Sahabeler endişeye kapıldı! Resûl-Ekrem Efendimiz (a.s.m.) hiç telaş göstermeden:

"Bırakın gelsin." buyurdu.

Hidayet güneşinin cazibesine kapılan Ömer, Kelime-i Şehadet getirip Müslüman olduğunu ilan etti. Peygamber Efendimiz ve orada bulunan sahabeler sevinçle tekbir almaya başladılar. Resûlullah'ın bir gün önce iki Ömer'den birinin Müslüman olması için yapmış olduğu dua kabul olmuştu...

Hız. Ömer, 40'ıncı Müslüman'dı. Artık o, cesaret ve kahramanlığını İslam davası uğrunda kullanacaktı.

"Hz. Ömer'in ilmi terazinin bir kefesine, yeryüzündekilerin ilmi de öteki kefesine konsa, Ömer'in (r.a.) ilmi ağır basardı. O, aramızda Allah'ı en iyi tanıyan, Allah'ın kitabını en güzel okuyup anlayan ve dinde derin anlayış sahibi olanı. Hz. Ömer takva, ihlas ve ibadette de zirvedeydi. Bilhassa geceleri namaz kılıp gündüzleri oruç tutmayı pek severdi.

Hız Ömer ve Çoban Çocuk

Hız. Ömer (r.a.) bir gün çölde koyun otlatan bir çobanın yanına gitti... Baktı ki çoban 10-12 yaşlarında bir çocuk. Aralarında şöyle bir konuşma geçti.

– Bana şu koyunlardan biraz süt verir misin? Çocuk tebessümle cevap verdi:

– İşte buna imkân yok... Hayır! Veremem...

– Ama niçin?

– Şunun için ki bu koyunların sahibi ben değilim bunları ücretle güdüyorum. Efendim bana sütü ne yaptığımı sorar...

– Koyunun sütü yoktu veya döküldü der, efendini kandırırsın!

Çocuğun yüzünde birden celâl şimşegi belirdi ve hiddetle sesini yükseltti:

– Ben belki efendimi bu sözlerle aldatabilirim... Ya sonra? Her an her hâlimize vâkıf olan ve şu anda da konuşmalarımızı işiten Rabbimi nasıl kandırabilirim. O'na nasıl cevap verebilirim? Söyler misin?

Çünkü ben O'nun kuluyum ve O'na döneceğim!...

Hazret-i Ömer radiyallâhu anh'ın gözleri yaşlarla doluverdi... Tam istediği gibi birini bulmuştu.

Onun adaletini gözler önüne seren bir başka misal:

Bir gün Halife Ömer, bir sahabiyle arasında çıkan ihtilaf sebebiyle hâkimin huzuruna çıktı. Hâkim, büyük sahabilerden Zeyd bin Sâbit'ti (r.a.). Zeyd'i bu vazifeye tayin eden de halifenin kendisiydi.

Zeyd bir an kendini halifenin ağırlığı altında hissedip "Şöyle buyurun." diyecek oldu. Hz. Ömer hiddetlendi. Oraya bir davalı olarak gidiyordu. Hâkimse, kendisine ayrı bir yer gösteriyordu. Ömer (r.a.), parmağını hâkime doğru çevirerek şu ibretli ikazda bulundu:

"Huzurunda halife ile halktan birisi eşit olmadığı müddetçe, sen bu makama layık olamazsın! Hâkim, vazife başında iken halifenin değil, Allah'ın emrini ve hükmünü yerine getirmelidir."

Müslüman olsun olmasın, Hz. Ömer'in yanında herkes rahatlıkla hakkını arayabilir, şikâyetini dile getirebilirdi. Hattâ gerektiğinde valileri bile kendisine şikâyet edebiliyorlardı. Hz. Ömer, şikâyetin kimin hakkında yapıldığına değil, haklı olup olmadığına bakardı.

Hz. Ömer, hilafeti zamanında sık sık Medine sokaklarında dolaşır, halkın durumunu kontrol eder, ihtiyaç sahiplerini tespiti çalışırdı.

Bir gece dolaşırken bir evden çocuk ağlamaları işitti. Eve yaklaştı, kapıyı çaldı. İçerden yaşlı bir kadın çıktı. Hz. Ömer, çocukların niçin ağladığını sordu. Kadın, iki gündün beri aç olduklarını, bundan dolayı ağladıklarını, onları avutup uyutmak için boş tencereyi karıştırıp durduğunu söyledi.

Hz. Ömer bu cevap üzerine irkildi. Kadıncağıza:

"Biraz bekle, ben hemen geliyorum." dedi.

Hemen koşup bir miktar un ve yağ sırtladı. Hizmetçisi de yanındaydı. Torbayı taşımak için ısrar ettiyse de, Hz. Ömer: "Kıyamet günü benim yükümü de taşıyacak mısın?" diyerek onun isteğini reddetti.

Kadıncağzın evine vardığında Hz. Ömer nefes nefeseydi. Hemen yemek yaptı, çocukların karnını doyurdu. Çocuklar sevinç içinde gülmeye, oynamaya başladılar.

Bunu gören Hz. Ömer, kalbi rahatlamış olarak oradan ayrılırken, kadıncağzın:

"Allah senden razı olsun! Ömer'in makamına asıl sen layıksın." dediğini işitti. Kadın, gece karanlığında gelenin halife olduğunu fark edememişti.

İslamın Şerefi Yetmez mi?

Hazret-i Ömer hilafeti zamanında, Şam şehrine gitmek icap etmişti. Eshab-ı güzinden bir cemaati de yanlarına alıp, Medine'den yola çıktılar. Hazret-i Ömer'in bir deveden başka bineceği yoktu. Mugire adlı bir köle vardı. Bir saat Hazret-i Ömer o deveye binerdi, bir saat de Mugire binerdi. Şam şehrine girecekleri vakit, deveye binmek sırası Mugire'de olup, o biniyordu. Eshab-ı güzün, Hazret-i Ömer'e gelip, efendim, bu saatte deveye siz binseniz dediler. Hazret-i Ömer, önce sıra benimdi, bu saat sıra Mugire'nindir. Deveye niçin ben bineyim diye sordu. Eshab-ı güzün, Şam şehrine girilecektir. Şam şehrinin bütün ileri gelenleri, sizi karşılamaya gelirler. Onlar atlı, siz halife iken yaya yürümek münasip olmaz. Lütfunuzdan ümit ederiz ki, ricamızı makbul tutup, red etmeyiniz dediler. Hazret-i Ömer huzursuz olup, siz bu evhamdan kurtulmadınız mı? Bize İslam şerefi yetmez mi! İslam dininden daha büyük ve şerefli bir nimet var mıdır! Bu nimeti ve bu izzeti Allahü teâlâ bize ihsan etti. Dini İslam tacını başına koymak, kime müyesser olmuştur. Resulullahın getirdiği İslam elbisesini arkamıza giydirdi. Kelime-i şehadeti dilimize çırağ eyledi. Kur'an-ı azim ile kalbimizi münevver etti. İslamiyet'in kadrini acaba niçin anlamamışsınız ki, kendinizi halka, at ile, elbise ile göstermek istersiniz. Yalnız Habib-i ekremin ümmeti olmak şerefi bize yetmez mi, diye cevap verince, kimse bir şey diyemedi.

Bizi Bekleyen Bu Zat Kimdir

Hazret-i Ömer zamanında bir kervan, gece vaktinde Medine'ye geldi. Kervandakilerin hepsi kâfirdi. Konakladıkları gibi hepsi uyudular. Zira yorulmuşlardı. Hazret-i Ömer nöbetçi, koruma bırakmadan hepsinin uyumuş olduğunu görünce, bunların malları çalınırca ben mesul olurum endişesiyle Abdurrahman bin Avf'ın yanına vardı.

Ya Emir-el müminin! Bu vakitte ne işe geldiniz deyince dedi ki, ya Abdurrahman! Bir kervana uğradım. Konmuşlar ve hepsi uyumuşlar. Korktum ki, malları çalınır. Bunlar bize sığınmış oldular. Bana muvafakat et, varalım, onları bekleyelim.

İkisi varıp beklediler. Sabah vakti oldu. Hazret-i Ömer (Es-salat, es-salat) deyip, seslendi. Uyandılar. Hazret-i Ömer, Bir daha böyle hiçbir yerde tedbirsiz (nöbetçisiz) uyumayın buyurdu ve dönüp, mescide geldi. Kervan halkından birisi, onun arkasından gitti. Karşılaştığı birisine Hazret-i Ömer'i kastederek, bizi sabaha kadar bekleyen bu zat kimdir diye sordu. Müslümanların halifesi, emir-ül müminin Ömer'dir cevabını aldı.

O kişi varıp kervan halkına, bizi sabaha kadar bizzat bekleyen şahıs, Müslümanların halifesi Ömer'miş dedi. Kendi dinlerinde olmayanlara şefkat ve merhameti böyle ise ya Müslümanlara nasıldır! Demek ki, onun dini hak dindir dediler. Hepsi kalkıp, Hazret-i Ömer'in huzuruna geldiler ve Müslüman oldular.

Hazretî Osman(r.a.) Zinnureyn iki nur sahibi (Efendimizin 2 kızıyla evlendi) Haya abidesi, 3.Halife

Peygamberimizin üçüncü halifesi, hayâ ve edep numunesi Hz. Osman, hayatta iken cennetle müjdelenen bahtiyarlardan biriydi. Hz. Ebû Bekir, ilk defa eski samimi dostlarını ziyaret ederek hak dini onlara anlatmaya başlamıştı. Bu dostlarından biri de Hz. Osman'dı. Hz. Osman yaradılıştan halim selim, iyi ahlaklı ve dürüst bir şahsiyetti. İslam'ı kabule müsait bir mizaca sahipti. Hz. Ebû Bekir'i dikkatle dinledi ve anlattıklarına büyük bir alaka duydu. Sonra da birlikte Resûlullah'ın huzuruna gittiler.

Hazretî Osman, İslam'la şereflendiği sırada 34 yaşında idi. Hazretî Osman, ilk müslüman olanların beşincisidir. Müslüman olmadan önce ticâret ile uğraşır. Zengin bir tüccâr olup, mükemmel ve zarif bir cemiyet insanı idi. Genç, nüfuzlu bir tüccardı. Hâli vakti yerinde bir kimseydi. Müslüman olduğunu öğrenen amcası Hakem bin Ebi'l-As öfkesinden çıldırarak gibi olmuştu. Osman'ı bir direğe bağladı ve: "Bu dini terk etmedikçe sana hiç yiyecek vermeyeceğim!" dedi. Fakat ölüm pahasına da olsa, onun dininden dönmeyeceğini anlayan diğer akrabası araya girerek serbest bıraktırdılar.

İslamiyet gelmeden önce Ebû Leheb'in oğlu Utbe, Peygamberimizin kızı Rukiyye ile evliydi. Utbe, Peygamberimizin yeni bir dini tebliğ ettiğini öğrenince gelip Peygamber Efendimize (a.s.m.) hitaben:

"Senin kızını da, tebliğ ettiğin dini de istemiyorum!" demiş ve Hz. Rukiyye'yi boşamıştı. Bunun üzerine Hz. Osman, Rukiyye'ye talip olmuş ve onunla evlenmişti.

Müşriklerin zulmünden dolayı Habeşistan'a hicret eden 15 kişilik kabile arasında Hz. Osman ve Rukiyye de bulunuyordu. Resûlullah (a.s.m.), Hz. Osman'ın herkesten önce yola çıktığını duyunca şöyle buyurdu:

"Onların dostu ve hâkimi Allah'tır. Osman, Lût'tan (a.s.) sonra ailesiyle birlikte ilk hicret eden kimsedir."

Hazretî Osman, bir müddet Habeşistan'da kaldıktan sonra tekrar hanımıyla birlikte Mekke'ye döndü. Daha sonra da oradan Medine'ye hicret etti.

Hazretî Osman'ın en bariz vasfı, edep ve hayâsı idi. Hz. Âişe'nin rivayetine göre, bir gün Resûlullah, üzerine bir örtü çekmiş olduğu hâlde istirahat ediyordu. O sırada Hz. Ebû Bekir kapıya geldi, içeri girmek için izin istedi. Resûlullah tavrında bir değişiklik yapmadan içeri girmesine izin verdi. Sonra soracağını sorup gitti. Daha sonra Hz. Ömer geldi, ona da aynı şekilde hâlini değiştirmeden izin verdi. Ondan sonra Hz. Osman, huzura girmek için izin istedi. Bu defa Resûlullah hemen doğruldu, toparlandı.

Bunun üzerine Hz. Âişe:

"Ey Allah'ın Resûlü!" dedi, "Ebû Bekir ve Ömer için toparlanmadığınız hâlde, neden Osman gelince hâlinizi değiştirdiniz?"

Allah Resûlü şöyle cevap verdi:

"Çünkü Osman çok hayâlı birisidir. Kendisinden meleklerin bile hayâ ettiği bir kimseden ben hayâ etmeyeyim mi?!"

Daha sonra Peygamberimiz, diğer kızı Ümmü Gülsüm'ü de Hz. Osman'a nikâhladı. Bundan sonra Hz. Osman "iki nur sahibi" manasında "Zinnûreyn" lakabıyla anıldı.

Ümmü Gülsüm'ün vefatından sonra da Peygamberimiz, "Eğer 40 tane kızım olsaydı, onları birer birer Osman'la evlendirirdim!" buyurarak, hayâ timsali olan damadını teselli etti.

Hazretî Osman daha sonra yapılan Hayber Gazası'na, Mekke'nin Fethi'ne ve Hevazin Harbi'ne iştirak etti. Huneyn Gazası'nda, etten bir kale gibi Resûlullah'ı koruyan ve müdafaa edenler arasında Hz. Osman da (r.a.) vardı.

Hazretî Osman, Tebük Gazvesi'nde 1000 dinar para, 50 at ve 100 adet deve yardımında bulundu. Peygamberimiz onun bu cömertliği karşısında:

"Bundan sonra yapacağı hataların hiçbirisi Osman'a zarar vermez." buyurarak onu müjdeledi.[7]

Hazretî Osman, zenginliğin şükrünü eda etmek için muhtaçlara bol bol ikramda bulunur, fakat kendisi gayet mütevazî yaşardı.

Medine'de kıtlık olduğu bir sırada Hz. Osman, Şam'dan 100 deve yükü buğday getirtmişti. Sahabe-i Kirâm, satın almak için yanına koştular. Ancak o:

"Sizden daha iyi alıcım var. Sizden daha fazla kâr veren var." dedi. Sahabiler bunu Hz. Ebû Bekir'e bildirip üzüldüklerini ifade ettiler.

Hazretî Osman'ın yanına vardıklarında Hz. Ebû Bekir:

"Ey Osman, sahabiler sözlerine üzülmüşler. Ne dersin? Meselenin aslı nedir?"

Hazretî Osman şöyle cevap verdi:

"Ey Resûlullah'ın halifesi! Onlardan daha iyi alıcı olan biri, 1'e 700 veriyor. Biz de buğdayı 1'e 700 verene sattık."

Hazretî Osman bu sözleriyle, kervandaki malını Allah yolunda sadaka olarak verdiğini ifade ediyordu.

Nitekim az sonra 100 deve yükü buğdayı Medine’de bulunan fakir sahabilere karşılıksız olarak dağıtıverdi. Hz. Ebû Bekir buna çok sevindi ve Hz. Osman’ı alnından öptü.

Hz. Ali, Hz. Fatima’yla evleneceği zaman, düğün masrafı yapmak için zırhını satılığa çıkartmıştı. Pazarda Hz. Osman’la karşılaştı. Hemen müjdeyi verdi. Sonra da mehir parası için zırhını satmak istediğini söyledi. Osman (r.a.) 480 dirheme zırhı satın aldı, parasını ödedi. Sonra Hz. Ali’ye döndü ve şöyle dedi:

“Yâ Ali, Allah yolunda hizmet etmen için bu zırhı sana düğün hediyesi olarak veriyorum. Bu zırh ancak senin gibi bir İslam kahramanına layıktır.”

Hz. Osman’ın en büyük hususiyetlerinden birisi de cömertliğiydi. Hz. Osman, servetini Allah yolunda harcamaktan çekinmezdi. Bir defasında Müslümanlar içecek su bulmakta sıkıntı çekiyorlardı. Rûme Kuyusu’nun suyundan başka tatlı su bulamıyorlardı. Bu kuyu ise bir Yahudi’ye aitti. Suyu Müslümanlara çok pahalıya satıyordu. Bu durum Peygamberimizi (a.s.m.) çok üzüyordu. Sahabilerle beraber olduğu bir sırada:

“Rûme Kuyusu’nu kim satın alırsa, cennette de onun benzer bir kuyusu olacaktır.” buyurdu.

Hz. Osman da oradaydı. Hemen harekete geçti. Yahudi’yi buldu. Kuyuyu satın almak istediğini söyledi. Yahudi kuyunun tamamını satmaya yanaşmadı. Çok yüksek bir fiyata yarısını sattı. Hz. Osman sevinçle Peygamberimizin huzuruna çıktı. Kuyunun yarısını satın aldığı ve Müslümanlara vakfettiğini söyledi. Resûlullah (a.s.m.):

“Osman’ın hayrı ne güzel hayırdır!” buyurarak onu taltif etti. Sonra: “Yâ Osman, işimi bozdun” deyince Hazreti Osman kuyunun diğer yarısını da aldı. İlk yarısını onikibin dirheme almıştı, ikinci yarısını sekizbin dirheme aldı. Hepsini sebil etti.

Hz. Osman’ın gerçekleştirdiği büyük ve tarihî hizmetlerinden birisi ve en mühimi, şüphesiz “Kur’ân-ı Kerim nüshalarının çoğaltılması” işidir. O sıralar Ermenistan ve Azerbaycan fethine katılmış olan sahabiler arasında Kur’ân-ı Kerim’i okuma hususunda bazı farklı görüşler ortaya çıkmıştı. Çünkü Irak ordusunda bulunanlar İbni Mes’ud’dan, Şam ordusunda bulunanlar da Ubey bin Kâb’dan Kur’ân okumayı öğrenmişlerdi. Aradaki küçük farklılıklar sebebiyle Huzejfetü’l-Yemanî, Hz. Osman’a gelmiş:

“Bu ümmet, Yahudi ve Hıristiyanlar gibi ihtilafa düşmeden önce onların imdadına yetiş!” demişti.

Bu müracaat üzerine Hz. Osman, hemen bir istişare meclisi topladı. Bu heyet, yardımcılılarıyla birlikte 12 kişiden müteşekkildi. İleri gelenleri Zeyd bin Sâbit, Abdullah bin Zübeyr, Sâid bin Âs ve Abdurrahman bin Hâris (r.a.) idi.

Heyet, Hz. Ömer’in evinde ve Hz. Hafsa’nın himayesinde olan Kur’ân nüshasını, Hz. Ebû Bekir zamanında toplatılan nüsha esas alınarak beş (veya yedi) nüsha olarak çoğalttı.

Hazreti Osman, Peygamberimizin (aleyhisselâm) vahiy kâtiblerinden idi. Güzel yazar, güzel konuşur ve çok kuvvetli bir hatîb idi. Dâima Kur’ân-ı kerîm okur, ondan çeşitli meseleler çıkarırdı. Kur’ân-ı kerîmi hıfzı (ezberi) çok kuvvetli idi. Namazda bir rek’atte bütün Kur’ân-ı kerîmi okuyan dört kişiden biri de Hazreti Osman’dır. Çok okuduğu için iki mushaf elinde eskimiştir.

İslâmiyet yayılmaya başlayınca, her taraftan müslümanlar çoğalıp Medine’ye geliyordu. Peygamberimizin (aleyhisselâm) mescidi dar gelmeye başlamıştı. Bunun üzerine Resûlullah (aleyhisselâm) “Bizim mescidimizi bir zira’ olsun genişleten Cennete gider” buyurdu. Hazreti Osman, “Yâ Resûlallah, malım mülküm sana feda olsun. Mescidi genişletme işini üzerime alıyorum” dedi. Mescidi kırk zira’ (20 metre) genişletti ve bütün masraflarını karşıladı. Bunun üzerine “Allahın mescidlerini ancak, Allaha, âhret gününe inanan, namaz kılan, zekât veren ve yalnız Allahdan korkan kimseler tamir eder. İşte hidâyet üzere bulunanlardan oldukları umulanlar bunlardır.” meâlindeki Tevbe sûresi onsekizinci âyeti nâzil oldu.

Ekseriyetle Peygamberimizin (aleyhisselâm) yanından ayrılmazdı. Veda Haccı’nda da Resûlullah (aleyhisselâm) ile beraber bulundu. Peygamberimizin vefâtından sonra Hazreti Ebû Bekir’in kendisinden sonra Hazreti Ömer’in hâlife olmasını bildirdiği ahidnâme, Hazreti Osman tarafından yazılıp hazırlandı. Hazreti Ömer’in halifeliği sırasında seçtiği altı kişilik husûsi şûra azalarından biri de Hazreti Osman idi. Bu şûra Hazreti Ömer’in şehîd edilmesinden sonra Hazreti Osman’ı halife seçti. 12 sene hilâfet makamında kalan Hazreti Osman, cesur idi. Hiçbir felâket karşısında sarsılmamıştır.

Edep, hayâ ve fazilet timsali, İslam’ın üçüncü halifesi, şehadetinden bir gün önce rüyasında, Peygamber Efendimizle (a.s.m.) birlikte Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer’i gördü. Peygamberimiz kendisine hitaben:

“Biz oruçluyuz, seni de iftara bekliyoruz.” buyurmuştu. Hz. Osman uyandıktan sonra o gece hemen oruca niyet etti. Sevinçliydi. Çünkü artık Allah ve Resûl’üne kavuşma günü gelmişti. O gün cuma idi. Kur’ân okumaya başladı. Bozgunculardan birkaçı tam bu sırada fırsat bulup içeri daldılar ve Hz. Osman’ı şehit ettiler. Hz. Osman’dan akan kanlar, okuduğu Kur’ân’ın üzerine damladı. Böylece, Peygamber Efendimizin istikbale ait bir mucizesi daha gerçekleşmiş oluyordu. Çünkü onun “haksız yere şehit edileceği”ni haber vermişti.

Hız Ali (r.a.) Allah'ın Arslanı İlimin Kapısı Haydarı Kerrar Damadı Nebevi 4.Halife

Hız. Ali, Peygamber Efendimizin amcası Ebû Tâlib'in oğluydu. Ebû Tâlib, maddi durumu iyi olmamasına rağmen, uzun yıllar Peygamber Efendimizi kendi yanında büyüttü. Hattâ o sofraya gelmeden ailesinden kimseyi yemeye başlatmazdı. Çok tecrübelerle, Peygamberimizin "bereket sebebi" olduğunu biliyordu.

Resûlullah (a.s.m.), Hız. Hatice'yle evlendikten sonra, "amcasının yükünü hafifletmek ve ona minnet borcunu ödemek" düşüncesiyle Hız. Ali'yi yanına aldı. O sıralar Hız. Ali henüz 4-5 yaşlarında bir çocuktuk. Bu sebeple, çocukluk yılları Peygamber Efendimizin terbiyesi altında geçti.

Kâinatın Efendisi peygamberlikle vazifelendirildiğinde, Hız. Ali 10 yaşında bulunuyordu. Ona ilk iman etme şerefine, kadınlardan Hız. Hatice, çocuklardan da Hız. Ali ermişti.

Hız. Ali daha önce hiç puta tapmamıştı. Onlardan hep nefret ederdi. Mekke devri boyunca Peygamberimizin yanından hiç ayrılmadı. Hicret sırasında da Peygamber Efendimizin yatağına yatmakla mühim bir vazife gördü.

Resûlullah (a.s.m.), Hız. Ebû Bekir'le birlikte Mekke'yi terk etmeden önce Hız. Ali'den o gece kendi yatağında yatmasını istemişti. Yanında bulunan müşriklere ait emanetleri de kendisine bıraktı. Emanetleri sahiplerine verdikten sonra Medine'ye hicret etmesini söyledi.

Müşrikler o gece Resûlullah'ın evinin çevresini kuşattılar. Mevzilendikleri yerden, günün ışıyıp Peygamber Efendimizin evinden çıkacağı ânı gözetlemeye başladılar. Çünkü o zamanın âdetlerine göre, bir insanı evinin içinde öldürmek büyük bir korkaklık sayılırdı.

Resûlullah, yatağına Hız. Ali'yi yatırıp gece yarısı evden çıktı. Yerden bir avuç toprak alıp müşriklerin üzerlerine attı ve Yâsin Sûresi'nin ilk sekiz âyetini okuyarak gözleri önünden çekip gitti. Müşriklerden hiçbiri kendisini görmemişti. Müşrikler hâlâ bekliyordu. Bir ara Resûlullah'ın evden çıkmış olabileceğini düşündüler. Hane-i Saadet'in penceresinden baktılar. Hız. Ali'yi Peygamberimiz sandılar, "İşte Muhammed yatıyor." diyerek beklemeye devam ettiler.

Sabah olunca, daha fazla beklemeye tahammül edemeyip içeri daldılar. Yatakta Hız. Ali'yi görünce şaşkına döndüler. Peygamberimizin nerede olduğunu sordularsa da, Hız. Ali cevap vermedi. Müşrikler fazla üstelemediler, zaman kaybetmemek için etrafa adamlar saldı. Oradan ayrılan Hız. Ali, emanetleri sahiplerine teslim etti. Üç gün sonra o da Medine'nin yolunu tuttu. Uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra Medine'ye ulaştı.

Hız. Ali'nin en mümtaz vasfı, cesaret ve şecaatiydi. Katıldığı bütün savaşlarda kahramalık ve cesaretin en güzel örneklerini göstermişti.

Hayber'in fethi güçlkle gerçekleşmişti. Çünkü Hayber, volkanik bir arazi üzerinde sağlam kalelerden meydana gelmiş bir yerleşim yeri idi. Medine'den sürgün edilen Yahudilerin çoğu burada oturuyordu. Muhasara devam ederken, bir gün Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

"Yarın sancağı öyle birisine vereceğim ki, Allah ve Resûlü onu sever, o da Allah ve Resûl'ünü sever. Allah, onun eliyle fethi gerçekleştirecektir."

Bu söz üzerine mücahitleri bir merak sardı. Kimdi bu büyük şerefe nail olacak insan? Sahabilerden birçoğu bu şerefe kendilerinin erişmesini arzuluyordu. Bunlardan biri de Hız. Ömer'di. Bu hadise için, "Kumandanlığı o günkü kadar hiçbir zaman arzu etmedim. Sancak için çağırılırim ümidiyle bekledim." demiştir.

Herkes dört gözle sabahı bekliyordu. Nihayet beklenen an geldi. Peygamberimiz:

"Sancağı getirin." buyurdu. Sancağı getirdiler. Resûlullah (a.s.m.):

"Ali nerededir?" buyurdu. Hız. Ali geldi, fakat gözlerinden rahatsızdı. Resûlullah mübarek eliyle gözlerini meshetti:

"Allah'ım! Sıcığın ve soğğun sıkıntısını Ali'den gider" diye dua etti. Sonra da: "Allah sana fethi nasip edinceye kadar yürü!" buyurdu. Gözlerinin ağrısı geçen Hız. Ali hedefe doğru ilerledi.

Hız. Ali, Tebük Savaşı hariç, Peygamberimizle birlikte bütün savaşlara katıldı. Bu savaşa katılmamasının sebebi de, Resûlullah'ın Medine'de, yerine onu vekil bırakmasıydı.

Bir vakit, İmam-ı Ali Radiyallahü Anh, bir kâfiri yere atmış. Kılıcını çekip keseceği zaman o kâfir ona tükürmüş. O kâfiri bırakmış, kesmemiş. O kâfir ona demiş ki: "Neden beni kesmedin?"

Dedi: "Seni Allah için kesecektim. Fakat bana tükürdün, hiddete geldim. Nefsimin hissesi karıştığı için ihlasım zedelendi. Onun için seni kesmedim."

O kâfir ona dedi: "Beni çabuk kesmen için seni hiddete getirmektir. Madem dininiz bu kadar safi ve hâlistir; o din haklıdır."

Hız. Ali, her hususta Peygamberimizden en çok istifade eden sahabilerdendi. Peygamber Efendimiz onun ilminin büyüklüğünü ifade için:

“Ben ilmin şehriyim, Ali de kapısıdır. İlim öğrenmek isteyen, onun kapısından gelsin.” buyurmuştur.

Hız. Ali'nin bu faziletlerinin yanı sıra Peygamber Efendimizin en küçük ve en sevgili kızı Hız. Fâtıma'yla evlenmesi de onun için pek büyük bir şereftir. Peygamber Efendimizin Medine'yi teşriflerinden beş ay sonra Hız. Fatıma, Hız. Ali'yle nikâhlanmış, Hicret'in 2. yılında Bedir Savaşı'ndan sonra da evlenmişlerdir.

Düğün için Resûlullah (a.s.m.), Hız. Bilâl-i Habeşî'ye, “Dört-beş avuç un ekme yapılınsın ve bir deve yavrusu kesilsin!” diye emretmiş. Bilâl-i Habeşî Hazretleri der ki:

“Ben yemeği getirdim, mübarek elini üstüne vurdu. Sonra Sahabiler taife taife gelip yediler, gittiler. O yemekten geri kalan miktar için de dua etti. Bütün hanımlarına birer kâse gönderildi. Ayrıca emretti ki: ‘Hem yesinler, hem de yanlarına gelenlere yedirsinler.’ Evet, böyle mübarek bir evlilikte, elbette böyle bir bereket lazımdır ve vukuu katidir. Birer sene arayla bu mübarek evlilikten Hız. Hasan ve Hüseyin'in dünyaya gelişi, Peygamber Efendimizi çok sevindirdi. Peygamber Efendimiz (a.s.m.), nur torunları Hız. Hasan ve Hüseyin'i son derece sever, onları omuzlarına alır, taşırdı. Ve haklarında şöyle buyururdu: “Onlar benim dünyada öpüp kokladığım iki reyhanımdır.”

Hız. Ali, Peygamber Efendimiz'in devamlı yanında bulundu ve bütün cihat hareketlerine katıldı. Uhud'da ve Huneyn'de muhtelif yerlerinden yara aldı. Bedir'de sancaktardı. Aynı zamanda keşif kolunun başındaydı, hâkim noktaları tesbit ederek Nebiyy-i Ekrem Efendimiz'e bildirdi. Bu mevkileri işgal ederek Bedir'de mühim bir savaş harekâtını başarıya ulaştırdı. **Bedir Gazâsı**'nın başlamasından önce, Kureyşliler ile teke tek dövüşen üç kişiden biriydi. Bu dövüşte, hasmı Velid bin Muğire'yi kılıcı ile öldürdüğü gibi zor durumda kalan Hız. Ubeyde'nin yardımına koştu ve onun hasmını da öldürdü. 25 yaşlarında bir delikanlı olarak büyük kahramanlıklar gösterdi. Allah Resûlü'nün arzusu üzerine, Bedir'de yapılan havuzdan bir kırba ile ashâb-ı kirâma su taşıdı. Burada kendisine “**Allah'ın Arslanı**” lâkabı ile Bedir ganimetlerinden bir kılıç, bir kalkan, bir de deve verildi.

Hız. Ali bir Hristiyana misafir oldu. Adam üzüm getirdi. Hız. Ali üzümü yedi. Sonra üzümün yapılmış şarap getirdi.

Hız. Ali buyurdu ki : Haramdır.

Hristiyan dedi ki : Siz Müslümanlara şaşarım. Üzüm helal, içki haram. Halbuki bu, bundan yapılıyor.

Hız. Ali buyurdu ki : Eşin var mı. Var.

Kızın var mı. O da var. ikisi de gelsin buraya.

Eşi ve kızı gelince Hız. Ali buyurdu ki :

Bu kız bu annedir, ama görüyorsun ki Allah annesini sana helal kızını ise haram kılmıştır.

Hristiyan dedi ki :

Şehadet ederim ki Allah Birdir ve Muhammed Onun kulu ve Resulüdür ve Sen Onun Halifesisin.

Elinden öpüp Müslümanlığını ilan etti.

Hazreti Ali, Eshâb-ı kirâmın en büyük fıkıh âlimlerinden idi. Halledilemeyen konular ona havale edilirdi. Peygamber efendimiz onu Yemen'e kadı olarak gönderdi. “Yâ Resûlallah! Ben âlim değilim, Kâdılık ahkâmını bilmem” dedi. Mübârek elini göğsüne koyup: “Yâ Rabbi! Kalbine hidâyet, diline doğruluk ver.” diye duâ buyurdu. Hazreti Ali buyuruyor ki, bundan sonra ben asla iki kimse arasında hüküm vermekten şüpheye düşmedim. Resûl-i Ekrem (aleyhisselâm) “Yâ Ali! Benim deveme binip Yemen'e git. Falan dağdaki tepeye geldiğin zaman üzerine çık. Halkın seni karşıladıklarını göreceksin. O zaman (Ey taşlar, ey ağaçlar! Allahın Resûlü size selâm ediyor, diye söyle)” buyurdu. Hazreti Ali oraya gidip selâmı tebliğ edince, yeryüzünde bir gürültü, uğultu koştı. Taşlar ve ağaçlar Resûl-i Ekrem'in selâmına: “Salât ve selâm, Allah'ın Resûlünün üzerine olsun” diye cevap verdiler. O tepede bulunanlar, bu hali görünce, hepsi birden îmân ettiler.

Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) vefât edince, O yıkayıp kefenledi. Bu son mübârek vazife, ona nasîb oldu.

Definden sonra, halife seçilen Ebû Bekir'e (radiyallahü anh) bîat edip, ona devlet işlerinde yardımcı oldu ve kadılık (hâkimlik) görevlerinde bulundu.

Hız. Osman'ın şehit edilmesi üzerine karışıklık sürüp gidiyordu. Asiler, Hız. Osman'ın yerine kime halife olmasını teklif etmişlerse hep ret cevabı aldılar. Kimse böyle bir zamanda hilafeti almak istemiyordu. Nihayet fitnenin daha fazla yayılmaması için Medineliler bir araya gelerek “Hız. Ali'nin halifeliği”nde ittifak ettiler. Hız. Ali kabul etmek istemediyse de, karışıklığın önünü almak, fitne ve fesadı önlemek için bu ağır mesuliyeti kabul etmek zorunda kaldı.

2.Tarihe yön verenler

Her milletin tarihinde takdirle yâd edilen büyük şahsiyetler mevcuttur. Zaten tarih öğreniminin en pratik faydası da bu şahsiyetlerin vasıflarının gelecek nesillere öğretmek onların ahlak ve karakterini yüceltmektir. Bu açıdan baktığımızda zaman hadiselerini milleti adına hep kazanca çevirmiş bu insanların hayatları iyi öğrenilmeli ve bizzat hayata tatbik edilmelidir. Ancak bu sayede Yavuz'lar, Fatih'ler, Alparslan'lar, Yunus 'lar, Mevlana'lar, Akif'ler yetiştirilebilir.

İstanbul'un fethi işlenirken Akşemsettin (Akşeyh) Hazretlerinin rolü, Yıldırım Bayezit dönemi anlatılırken Şeyh Hamid-i Veli 'nin rolü, II. Murat dönemi anlatılırken Hacı Bayram-ı Veli Hazretlerinin izleri iyi bir şekilde işlenmeli.

Çanakkale bizim tarihimiz açısından çok önemli bir yere sahiptir. Bu savaşta insanlar bilerek güle güle ölüme koşmuşlar.Sadece arkadan gelecek nesile güzel bir gelecek kalsın diye binlerce insanımız şehit olmuş. O gün bunu yapmaslardı bugün bizler ya İngiliz, ya Fransız, ya İtalyan, ya Yunan, yada Rus olacaktık ama dedelerimiz kendini feda etmişler bizler için.Biz onların yaptığı bu kahramanlıkları tarih şuuru sayesinde öğreniriz.

Osman Gazi

Babasi: Ertugrul Gazi- Annesi:Hayme Sultan- Dogum:1258- Ölüm: Agustos 1326- Saltanati:1299-1356 (27 sene) Osman Bey, beyliğin basına geçtiği zaman, 23 yasinda idi. Osman Gazi, Ertugrul Bey'in üç oğlundan birisidir. Osman Bey diger kardeşlerinden büyük degildi, fakat liderlik yönü çok güçlüydü.Babasi vefat ettikten sonra diger bütün beyler, ittifakla Osman Bey'i asiretin reisi olarak tanidilar. Osman Bey'e babasindan kalan arazinin genisligi 4800 km. kare idi. Kendisi vefat ettiginde ise, beyliğin toprak genisligi 16.000 km. kareye ulasmistir.

Osman Gazinin Rüyası

Ebdal Kumral, tefekkür halindedir... Birden yanında Hızır aleyhisselâm beliriverir! Osman Gazi'yi kastederek. "O yiğidin istikbali çok parlak" der, "Var bul onu ve müjdeyi ver!" -Nasıl bir müjde? -Yakında rüyasını görür!.. Ebdal Kumral, dergâha koşar. Vardığında sohbet başlamıştır. Bir köşeye sokulur, diz çöker. Bakın şu işe ki Osman Gazi de oradadır. Genç mücahid kelimesini kaçırmadan şeyhini dinlemektedir... "Toprağa bağlanın!" Edebâlî Hazretleri "Toprağa bağlanın!" der, "Su kullanın, ağaç dikin, bahçelerinizi elden geçirin." (Bunlar bu coğrafyada kalıcı olduklarına dair işaretlerdir) "Fukaraya sahip çıkın, âlimlere hürmet edin..

" Gecenin ilerleyen saatlerinde Osman Gazi el öper, müsaade ister. Edebâlî hazretleri gözlerini kısar, geceyi dinler. Sonra nedendir bilinmez "Sabah ola hayrola" der, "gelin kalın burada!"... Bu diyarda ona itiraz ne mümkündür. "Başüstüne" der, baş eğerler. Derhal döşekler serilir... Osman Gazi ayağını uzatıp yatamaz. Zira odanın duvarında Mushaf-ı Şerif asılıdır... Bir köşeye bağdaş kurar, tesbihi ile baş başa kalır. Ama bir ara içi geçer, Edebâlî Hazretlerinin göğsünden çıkan bir nurun kendini kuşattığını görür. Sonra vücudu çınara döner. Dallanıp budaklanır ve çok büyür. Yaprakları bulutlara varır, kökleri kıtaları tutar. Dağlar ovalar, nehirler, şehirler... İnsanlar bölük bölük gelir gölgesine girerler. Huzurlu ve neşelidirler... Osman gazi rüyanın heyecanıyla gelir kendine... Müezzinin yanık sesi odayı doldurur. Mescide geçerler. Osman gazi rüyanın tesirindedir hâlâ. Ebdal Kumral sorar. "Ne oldu sana?" -Bir rüya gördüm hocam. Garip bir rüya!

-İyi ya, işte fırsat. Şeyhimize arzeye!.. "Doğru söylüyorsun!" Osman Gazi, mahcup mahcup rüyasını anlatır. Edebâlî Hazretleri kısa bir tefekkürün ardından "Ey oğul. Sana müjdeler olsun!" der, "Göğsümden çıkan nur kızımıdır (Bâlâ Hatun). Seni kuşatması evleneceğinize işaretir... Ağaca gelince: Sen büyük bir devlet kuracaksın. Evlatların adaletle hükmedecekler. Allahü teâlâ seni ve neslini insanların İslâm'la şereflenmesine vesile edecek... Ebdal Kumral heyecanlıdır. "Vallahi doğru söylüyorsun!" der: "Hızır aleyhisselâmın bildirdiği müjde bu olmalı!"

Osman Gazi ve Fakir Köylü

Yaptığı fetihlerle Bizans'ı tir tir titreten Osman Gazi, topraklarındaki insanlara ve hatta hayvanlara da oldukça şefkatli ve merhametli davranırdı. O bu haliyle, fethettiği topraklardaki ahalinin gönüllerini de fethediyordu. Onun topraklarında zulmün bir nebzesi dahi görülmezdi.

Topraklarında hayvanlara dahi zulüm edilmemesine özen gösteren Osman Gazi, günlerden bir gün bir Pazar yerini teftiş etmeye çıktı. Pazar yerini gezerken, fakir bir köylünün önündeki iki tavuğun kursağını yokladı. Tavukların kursaklarını bomboş görünce, bir anda celallenip köylüyü fena halde azarladı.

Osman Gazi'nin azarlarına hedef olan zavallı fakir köylü, gözlerine hücum eden yaşlara mani olamadı ve Osman Gazi'ye:

- Beyim, tavukların kursaklarını yiyecek var mı yok mu diye yokladınız ama bir de onların sahibinin kursağını yoklasaydınız olmaz mıydı? Ben de var mıydı ki onları doyuraydım, amacım bu tavukları satıp biraz yiyecek almaktı... Dedi yaşlı gözlerle.Köylünün bu sözlerinden oldukça müteessir olan Osman Gazi, bunun üzerine köylünün tavuklarını değerinin çok üstünde bir fiyatla satın alarak, ona yardım etti. Bütün ahalinin gecimlerini kontrol ettirdi.

1.Murad (Hüdâvendigâr)

Babası : Orhan Gazi Annesi : Nilüfer Hatun Doğumu : 1326 Vefatı : 1389 Saltanatı : 1359 - 1389 (30) sene Gençliğini Bursa'da medreselerde, ilim ve sarfat adamları ile geçirdi. Bütün hayatı sınır boylarında ve harp meydanlarında geçmiştir. Hiç durmadan Rumeli'den Ana'dolu'ya, Anadolu'dan Rumeli'ye seferler yapmıştır. Bu kadar harp meşguliyetleri arasında, büyük ve kıymetli binalar, sanat eserleri meydana getirmeye de vakit bulmuştur. Bursa'da camiler, medreseler ve imarethaneler yaptırmıştır. Edirne'yi ilk defa O, hükümet merkezi yapmıştır. İlk Edirne sarayı da kendisi bina ettirmiştir.Orhan Gazi'nin vefatında 95.000 km. Kare olan toprakların genişliğini 500.000 km kareye çıkardı.

1.Murad'ın Ordusu ve Papazların Hayranlığı

Avrupa hristiyanları, Papa'nın kışkırtması ile bir araya gelip Osmanlı topraklarına saldırmaya teşebbüs edince, Murat Hüdavendigarin, ordusu ile sefe re çıktı. Havalarda iyice ısınmıştı. Bir Hristiyan beldesinden geçerken, yolun dar olması sebebiyle, askerlerden kimisi üzüm bağlarından yürümek mecburiyetinde kaldı. Olgunlaşan üzümler susuzluktan dudağı çatlamış askerlere; "Al beni, ye beni" dercesine duruyordu. Askerlerden biri dayanamayıp, sahibinin haberi olmadan bir salkım üzüm kopardı. Yerine de bir keseye koyduğu parayı bağladı. Üzümü de yedi. Çok geçmeden mola verildi. Ordunun arka sından, kan ter içinde Hristiyan bir köylünün geldiği görüldü. Köylü komutana götürdüler. Çok heyecanlı olan köylü, komutanın eline mi, ayağına mı kapanacağını bilemedi. Bir asker, kendi bağından kopardığı üzümün yerine para bırakmıştı. Bağında başka bir zarar yoktu. Böyle bir askere ve komutanına, elbette teşekkür etmeliydi. Ama komutan bu habere hiç sevinmedi.

Bir askerinin başkasının malını izinsiz almasını bir türlü kabul edemiyordu. Tellâlar çağırılıp, o asker bulundu. Bu arada Sultan da hâdiseyi öğrenmişti. Hemen o askerın ordudan atılmasını emretti ve; "Kursağında haram lokma bulunan bir askerın bulunduğu ordu ile zafer ve nusret müyesser olmaz" demekten kendini alamadı. Hristiyan köylü, üzümü alan askeri taltif ettirmek için geldiğini, hâlbuki işin tersine döndüğünü arz edince, komutan; "Eger o asker parayı bağlamamış olsaydı, bu ordunun adı zâlimler ordusu olurdu. İşte o zaman, kellesi de giderdi. Parayı asmaya bağlamakla kellesini kurtardı. Ama sahibinden izinsiz mal almakla da, seferden men cezasına çarptırıldı" dedi ve kahraman ordu yoluna devam etti.

Orduya Belgrad yakınlarında bir yerde konaklama emri verildi. Askerler, çevredeki su ve çesmelerden istifâde edip, abdest tazelemeye, susuzluklarını gidermeye çalışıyorlardı. Çesmelerden birinin yakınlarında bir manastır vardı. Manastırın rahibi, Osmanlı askerinin durumunu öğrenip, haçlı askerlerini haberdâr etmek için, manastırdaki rahibelerden birkaçını süsleyip, ellerine verdiği testilerle çesmeye gönderdi. Rahibelerin geldiğini gören Osmanlı askerleri, hemen çesme başından ayrılıp, rahibelere sırtlarını döndüler. Rahibeler testilerini doldurup gidinceye kadar kimse dönüp bakmadı. Rahibeler gelip durumu anlatınca; koparılan üzümlerin yerlerine para bırakıldığını duyan Rahip, bu kadarını beklemiyordu. Bunlar ne biçim insanlardı. Malda mülkte gözleri yoktu, kadına kıza iltifat etmiyorlar. Hemen kâğıt kalem istedi.

Osmanlı askerlerinin karşısına çıkmak için hazırlanan haçlı orduları komutanına şunları yazdı; "Ey haçlı kumandanları!.. Siz bu ordu ile nasıl başa çıkabilirsiniz? Bu insanlar canlarını düşünmeden, Allah yolunda komutanları emrinde çekinmeden can veriyorlar. Biliyorlar ki, gidecekleri yer Cennet'tir. Kadına kıza ehemmiyet vermiyorlar, yanlarına gönderdiğim rahibelere sırtlarını döndüler. Mala mülke de önem vermiyorlar. Bütün mal ve mülklerini terk ederek cihâda çıkıyorlar. Herkese karşı iyi davranıp, kimseye zulmetmiyorlar. Ey haçlı kumandanları!.. Siz, onlardaki bu hasletleri ortadan kaldırmadan karşılarına çıkıp savaşmaya kalkışsanız, elinize binlerce askerinizin canına mal olacak acı bir tecrübeden başka bir şey geçmez. Buna rağmen haçlı kumandanları, kahraman Türk askerlerinin kılıçlarına yem olmak için adetâ birbirleriyle yarış ettiler. Türk askerine yeni yeni zaferler kazandırdılar. Avrupalılar, kendi kötü hasletlerini Osmanlılara aşılacakları zaman, onları yenebileceklerini yıllar sonra anladılar ve faaliyetlerini bu yönde yoğunlaştırdılar.

Sultan Hüdavendigâr'ın Şehadeti

Harp meydanını gezmeye çıkan Sultan Murad, ölümler arasından çıkan bir adamın, Müslüman olmak istediğini belirtip, Hüdavendigâr'ın elini öpmek arzusuna mani olmaya çalışan askerlerin seslerini Sultan Hazretleri duydu. «Bırakın gelsin» dedi. Elini öpmek üzere eğilirken koluna sakladığı hançeri aniden çekip, Hüdavendigâr'ın kalbine sapladı. Bu adam, Sırp Kralının damadı Miloş Kabiloviç idi... Yetişen Yeniçeriler, hainin kaçmasına meydan vermeden başını ezdiler. Hünkâr'ın son sözleri şunlardı : "İslâmın muzafferiyeti, benim şehit olmama bağlı ise, şehadet şerbetini nasip buyurmasını Cenab-ı Hak'tan dua ve niyaz etmiştim. Duam kabul buyuruldu. Hazreti Allah'a hamd ve sena olsun ki, İslâm askerinin zaferini gördükten sonra hayatım sona ermektedir. 1325 Miladî yılında doğan Hüdavendigâr, 64 yıllık ömrünün 30 senesinde Sahib-i Saltanat olarak yaşamıştı. Cenab-ı Mevâ kabrini nur, mekânını pür nur eylesin...

Fatih Sultan Mehmed (2.Mehmed)

Babası: 2.Murat- Annesi: Huma Hatun- Doğum:29 Mart 1432- Ölüm:3 Mayıs 1481- Saltanat:1451-1481 (30sene)
Devrinin en büyük ulemasından birisi idi. Yedi tane yabancı dil bilirdi. Âlim, Sâir ve sanatkârları toplar ve onlarla sohbetten çok hoslanırdı. Gayet sogukkanlı ve cesurdu. essiz bir kumandan ve idareci idi. Yapacağı işler hususunda, en yakınlarına bile hiç birsey sızdırmazdı. Fatih Sultan Mehmed'in ömrü seferlerle geçti. Yıkılmaz diye bilinen Bizans'ı yaktı. İstanbul'u fethetti. Otuz sene içinde tam yirmibes seferi bizzat kendisi idare etti. 900.000 bin kilometrekare olan toprakları 2.214.000 kilometrekareye çıkardı. Hz. Eyyûb El - Ensârî'nin (r.a.) kabri Fatih zamanında keşfedildi.

Fatih Sultan Mehmed ve Kadının Adelet Anlayışı

Fatih Sultan Mehmet devrinde Osmanlı tebaasından bir hristiyan, kapısının önünde ağlıyor. Oradan geçmekte olan birisi: "Kardeşim, niçin ağlıyorsun?" diyor. O da derdini anlatıyor. Fatih Sultan Mehmet, Fatih Camiini yaptıracak yer arıyor. Bir yer bulmuş ama sahibi "Satmam." diye tutturmuş. Fatih Sultan Mehmet, adamlar göndermiş. Onun kalbini kazanmaya çalışmış. Herşeyi denemiş ama adam Nuh diyor, peygamber demiyor. Fatih Sultan Mehmet onun toprağı üzerine şimdiki Fatih Camiini yaptırıyor. İşte ağlayan adam o. O ağlayan adama sokaktan geçen diyor ki:

- Evlâdım, neden ağlıyorsun? Kadıya git. Kadı efendi adaleti mutlaka yerine getirir.

- İyi ama bu kadı efendinin padişaha nesi olabilir ki?

- Nesi olduğunu görürsün. Sen git.

Ve mahkeme cereyan ediyor. Fatih Sultan Mehmet ayakta; kadı efendi oturuyor ve mahkemenin başlaması söz konusu.

Fatih Sultan Mehmet müdafaasını yapıyor ve diyor ki:

- Ben orada bir camii yaptırmak istedim ve ona çok paralar vaad ettim ama hiçbirini kabul etmedi ve ben camiyi inşa ettirdim. Fatih Sultan Mehmet sahibinden izinsiz, arsa üzerinde inşa ettirdiği cami sebebiyle elinin kesilmesi cezasıyla tehdit altında.

Kadı efendi soruyor:

- Evlâdım, bak bu bir padişah. Ama ben Allah'ın kadısıyım ve de bana emrettiği şey, böyle bir durumda onun kolunu kesmektir. Ben şimdi onun kolunu kesip hükmü eda edeceğim, yerine getireceğim.

Yabancı tebaa bakıyor ki; gerçekten kadı efendi padişahın elini kesecek. O zaman davadan vazgeçtiğini söylüyor. Kadı efendi diyor ki:

- Böyle bir davadan vazgeçersen, sana o arsanın bedelinin kaç katı büyük miktarda para verilir.

Adam davadan vazgeçiyor. Fatih Sultan Mehmet diyor ki:

- Ben ona şu anda bin altın vereceğim ve ömrü boyunca da her gün bir altın devam edecek.

Mahkeme bitiyor. Mahkeme bitince kadı efendi derhal ayağa kalkıyor ve diyor ki:

-Padişahım, şu ana kadar ben kadıydım; ben Allah'ı temsil ediyordum. Ben oturuyordum, siz ayaktaydınız. Ama şu andan itibaren mahkeme bitmiştir. Senin sadık bir tebaan olarak ben ayaktaım ve artık kadı falan değilim. Sizin sadık bir tebaanızım. Fatih Sultan Mehmet, kadı efendinin sözlerinden sonra ne yapacağına bakıyor. Kadı efendi kılıcını çekiyor ve diyor ki:

- Eğer padişah olarak yanlış bir şey yapsaydın, seni öldürürdüm.

Fatih Sultan Mehmet de beraberinde getirdiği kılıcını çekiyor ve diyor ki:

- Eğer sen, ben padişahım diye haksız olmama rağmen beni haklı çıkarsaydın, benim de yapacağım şey bu kılıçla aynı şeydi. Ben de seni öldürecektim.

Rumeli Hisarının Şekli

Fatih Sultan Mehmed Han İstanbul'u almadan önce Boğaz'ın Avrupa yakasındaki en dar yerine, Yıldırım Bayezid'in yaptırdığı Anadoluhisarının tam karşısına boğazları kontrol altına almak için bir hisar yaptırmak isteğindeydi... Buna paralel olarak da 24 Nisan-28 Ağustos 1452 tarihleri arasında 30.000 metrekare alan üzerine ve 17 kulesi birbirine bağlı olan Rumelihisarını yaptırmıştır... Ne var ki Fatih, devrin ünlü mimarı Muslihuddin Ağa bu eserin planlarını çizerken gece gündüz onun başında durarak ona nezaret etmiştir... Fatih özellikle kulelerin yerleri ve hisarın iç düzenlemesi için her yerin konumunu arazi arızalarına uyum göstermeksizin ayrı ayrı belirtiyordu...

Fatih'in maksadı neydi?.. Niçin planları Muslihuddin Ağaya bırakmıyor da konumlar üzerinde ısrarla duruyordu...İlliyet kanunlarına göre bunun bir sebebi olmalıydı... Günümüz araştırmacıları, Rumelihisar'ı üzerinde havadan bir inceleme yaptılar. Çok garip ama bir gerçek ortaya çıkmıştı, çünkü yaklaşık 500 metre yükseklikten, deniz tarafından bakıldığında Rumelihisarının konumu, Osmanlıca bir tür el yazısı şekli olan Hattı-Küfi ile yazılmış "Muhammed" kelimesi yazıyordu...Fatih'in bu işin üzerinde titizlikle durmasının mühim sebepleri varmış demek ki! Peki bu sırrı Fatih'e kim, nasıl ve neden vermişti?.. Fatih bir rüya görmüş, ona İstanbul'u alacağı müjdelenmişti, belki Rumelihisarının teknik planları da bildirilmişti, çünkü bu görünümün tesadüf ihtimali oldukça azdı.

3.Tarih İnsanlığın ve Milletlerin Hafızasıdır

Bu sebeple, milletlerin hayatında tarih bilgi ve şuuru önemli bir yer tutar. Tarihini bilmeyen ve şuurunu taşımayan milletler hafıza ve idraklerini kaybetmiş şaşkın kimselere benzerler. Böyle bir durumda milletlerin yükselmeleri veya millet özelliğini muhafaza etmeleri ve hatta milli benliklerini korumaları oldukça zordur. Tarih şuurundan mahrum olan milletler, milli birlik ve beraberliğini de koruyamazlar. Milli birliğini tesis edememiş milletlerin yaşaması mümkün değildir.

Japonlar ilkokula başlayan bütün çocukları Hiroşimaya ve Nagazakiye götürerek kendi başlarına gelenleri ve yapılan katliamları anlatarak onlara tarih şuurunu kazandırmakta. Çocuklar ilkokul çağında ibret alarak tarihini bilmekte ve ona göre çalışmakta ve bugün Japonya dünyanın en zengin en gelişmiş en teknolojik ülkelerin başında gelmektedir. Tarih şuuruna sahip nesiller böyle bilinçli olmakta ibret alıp öyle çalışmaktadır.

Selahaddin Eyyubi (1138 - 1193)

Mısır, Suriye, Yemen ve Filistin sultanı ve Eyyubi hanedanının ilk hükümdarı. Kudüs'ü Haçlılardan alarak (2 Ekim 1187) kentte 88 yıl süren Frank işgaline son vermiş, Hıristiyanların misilleme olarak düzenledikleri III. Haçlı Seferi'ni etkisiz hale getirmiştir. Babası Necmeddin Eyyub, Selçuklu emiri İmadeddin Zengi'nin hizmetinde görevliydi. Baalbek ve Şam'da büyüyen Salaheddin iyi bir din eğitimi aldı. Askeri yaşamı Zengi'nin oğlu ve ardılı Emir Nureddin'in komutanlarından, amcası Asadeddin Şirkuh'un hizmetine girmesiyle başladı. Salaheddin Şirkuh'un ölümünden ve Şavar'ın öldürülmesinden sonra, henüz 31 yaşındayken hem Suriye birliklerinin komutanlığına, hem de melik unvanıyla Mısır vezirliğine atandı (1169).

1171'de Mısır'da Şii Fatımi halifeliğine son vererek Sünniliğe döndüğünü ilan eden Salaheddin Eyyubi böylece Mısır'ın tek yöneticisi durumuna geldi. 1174'ten 1186'ya değin Suriye, Kuzey Mezopotamya, Filistin ve Mısır'daki tüm Müslüman topraklarını kendi bayrağı altında birleştirmeye girişti. Zamanla sahtekarlık, ahlaksızlık ve gaddarlıktan uzak, cömert, erdemli, ama kararlı bir hükümdar olarak ünlendi. O zamana değin iç çekişmeler ve yoğun rekabet yüzünden Haçlılara direnmede güçlük çeken Müslümanların maddi ve manevi açıdan güçlenmesini sağladı.

Salaheddin, yeni ya da gelişmiş askeri teknikler kullanmak yerine, çok sayıdaki düzensiz kuvvetleri birleştirip disiplin altına alarak askeri güç dengesini de kendi lehine çevirmeyi başardı. 1187'de bütün gücüyle, Latin Haçlı krallıklarına yöneldi. Düşmanlarının tümüyle yoksun olduğu komuta yeteneğiyle 4 Temmuz 1187'de tükenmiş ve susuzluktan bitkin düşmüş bir Haçlı ordusunu, Kuzey Filistin'de Taberiye yakınındaki Hattin'de sıkıştırdı ve bir hamlede yok etti. Haçlıların verdiği kayıpların büyüklüğü Müslümanların Kudüs Krallığı'nın neredeyse tümünü ele geçirmesini sağladı. Akka, Betrun, Beyrut, Sayda, Nasıra, Caesarea, Nablus, Yafa ve Aşkelon üç ay içinde düştü. Salaheddin Haçlılara en büyük darbesini ise 88 yıl Frankların elinde kalan Kudüs'ü 2 Ekim 1187'de teslim alarak indirdi.

III. Haçlı Seferi uzun ve tüketici oldu. I. Richard (Aslan Yürekli) tartışmasız askeri dehasına karşın hiçbir sonuca ulaşamadı. Haçlılar Doğu Akdeniz'de ancak güvensiz bir toprak parçasına tutunabildiler. Kral Richard Ekim 1192'de dönüş için yelken açtığı anda savaş sona ermişti. Salaheddin başkent Şam'a çekildi. Uzun seferler ve at üstünde geçen günlerden sonra çok yaşamadı. Akrabaları imparatorluğu paylaşırken, arkadaşları Müslüman dünyasının en güçlü ve en eli açık hükümdarınının, mezarını yaptırmaya yetecek para bırakmadığını gördüler.

Selahattin Eyyübi Kudüs'ü alamayınca kendisine gülmeyi yasaklamıştır halk kendisinden fazlasıyla memnundur ama adil komutan bırakın gülmeyi tebessüm bile etmez. Bir gün Cuma namazında hutbe dinlerken imam hutbe de konu olarak Müslüman tebessüm etmeli gülmeli karamsar olamamalı somurtmamalı gibi temalarla başlarında ki hükümdarına gönderme yapar hutbe bitip aşağıya inip namaz kıldırılmaya geçerken imama yaklaşır ve şöyle der Salahattin Eyyübi hocam bütün bunları bana söyledin ama ben Kudüs işgal altındayken Müslüman toprağı olmadan nasıl gülebirim tebessüm edebilirim Allah aşkına sen söyle der.

Selahattin Eyyubi'nin Serveti

Hayatı İla' yı kelimetullah adına hep at sırtında geçmiştir. Kudüs ün Haçlıların elinde olmasından dolayı gülmeyi kendisine haram kılmış olan büyük İslam mücahidi Salahaddin Eyyubi' nin vefat ettiği zaman yanında bulunan komutanlardan Mahmut Han'ın elinde tuttuğu kılıcı havaya kaldırıp: "Ey cemaat-ı Müslimin ! İşte hükümdarınızın bütün serveti bu kılıçtan ibarettir " diye haykırdığını... Biliyormuydunuz.? İşte bir milleti kurtaracak nesilde aranacak en önemli vasıf milleti için yaptığı işlerde asla karşılık beklememe can ile beraber malını da feda edebilme . İnsanın malı olmalı fakat mal kazanmak gibi basit şeyleri hayatını gayesi edinmemeli. Evet Salahaddin Eyyubi dili ile olmasa da hali ile gelecek nesillere "Milletinizi, dininizi yüceltmek için mücadele edin , çok çalışın çok fedakarlıkta bulunun fakat bu yaptıklarınızdan karşılık beklemeyin, diye haykırmaktadır.

Yavuz Sultan Selim

Babası: 2.Beyazid- Annesi:Gülbahar Hatun- Doğum:10 Ekim 1470- Ölüm:22 Eylül 1520- Saltanat: 1512-1520 (8 sene) Sert tabiatlı ve cesurdu. Bu yüzden muharebeyi çok severdi. Kuvvetli bir ilim tahsili yapmıştır. Edebiyata merakı vardı. Birçok Farsça şiirler yazmıştır. Şiirleri en yüksek bir divan şairi kadar kuvvetlidir. Geniş bir kültür ve siyasete sahipti. Harpten hoşlanmakla beraber çok ince bir ruha da sahipti. Kendi zamanına gelinceye kadar hiçbir hükümdarın göze alamadığı bir işi yaptı ki, koskoca Sina Çölü'nü 13 günde geçti. Tahtı devraldığında 2.375.000 km. kare olan Osmanlı topraklarını 6.557.000 km. kareye çıkarmıştır. Bu büyük fütuhata ise sadece 4 seneye sığdırmıştır. Halifelik Osmanlı Devletine Yavuzun Mekke ve Medineyi almasıyla geçmiş ve ilk Osmanlı halifesi olmuştur.

Yavuz Sultan Selim ve Hasan Can

Bir gün Yavuz Sultan Selim Han, Kapı ağası Hasan Ağa'nın bir rüya gördüğünü öğrendi ve kendisine anlattı. Ağa şöyle dedi:

- Bu gece Harem dairesi nur yüzlü kimselerle doldu. Sultan'ın kapısı önünde de ellerinde birer sancak bulunan dört kişi duruyordu. En öndeki zatın elinde Sultanımız'ın sancağı vardı. O zât bana dedi ki:
 - Biz neye geldik, bilir misin? Ben de:
 - Buyurun! Dedim. Bunun üzerine:
 - “Şu gördüğün mübarek kişiler, Peygamber Efendimiz (S.A.V)'in ashâbıdır. Hepimizi Peygamber Efendimiz (S.A.V) gönderip Sultan Selim Han'a selâm söyledi ve buyurdu ki: “Haremeyn'in (Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'nin) hizmeti kendisine verildi, kalkıp gelsin! Bu gördüğün dört kişiden birisi Hz. Ebu Bekir Sıddık, diğeri Hz. Ömer, bir diğeri de Hz. Osman'dır Ben de, Ali bin Ebu Talip'im. Bunu var Sultan Selim Han'a müjdele!” dedi ve aniden hep birlikte kayboldular.” Hasan Ağa'nın Mürşidi Hasan Can, rüyasını Sultan'a aynen nakletti. Padişahın mübarek yüzü kızardı ve gözlerinden sevinç yaşları boşanarak:
 - Ey Hasan Can! Sana demez miyiz ki, biz, bir tarafa memur olunmadıkça (bize Allahû Tealâ tarafından emir verilmedikçe) hareket etmeyiz. Atalarımızdan her biri evlialıktan nasibini almışlardır. Her birinin nice kerametleri vardır. Dedi. Gerçekte Yavuz Sultan da, o gece aynı rüyayı görmüştü. Bu manevî işaretlerle desteklenen Yavuz:
 - Hasan Ağa da divanda bulunsun! Tez Mısır seferi hazırlıklarına başlansın! dedi ve 1516'da Mısır seferine çıktı.

Yavuzun Tevazusu

Cengâver Sultan, çok sade bir hayat yaşadı. Az uyuduğu için ekseri geceleri kitap okumakla geçirirdi. Her öğün tek çeşit yemek yedi. Ağaçtan tabak kullanırdı. Dünyevî lezzetlerden hoşlanmazdı.

Kendisi pek sade giyinirdi. Bunun sebebini soranlara:

- Süslü ve şaşaalı giyinmek külfetten başka bir şey değildir. Niçin boş yere bu külfete katlanalım? Derdi.

Bir elbiseyi eskiyene kadar giyerdi. Bütün devlet erkânı da böyle davranmak mecburiyetinde kalırdı. Bir defasında Venedik elçisinin İstanbul'a gelip huzuru şâhaneye yüz süreceği haberi geldi. Bunun üzerine vezirler, üzerlerindeki hayli eskimiş elbiseleri değiştirme ihtiyacı hissederek sadrazam aracılığıyla durumu Yavuz'a tedirginlikle de olsa bildirdiler. Yavuz hiç kızmadı ve:

- Münasiptir. Dedi.

Elçinin geleceği gün bütün vezirler, yeni esvaplarıyla padişahın huzuruna vardılar. Ancak gördüklerine inanamayarak dehşetli bir hayrete düştüler. Zira Yavuz'un üzerinde yine o eski ama tertemiz elbiseleri vardı. Tahtında oturmuş, keskin kılıcını çekip tahtın basamağına koymuştu. Karşı pencereden vuran gün ışığı altında kılıcın parıltısı gözleri kamaştırıyordu. Bu durum karşısında bütün vezirler, üzerlerindeki görkemli elbiselerinden utanıp, şaşkın bir vaziyette kaldılar. Görüşme bitip elçi dışarı çıktıktan sonra Yavuz, sadrazama bakarak:

- Paşa! Var elçiye sor; bizi nasıl bulmuşlar? dedi.

Sadrazam, Padişah'ın emrini yerine getirip döndü ve elçinin izlenimini nakletti:

- Sultanım! Venedik elçisi: “O kılıcın parıltısı gözümü öyle aldı ki, kendilerini göremedim bile...” demişti.

Yavuz, tebessüm etti ve sadrazama şehadet parmağı ile kılıcı göstererek:

- İşte kılıcımızın ağzı kestikçe, kâfirin gözü ondan asla ayrılamaz ve bizi görmez! Ama Allah esirgesin, bir gün kesmez olur ve parlamazsa, o zaman küffar, bizi hem hor görür, hem de tepeden bakar! dedi.

Veli Sultan

Yavuz Sultan Selim Han Gazinin İslamiyet i tek bir bayrak altında toplamak gayesi ile çıkmış olduğu Mısır seferi sırasında daha önceleri Cengiz ve Timur un geçemeyip geri döndükleri Tih çölünü mucizevi bir şekilde 13 günde geçtiğini... Bu geçiş esnasında askerin önünde ve yaya vaziyette mütevazı bir şekilde iki buklüm olarak yürüyen koca Yavuz a vezirleri: “Hünkarım atınıza binseniz” demelerine karşılık , Büyük sultan göz yaşları içinde “ Nasıl binerim... Görmüyor musunuz? Resulullah (sav) Efendimiz önümüzde bize yol gösteriyor” diyerek velayetinin ayan beyan ortaya çıktığını.Kişi sevdiğiyle beraberdir. Evet severseniz sevilirsiniz. Koca hünkar Peygamber aşkıyla düştüğü çöllerde elbette vefaların en vefalısı Efendimiz onu yalnız bırakmayacaktır.

4. Tarih Bilinci

Tarih bilincine sahip bir kimse, tarihi ölü bir geçmiş olarak değil, yaşayan canlı bir varlık olarak görür. Tarih bilinci insana, "kendisinin nasıl bir varlık olduğunu, nereden gelip nereye gittiği" sorusunu anlama, bunun bilincine varma olanağını verir. Böylece insan kendi kurmuş/meydana getirmiş olduğu tarihsel/kültürel dünyayı bilme ve anlama imkânlarını araştırmaya ve sorgulamaya girer. Geçmiş yorumlamak da geleceği biçimlendirmek de, ancak tarih bilinciyle mümkündür. Tarih bilinci, insanın hem geçmişini yorumlamasında, hem de geleceği kurmasında, ona yön vermesinde önemli bir rol oynamaktadır.

1976 yılında Suudi Arabistan'ın Cidde şehrinde, deniz suyunu tatlı suya çeviren bir tesisin açılışından sonra meslektaşları ile sohbetine girişen dönemin Türkiye Büyükelçisi Necdet Özmen'in bir ara söze: 'Bu Suudi Arabistanın ilk tuzdan arıtma tesisidir' diye başlaması üzerine Fransız Büyükelçisi : 'Bu Suudi Arabistanın ilk tuzdan arıtma tesisi değildir. İlk Osmanlıların 1800'lü yılların sonunda yatığıdır' demiş.

Kanuni Sultan Süleyman

Babası: Yavuz Sultan Selim-Annesi:Hafsa Hatun-Doğum:27 Nisan 1495- Ölüm:7 Eylül 1566-Saltanat: 1520-1566(46)yıl Kanuni Sultan Süleyman, Trabzon'da dünyaya geldi. O sırada babası orada vali idi. Babası O'nu küçük yaştan itibaren çok titiz bir şekilde yetiştirmeye başladı ve emsali görülmemiş bir terbiye ve tahsil ile yetiştirildi. 26 yaşında padişah oldu. Çok ciddi ve vakurdu. Kendisine Kanuni denmesi, yeni kanunlar icad etmesinden değil, mevcut kanunları yazdırtıp çok sıkı bir şekilde tatbik etmesinden dolayıdır. Muhtesem Padişah 7 Eylül 1566 günü savaş meydanında iken ahiret âlemine irtihal etti. O anda Zigetvar kuşatmasını idare ediyordu. Vefatında 71 yaşını 4 ay 10 gün geçiyordu. 46 sene padişahlık yaptı. Büyük bir devlet adamı ve ünlü bir şairdi. Babasından 6.557.000 km. kare olarak devraldığı imparatorlugun topraklarını, 14.893.000 km. kareye çıkarmıştı.

Kanuni Sultan Süleyman Han ve Yahya Efendiyle Hızır Menkıbesi

Kânûnî Sultan Süleymân Han, Yahyâ Efendi'nin bir evliya mürid olduğunu, Hızır Aleyhisselâm ile görüştüğünü bilir, kendisini de görüştürmesini istemiş. Bir gün Yahyâ Efendi ve Kânûnî, kayıkla Boğaz'da gezmeye çıkmışlar. Yahyâ Efendi yanında bir ahabî ile gelip kayığa binmiş. Birlikte giderlerken, Yahyâ Efendi'nin ahabî, devamlı Kânûnî'nin parmağındaki çok kıymetli bir yüzüğe bakıyormuş. Kânûnî bu hâli fark edince, parmağındaki yüzüğü çıkarıp; "Buyurun, daha yakından iyice bakıp inceleyebilirsiniz" diye uzatmış. O zât yüzüğü alıp, evirip çevirdikten sonra, denize atıvermiş.

Yahyâ Efendi hâriç, kayıkta bulunanlar çok hayret etmişler. Bir müddet gittikten sonra, o zât inmek istediğini bildirince, kayık kıyıya yanaşmış. O zât ineneği sırada denizden bir avuç su alıp Sultân'a uzatmış. Avucundaki suda, biraz önce denize attığı yüzük varmış. Yahyâ Efendi hâriç, kayıkta bulunan herkes yine çok hayrete düşmüşler. Kânûnî elini uzatıp yüzüğü alınca, adam birdenbire gözden kayboluvermiş. Kânûnî, Yahyâ Efendi'ye dönerek; "Ağabey, neler oluyor?" diye sormuş; "O gördüğünüz Hızır Aleyhisselâm idi" cevâbını vermiş Yahyâ Efendi. Kânûnî bunun üzerine; "Bizi niye tanıştırmadınız?" diye sorunca, Yahyâ Efendi şöyle cevap vermiş; "O kendini tanıttı; ama siz tanımakta geç kaldınız" .

Bir Kâse Yoğurt

Osmanlı Devleti döneminde her paşa ve padişah için, memleketinde herkesin istifadesine açık bir hayır kurumu yapıp ahirete öyle gitme, en büyük ideal idi. Bu sebeple, fethedilen yerlerde her biri bir cami, bir külliye veya bir hastane yapıp gitti. Ecdâdımız, kendi devirlerinin kültürünün gerektirdiği müesseseleri kurdular. İnsan nerde neyi tahsil ederse etsin ama Rabbiyle her zaman irtibatlı olsun diye camisiz yer bırakmadılar.

İşte bu düşünce Kanunî'ye de Süleymaniye Camiini yaptırdı. Ancak o, yaptıracığı eserin yalnız kendi defterine kaydolmasını arzu ediyor ve Rabbi'ne böyle bir armağan takdim etmek istiyordu. Onun için, ustalara sıkı sıkıya tenbihatta bulunuyor ve "Kimseden yardım kabul etmeyin" diyordu.

Cami duvarları her gün yükseledursun, karşıdan bu camii mahzun mahzun seyreden bir nine vardı. İnekleriyle başbaşa, onların sütüyle geçinen bu yaşlı kadın, inkisar içinde kendi kendine, "Ey Allah'ım, Kanunî'ye servet verdin, malk-mülk verdin, Senin uğrunda bir cami yaptırıyor. Bu fakir kuluna bir şey vermedin; ne yapayım da, ben de Senin rızanı kazanayım. Benim elimden böyle işler gelmez. Elimden gelen, ustalara bir tas yoğurt ikram etmektir." der ve ustalara müracaat eder. Onlar, padişahın izni olmadığını söylerlerse de, kadının ısrarına dayanamayıp, yoğurdu alıp yerler. Büyük hükümdar, o gece rüyada, yaptığı işin mizanda tartıldığını görür. Terazinin bir kefesine Süleymaniye Camii, diğerine ise bir tas yoğurt konulmuş ve yoğurt, camiden ağır basmıştır. Sabah olur; Kanunî, ayakları titreye titreye ustaların yanına gelir: "Ne yaptınız, kimden ne aldınız?" diye sorar. "Yaşlı bir nine geldi; çok ısrar etti; yalvarıp yakarmalarına dayanamadık ve bir tas yoğurt aldık." derler. İşte, Süleymaniye'ye ağır basan yaşlı kadının o bir tas yoğurdudur. Kanunî, gördüğü rüyayı oradakilere nakleder.

2.Abdülhamid

Babası:Abdülmecid-Annesi:Tiri MüjganKadin-Doğum: 21 Eylül 1842-Ölüm:10 Subat 1918-Saltanat:1876-1909(33)yıl Devrinin en kıymetli alimlerinde, çok iyi bir tahsil yaptı. Kuvvetli bir hafıza ve basirete sahipti. Gayet güzel ve düzgün konuşurdu. Dehâ derecesinde bir siyasete sahipti. Aynı zamanda çok cesur bir padişahı. Spor yapmaktan hoşlanırdı. Gayet güzel silah ve kılıç kullanırdı. Son derece takva idi. Tasavvufa ait geniş bilgisi vardı.Çok iyi bir marangozdu. Padişahlığı zamanında yıkılmak üzere olan devleti ayakta tutacak en iyi tedbir ne ise onları hiç tereddüt etmeden yerine getirdi ve devletin yıkılmasını tam 33 sene geciktirdi.

Zevk ve sefaya düskün degildi. Abdestsiz olarak hiç bir devlet isine imza atmadığı meshurdur. Büyük Hakan 1918 senesinin 10 Subat'ında 75 yaşında hayata gözlerini yumdu.

II. Abdülhamid'in Han ve Hicaz Demiryolu Projesi

Osmanlı Devleti'nin en sıkıntılı döneminde, devleti 33 yıl boyunca izlediği ince siyasî taktiklerle tek karış toprak kaybetmeden idare etmeye muvaffak olan II. Abdülhamid'in yıllarca düşlediği bir projesi vardı. Bu proje; İslâm Alemi'ni atardamarlar gibi birbirine bağlayacak olan ve hayalleri zorlayan Hicaz Demiryolu Projesi'ydı.

II. Abdülhamid Han'ın, Arap Yarımadası'nda Osmanlı'nın siyasî hakimiyetini pekiştirmek, mukaddes toprakları ziyaret etmek isteyen Müslümanlar'ı tehlikelerden korumak ve en önemlisi de Hac yolculuğunu kolaylaştırmak için hazırlattığı Hicaz Demiryolu Projesi; bütün devlet erkânı ve ihtisas sahibi insanlar tarafından gerçekleştirilmesi imkansız bir rüya gibi algılandı.

II. Abdülhamid Han ise ellerini semaya açtı; Allahû Teâla ve Peygamber Efendimiz (S.A.V)'den bu hayırlı projenin gerçekleşmesi için yardım istedi. Hicaz Demiryolunun inşası için emir verdi. Emrin ardından, Cezayir'den Tunus'a, Güney Afrika'dan Amerika'ya, Hollanda'dan Singapur'a, Rusya'dan Çin'e, Fas'dan Mısır'a, Hindistan'dan Cava'ya, Sudan'dan Balkanlar'a, Kıbrıs'dan Viyana'ya, Almanya'dan Bosna'ya, Fransa'dan İran'a kadar bütün Müslüman halktan yardımlar yağmaya başladı. Bu yardımların arkasından Osmanlı neferleri ile Mühendislik Mektebi öğrencileri kolları sıvadı. Bu proje ile II. Abdülhamid Han, siyasî bir dehâ olduğunu ispatladı.

1 Eylül 1900 tarihinde temelleri Şam'da resmî bir törenle atılan Hicaz Demiryolu Projesi, Avrupalılar tarafından "başarılması imkânsız fantezi" olarak dünya kamuoyuna lanse edilse de, Müslümanlar tarafından büyük bir teveccüh göyerek desteklendi.

Daha ilk yıllarda bağışların tutarının yirmi milyon frangı bulması, Batı medyasının da gözlerini buraya çevirmesine ve bu konuyu sürekli gündemde tutmasına sebep oldu. Bir siyaset dehası olan II. Abdülhamid, Hicaz Demiryolları Projesi'ne teşvik için, 5 ila 50 altın arasında bağış yapanlara nikel, 50 ila 100 altın arasında bağış yapanlara gümüş ve 100 altından fazla bağış yapanlara da altın madalyalar takdim ederek, hayırseverleri manen taltif etti. Rumeli, Anadolu, Bağdat, Kahire ve Kudüs Demiryolları'nı, Fransız, Alman ve İngilizler'e inşa ettiren II. Abdülhamid'in, Gül Yurdu'na varacak olan Hicaz Demiryoluna gayri Müslim teri akmasına gönlü razı olmadı ve bu projeyi bizzat öz kaynaklardan yaptırdı. "Mukaddes Yolculuk" adıyla anılan Hicaz Demiryolu Projesi'nde, 7500 Osmanlı askeri, maaşlı ve bir yıl erken terhis edilecek statüde çalıştırıldı. Demiryolunun inşaatında, amele-i mükellefe denilen yöre halkının yanı sıra Avrupalı ustalar da çalıştırıldı.

Peygamber Efendimiz (S.A.V)'i rahatsız etmemek için...

Sultan II. Abdülhamid Han, Hicaz Demiryolunun inşasında Medine-i Münevvere'nin 20 kilometre yakınına geldiğinde Peygamber Efendimiz (S.A.V) rahatsız olmasın diye Medine'nin merkezine kadar raylara keçe döşetti ve trenin raylar üzerinden geçmesi ile çıkacak sesleri engelledi.

II. Abdülhamid'in İmzası

Saray kâtiplerinden Esad Bey anlatır: Bir gece önemli bir şifre almıştım. Bunu Sultan Abdülhamid Hân'a imzalatmak için, yatak odasının kapısını çaldım. Kapı açılmadı. Bir müddet bekledikten sonra, tekrar çaldım. Yine açılmadı. Üçüncü defa vuracağım sırada kapı açıldı. Karşıma çıkan sultan, havlu ile yüzünü siliyordu. bana şöyle dedi: "Evlâdım, beklettim kusûruma bakma! Daha kapıyı birinci çalışında kalktım. Gecenin bu saatinde geldiğine göre, mühim bir evrak olduğunu anladım. Abdestsiz idim. Bu milletin hiçbir evrakına abdestsiz imza atmadım. Abdest almak için geciktim. evrakı oku da dinliyeyim!..." Evrakı okudum. Besmele çekerek imzaladı. "Hayırlı olur inşâallah!" dedi

**İnsanoğlu,
ocuđu dünyaya getiren sensin!
Gökler tesi alemlere yükseltmek de
senin vazifendir.
Onun cisminin sağlığına ehemmiyet
verip üzerine titrediđin gibi,
kalbi ve ruhi hayatı içinde titre...**

